

Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΜΕ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΕΒΡΟΥ ΜΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ
ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥΣ».**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΜΑΜΜΟΥ ΙΩΑΝΝΑ (Α.Μ. 2001032)

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2009

Περιεχόμενα

1. Ο ορισμός της επιχείρησης.....	2
2. Κατηγορίες Επιχειρήσεων.....	5
3. Ο ρόλος των ΜΜΕ.....	8
4. Τομείς Δραστηριότητας των ΜΜΕ.....	11
5. Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα των ΜΜΕ.....	14
6. Προβλήματα ΜΜΕ.....	23
7. Χρηματοδότηση.....	26
8. Πιστοδοτικοί Κανόνες.....	28
9. Πιστοληπτική Ικανότητα των Επιχειρήσεων.....	30
10. Κατηγορίες Χρηματοδότησης.....	31
11. Ο Ελληνικός Οργανισμός Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (ΕΟΜΜΕΧ).....	45
12. Το Ταμείο Εγγυοδοσίας.....	52
13. ΕΣΠΑ 2007 – 2013.....	65
14. Ο Νομός Έβρου.....	68
15. Νομός Έβρου και Γ' ΚΠΣ.....	70
16. Συμπέρασμα.....	75
Παράρτημα.....	77
Βιβλιογραφία.....	85

1. Ο ορισμός της επιχείρησης.

Με τον όρο επιχείρηση καλούμε εκείνη την οικονομική μονάδα, στα πλαίσια της οποίας συνδυάζονται συστηματικά οι συντελεστές παραγωγής, με σκοπό την παραγωγή υλικών αγαθών και παροχή υπηρεσιών, έτσι ώστε με τη συμβολή τους στην κάλυψη των ανθρωπίνων αναγκών να επιτύχουν την πραγματοποίηση κέρδους, το οποίο περιέρχεται στον φορέα ή στους φορείς της.

Από τον παραπάνω ορισμό γίνεται φανερό ότι τα στοιχεία που συνιστούν την επιχείρηση είναι:

α) οι συντελεστές παραγωγής (εργασία, έδαφος και κεφάλαιο), ανεξάρτητα του ποσοστού συμμετοχής τους.

β) ο συστηματικός και διαρκής συνδυασμός των συντελεστών της παραγωγής, δηλαδή η εφαρμογή της οικονομικής αρχής.

γ) ο σκοπός που επιδιώκει η επιχείρηση, αναφέρεται στην πραγματοποίηση κέρδους με την παραγωγή υλικών αγαθών και παροχή υπηρεσιών για την κάλυψη των ανθρωπίνων αναγκών.

Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι τα δύο πρώτα χαρακτηριστικά γνώρισμα της επιχείρησης είναι κοινά σε όλες τις επιχειρηματικές οικονομικές μονάδες και συνεπώς δεν αποτελούν στοιχεία διαφοροποίησης. Το τρίτο όμως χαρακτηριστικό γνώρισμα αποτελεί στοιχείο, το οποίο διαχωρίζει την επιχείρηση από τις άλλες επιχειρηματικές οικονομικές μονάδες. Πιο συγκεκριμένα, για να χαρακτηριστεί μια επιχειρηματική οικονομική μονάδα ως επιχείρηση και για να διακριθεί από τις οικονομικές μονάδες κοινωφελούς χαρακτήρα και ειδικότερα από τις κτητικές οικονομικές μονάδες, το κέρδος που πραγματοποιείται περιέρχεται στον φορέα ή στους φορείς, οι οποίοι μπορούν να το διαθέσουν κατά βούληση. Στις κτητικές οικονομικές μονάδες, όπου τα έσοδα είναι μεγαλύτερα από τα έξοδα, το οικονομικό πλεόνασμα διατίθεται εντός της οικονομικής μονάδας για βελτίωση της ποιότητας των παραγομένων αγαθών και παρεχομένων

υπηρεσιών και περαιτέρω επέκταση των εργασιών της, με συνέπεια να έχουμε (τουλάχιστον από θεωρητική άποψη) το στοιχείο της αναγκαστικής ισότητας: κέρδος = αποταμίευση = επένδυση. Αυτό το στοιχείο της αναγκαστικής ισότητας απουσιάζει από την επιχείρηση, όπου τα κέρδη περιέρχονται στο φορέα ή φορείς της, που δικαιούνται να τα διαθέσει, κατά τον τρόπο που αυτός / αυτοί κρίνουν προσφορότερο γι' αυτόν / αυτούς, όπως για παραγωγικές επενδύσεις ή προς άμεση κατανάλωση. Βέβαια, θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην πράξη η ελευθερία αυτή του φορέα ή φορέων της επιχείρησης περιορίζεται από την ύπαρξη ορισμένων νομοθετικών διατάξεων σχετικά με το σχηματισμό αποθεματικών. Ένα άλλο σημαντικό σημείο σχετικά με το κέρδος που θα πρέπει να τονισθεί είναι το μέγεθος του κέρδους. Το μέγεθος του κέρδους ως στοιχείο του ορισμού της επιχείρησης αναφέρεται από τους Μ. Τσιμαρά και Μ. Γεωργιάδη, ενώ παραλείπεται από τον Α. Δαμασκηνίδη. Το μέγεθος του κέρδους αναφέρεται στον ορισμό της επιχείρησης ως «Το κέρδος αυτό θα πρέπει να υπερβαίνει τη συνήθη αντίστοιχο αμοιβή για αντιμισθία εξηρημένης διοικητικής ή εκτελεστικής εργασίας». Στον ορισμό που δόθηκε παραπάνω δε γίνεται αναφορά στο μέγεθος του κέρδους. Η δικαιολογητική βάση αυτής της παράλειψης, η οποία δε δίνεται από τον Α. Δαμασκηνίδη, αλλά περιλαμβάνεται στον ορισμό του Δ. Παπαδόπουλου, απορρέει από το αυτονόητο γεγονός ότι ο φορέας ή φορείς της επιχείρησης δε θα συνεχίσουν να προσφέρουν την εργασία τους και τα κεφάλαιά τους, εάν αυτά δεν αποδίδουν τουλάχιστον μακροπρόθεσμα ίσα με αυτά που αποφέρουν σε εναλλακτικές εφαρμογές. Αυτή είναι και η ουσία της οικονομικής αρχής.

Εκτός από τα παραπάνω γνωρίσματα που αποτελούν στοιχεία του όρου επιχείρηση, έχουν προταθεί άλλα γνωρίσματα όπως η περιουσιακή αυτοτέλεια και η ανάληψη κινδύνου ως στοιχεία για τον ορισμό της επιχείρησης. Ο Μ. Γεωργιάδης περιλαμβάνει αυτά στην έννοια της επιχείρησης, ενώ ο Μ. Τσιμαράς και ο Α. Δαμασκηνίδης στην ελληνική βιβλιογραφία, καθώς και οι L.J. Altfest and A.B. Lechner, B.P. Stigum and M.L. Stigum και R.A. Lynn and J.P. O'Grady, Jr. στην ξένη βιβλιογραφία τα

παραλείπουν. Η δικαιολογητική βάση πάνω στην οποία τα δύο αυτά γνωρίσματα θεωρούνται πλεονάζοντα μπορεί να συνοψισθεί στα παρακάτω:

Η διεξαγωγή της δραστηριότητας εμπεριέχει σε όλες τις πτυχές της το στοιχείο της αβεβαιότητας. Η ανάληψη νέων επενδυτικών δραστηριοτήτων, η παραγωγή ενός νέου προϊόντος, καθώς και άλλες ενέργειες γίνονται μέσα σε ένα πλαίσιο που περιέχει το στοιχείο της αβεβαιότητας. Αυτή η αβεβαιότητα στις παραπάνω επιχειρηματικές ενέργειες προέρχεται από το γεγονός ότι δε μπορεί να γίνει ακριβής πρόβλεψη της μελλοντικής συμπεριφοράς – ευνοϊκής ή δυσμενούς για την επιχείρηση – των διαφόρων παραγόντων που συμβάλλουν στη διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος – το οποίο συνήθως διαφέρει από το τελικό αποτέλεσμα – που συνδέεται με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Αφού λοιπόν το στοιχείο της αβεβαιότητας είναι συνυφασμένο με την οικονομική ζωή, δε θα πρέπει να αποτελεί στοιχείο του ορισμού του όρου επιχείρηση.

Σχετικά με την περιουσιακή αυτοτέλεια ως στοιχείο του ορισμού, θα πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ της ουσιαστικής ή από νομικής άποψης περιουσιακής αυτοτέλειας και τυπικής ή από υπολογιστικής άποψης περιουσιακής αυτοτέλειας. Η ουσιαστική περιουσιακή αυτοτέλεια, που σημαίνει ότι η επιχειρηματική οικονομική μονάδα έχει δική της περιουσία ανεξάρτητη και σαφώς διαστελλόμενη από την περιουσία των φορέων της, συναντάται σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σωματεία και σε επιχειρήσεις με τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας, ενώ σε άλλες επιχειρήσεις που περιβάλλονται τη νομική μορφή της ατομικής επιχείρησης, της ομόρρυθμης εταιρείας κ.α. η περιουσία της οικονομικής μονάδας δεν απομονώνεται από την περιουσία των φορέων της. Ωστόσο, ακόμα και στην περίπτωση των επιχειρήσεων όπου συναντάται ουσιαστική περιουσιακή αυτοτέλεια, με τη χρησιμοποίηση των σύγχρονων μορφών χρηματοδότησης έχει επιτευχθεί τέτοια οικονομική αλληλεξάρτηση μεταξύ των οικονομικών μονάδων, ώστε ο χαρακτηρισμός της επιχείρησης ως μονάδας που έχει περιουσιακή αυτοτέλεια, έχει μόνο τυπική σημασία. Όσον αφορά την τυπική ή από υπολογιστικής άποψης περιουσιακή αυτοτέλεια, θα πρέπει να

σημειωθεί ότι αυτό είναι γνώρισμα όλων των επιχειρηματικών μονάδων, γι' αυτό και δε θα πρέπει να αναφέρεται ως στοιχείο ούτε του ορισμού επιχείρησης, αλλά ούτε και του ορισμού οικονομική μονάδα.

2. Κατηγορίες Επιχειρήσεων.

Οι επιχειρήσεις μπορούν να διακριθούν σε διάφορες κατηγορίες. Οι κυριότερες από αυτές είναι οι παρακάτω:

Α) Ανάλογα με το αντικείμενο δράσης (απασχόλησης), οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε:

1) Επιχειρήσεις Αρχικής ή Πρωτογενούς Παραγωγής είναι αυτές που ασχολούνται με την απόσπαση (συλλογή ή εξόρυξη) από τη φύση αγαθών άμεσης χρησιμοποίησης ή κατανάλωσης και διάθεση αυτών είτε στις επιχειρήσεις δευτερογενούς παραγωγής προς μετατροπή ή περαιτέρω επεξεργασία, είτε στις επιχειρήσεις τριτογενούς παραγωγής, είτε απευθείας στο καταναλωτικό κοινό, είτε σε συνδυασμό των προηγούμενων. Οι επιχειρήσεις αυτές επιπλέον διακρίνονται σε γεωργικές, κτηνοτροφικές, δασικές, αλιευτικές κλπ.

2) Επιχειρήσεις Δευτερογενούς Παραγωγής και ιδιαίτερα οι μεταποιητικές επιχειρήσεις είναι αυτές που με τη βοήθεια μηχανικών, χημικών ή άλλων μέσων και ομοίων γνώσεων, επεξεργάζονται εξευγενίζουν ή κατεργάζονται τα αγαθά που παράγονται από τις επιχειρήσεις πρωτογενούς παραγωγής με σκοπό την παραγωγή νέων αγαθών κατάλληλων για την κάλυψη των ανθρωπίνων αναγκών. Αυτά τα αγαθά φθάνουν στο καταναλωτικό κοινό μέσω των επιχειρήσεων τριτογενούς παραγωγής. Μια βασική όσο και σημαντική διάκριση αυτών των επιχειρήσεων είναι σε βιομηχανικές και βιοτεχνικές.

3) Επιχειρήσεις Τριτογενούς Παραγωγής είναι αυτές που επιδιώκουν την εξυπηρέτηση των αναγκών του καταναλωτικού κοινού και την παροχή υπηρεσιών πάσης φύσης. Αυτές μεσολαβούν μεταξύ κατανάλωσης και επιχειρήσεων πρωτογενούς ή δευτερογενούς παραγωγής. Σημαντικές διακρίσεις είναι: εμπορικές ή εμπορευματικές επιχειρήσεις, χρηματοδοτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις μεταφορών, επιχειρήσεις επικοινωνίας, λοιπές επιχειρήσεις τριτογενούς παραγωγής.

4) Επιχειρήσεις μικτού αντικειμένου δράσης είναι αυτές που το αντικείμενο δράσης τους αποτελεί συνδυασμό δραστηριοτήτων, που εμπίπτουν σε δύο ή περισσότερες από τις προαναφερόμενες κατηγορίες.

B) Ανάλογα με τη νομική τους μορφή, μέσα στα πλαίσια της ελληνικής νομοθεσίας, οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε:

1) Ατομικές επιχειρήσεις, οι οποίες καταρτίζονται από φυσικά πρόσωπα, επειδή η σύνθεση του οργάνου διοίκησης αποτελείται από ένα και μόνο άτομο, τον επιχειρηματία.

2) Εταιρικές επιχειρήσεις, οι οποίες μπορεί να καταρτίζονται από ενώσεις προσώπων, δηλαδή από νομικά πρόσωπα με κριτήρια ιδιωτικού δικαίου.

Πραγματοποιώντας περαιτέρω ανάλυση μπορεί να τονισθεί πως οι επιχειρήσεις του εμπορικού δικαίου διακρίνονται σε:

α) Προσωπικές επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις μεριδίων, όπως είναι η ομόρρυθμη εταιρία, η απλή ετερόρρυθμη εταιρία, η αφανής ή συμμετοχική εταιρία και ο συνεταιρισμός.

β) Κεφαλαιουχικές επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις κατά μετοχές, όπως είναι η κατά μετοχές ετερόρρυθμη εταιρία, η ανώνυμη εταιρία, η εταιρία περιορισμένης ευθύνης και η συμπλοιοκτησία.

Γ) Ανάλογα με το μέγεθός τους, το οποίο προσδιορίζεται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων, τον ετήσιο κύκλο εργασιών και το ετήσιο αποτέλεσμα του ισολογισμού, οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε:

1) Μεγάλες επιχειρήσεις, οι οποίες απασχολούν περισσότερους από 250 εργαζόμενους και ο ετήσιος κύκλος εργασιών πρέπει να υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.

2) Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζόμενους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.

Στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽¹⁾, προκειμένου ο διαχωρισμός να γίνει σαφέστερος, έτσι ώστε να υπάρχει ευκολία στη χρηματοδότηση και στην άσκηση της γενικότερης οικονομικής (δημοσιονομικής και νομισματικής) πολιτικής γίνεται περαιτέρω διάκριση:

α) Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζόμενους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.

β) Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζόμενους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

(1) Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 124/36-41, 20.05.2003

3. Ο ρόλος των ΜΜΕ.

Τα τελευταία χρόνια οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, έχουν βρεθεί στο επίκεντρο πολλών συζητήσεων σε ευρωπαϊκό αλλά και εθνικό επίπεδο. Τόσο πολύ, που δεν αποτελεί υπερβολή να ισχυρισθεί κανείς πως οι έννοιες «επιχειρηματικότητα» και «μικρή επιχείρηση» είναι αλληλένδετες. Ο ισχυρισμός έχει βάση καθώς, όποιος έχει μια επιχειρηματική ιδέα, την οποία επιθυμεί να κάνει πράξη, προσδοκά σε μεγαλύτερες αναμενόμενες απολαβές αν ξεκινήσει τη δική του επιχείρηση. Στις αρχές της δεκαετίας του 1970 η λέξη «επιχειρηματικότητα» ήταν σχεδόν απύσχα από την οικονομική βιβλιογραφία. Τότε σπάνια κάποιος θα υποστήριζε ότι η επιχειρηματικότητα και οι ΜΜΕ συνθέτουν αναπόσπαστα συστατικά μιας αποτελεσματικής οικονομίας. Οι έρευνες της εποχής προέβλεπαν τότε, λιγότερο ή περισσότερο, την εξαφάνιση των ΜΜΕ από τη αγορά, καθώς τεκμηριώναν πως οι ΜΜΕ ήταν πολύ λιγότερο αποτελεσματικές από τις μεγάλες επιχειρήσεις, παρείχαν χαμηλότερες αμοιβές στα στελέχη και υπαλλήλους τους. Οι αμοιβές ήταν θετική συνάρτηση του μεγέθους μιας επιχείρησης. Επιπλέον, οι ΜΜΕ δεν επένδυναν παρά ελάχιστους υλικούς και ανθρώπινους πόρους στην έρευνα και τεχνολογία και το ειδικό βάρος των ΜΜΕ στην οικονομία και στους δείκτες μειώνονταν με σταθερούς ρυθμούς.

Για τους λόγους αυτούς, η ύπαρξη των ΜΜΕ θεωρούνταν ως μια πολυτέλεια του οικονομικού συστήματος, που είχε θετική επίδραση στην αποκέντρωση των οικονομικών αποφάσεων, αλλά που επιβάρυνε την αποτελεσματικότητα του οικονομικού συστήματος. Προς έκπληξη όλων από τα μέσα της δεκαετίας του 1970, οι ΜΜΕ στην Ευρώπη και στη Βόρειο Αμερική ανέκαμψαν. Για παράδειγμα, στις Ηνωμένες Πολιτείες,, το 1976 οι ΜΜΕ παρήγαγαν το 20% των πωλήσεων στη βιομηχανία, ενώ το 1986 το 25%. Με απλά λόγια, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στάθηκαν πολύ σκληρές για να πεθάνουν.

Ο ανταγωνισμός με αναπτυσσόμενες χώρες χαμηλού κόστους παραγωγής έφερε τις μεγάλες επιχειρήσεις μπροστά στο εξής μεγάλο δίλημμα:

α) Να μειώσουν τους μισθούς και τα υπόλοιπα κόστη παραγωγής,
β) να υποκαταστήσουν το εργατικό δυναμικό με μηχανικό εξοπλισμό που απαιτεί λιγότερα εργατικά χέρια,

γ) να μεταφέρουν τη δραστηριότητά τους στις χώρες χαμηλού εργατικού κόστους.

Από τις τρεις επιλογές, προτίμησαν τις δύο τελευταίες: Εκσυγχρόνισαν το τεχνικό τους εξοπλισμό, ενώ έστησαν και θυγατρικές επιχειρήσεις στις αναπτυσσόμενες χώρες χαμηλού εργατικού κόστους. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των εγχώριων παραγωγών και τη συγκράτηση της προηγούμενης τάσης μεγέθυνσης των επιχειρήσεων, κάτι που έδωσε χώρο ανάπτυξης των ΜΜΕ στο εσωτερικό των χωρών.

Η παγκοσμιοποίηση δεν εμπόδισε τις ΜΜΕ να επεκταθούν, παρά την επικρατούσα αντίληψη την εποχή της δεκαετίας του '70 και του '80, ότι δηλαδή το κόστος της παγκοσμιοποίησης είναι σταθερό και επομένως δυσανάλογα μεγάλο για τις ΜΜΕ, αφού πρέπει να αντιληφθούν το ξένο περιβάλλον, να επικοινωνούν εκτός χώρας και να δραστηριοποιούνται σε νέες αγορές.

Στη δεκαετία του 1990, η αντίληψη αυτή αποδείχτηκε ξεπερασμένη, αφού με την ανάπτυξη της οικονομίας της πληροφορίας και των επικοινωνιών, τα υψηλά σταθερά κόστη που προηγουμένως αντιμετώπιζαν οι ΜΜΕ μειώθηκαν δραματικά, με αποτέλεσμα η διεθνής δραστηριότητα των ΜΜΕ να αυξηθεί. Σημασία στην περίπτωση αυτή δεν είχαν μόνο τα κεφάλαια, αλλά περισσότερο η ευελιξία, η γνώση και η ικανότητα αποτελεσματικής διαχείρισης της πληροφορίας, γεγονός που επέτρεψε την ανάπτυξη πολλών μικρών επιχειρήσεων.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η δημιουργία ενός περιβάλλοντος μέσα στο οποίο η επιχειρηματικότητα και ειδικά οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα μπορούν να λειτουργούν και να ευδοκιμούν, αποτελεί σήμερα ισχυρό ζητούμενο. Η διαπίστωση αυτή οδήγησε στο σχεδιασμό και στην ανάπτυξη ειδικών πολιτικών για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αποτυπώθηκαν στον Ευρωπαϊκό Χάρτη για τις ΜΜΕ και στην Πράσινη Βίβλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις ΜΜΕ.

Στο προοίμιο του δεύτερου κειμένου αναφέρεται: «Η Ευρώπη πρέπει να ενθαρρύνει ακόμη περισσότερο την επιχειρηματικότητα. Χρειάζεται περισσότερες νέες και ανθηρές επιχειρήσεις που να είναι έτοιμες να αξιοποιήσουν το άνοιγμα των αγορών και να ξεκινήσουν δημιουργικές ή καινοτόμες προσπάθειες εμπορικής εκμετάλλευσης σε μεγαλύτερη κλίμακα». Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η επιχειρηματικότητα αποτελεί νοοτροπία. Πρόκειται για την ικανότητα ενός ατόμου είτε μόνος του είτε στα πλαίσια ενός οργανισμού να αναγνωρίζει τις ευκαιρίες, να τις εκμεταλλεύεται προκειμένου να επιτύχει οικονομικό όφελος. Στην προσπάθειά του, όμως, αυτή καινοτομεί, δημιουργεί νέα προϊόντα, νέες δραστηριότητες, και απασχολεί άλλους πολίτες. Η πολιτική αυτή επιλογή για το ρόλο και τη σημασία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και τη συμβολή τους στην κοινωνική συνοχή των χωρών-μελών, αποτυπώνεται με μια σειρά δράσεων και πρωτοβουλιών σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο.

Έτσι για παράδειγμα, στην Ελλάδα, ένα μεγάλο τμήμα των διαρθρωτικών πόρων του Γ΄ ΚΠΣ έχουν δεσμευθεί για την ίδρυση, ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό των ΜΜΕ, μέσω των τομεακών και περιφερειακών επιχειρησιακών σχεδίων. Επίσης η δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, με μείωση της γραφειοκρατίας και απλοποίηση των σχέσεων Πολιτείας-ΜΜΕ, αποτελεί ένα δεύτερο μεγάλο στόχο. Προκειμένου να παρακολουθεί την εξέλιξη και την αποτελεσματικότητα των πολιτικών της για τις ΜΜΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δημιουργήσει το Παρατηρητήριο για τις ΜΜΕ, για να βελτιώσει την παρακολούθηση της οικονομικής απόδοσης των ΜΜΕ στην Ευρώπη. Το

Παρατηρητήριο παρέχει πληροφόρηση για τις ΜΜΕ σε πολιτικά στελέχη, ερευνητές, οικονομολόγους, καθώς και στις ίδιες τις ΜΜΕ.

4. Τομείς Δραστηριότητας των ΜΜΕ.

Έχει παρατηρηθεί σε διεθνή κλίμακα ότι σε κάθε τομέα της οικονομίας υπάρχουν μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες λειτουργούν με επιτυχία. Αν και οι τομείς της οικονομίας, όπου αναπτύσσουν τη δραστηριότητά τους οι ΜΜΕ είναι γενικά οι ίδιοι με αυτούς των μεγάλων επιχειρήσεων, εντούτοις οι ΜΜΕ παίζουν σχετικά τον πιο σημαντικό ρόλο σε ορισμένους τομείς της οικονομίας, παρά σε κάποιους άλλους, π.χ. στο εμπόριο και στη μεταποίηση, παρά στον τομέα των συγκοινωνιών. Παρακάτω παρουσιάζονται ορισμένοι τομείς της οικονομίας, όπου δραστηριοποιούνται οι ΜΜΕ.

A) Εμπόριο.

Συνήθως διακρίνεται σε χονδρεμπόριο και λιανεμπόριο. Βασική δραστηριότητα των χονδρεμπόρων είναι η διαμεσολάβηση μεταξύ του παραγωγού και του λιανοπωλητή ή της μεταποιητικής επιχείρησης, όταν πρόκειται για βιομηχανικά αγαθά. Οι δραστηριότητες που απαιτούνται για την εκπλήρωση της λειτουργίας αυτής, είναι η συγκέντρωση, διαλογή και διανομή των προϊόντων. Το χονδρεμπόριο σε πολλές χώρες θεωρείται ως βασικός κλάδος για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Τα προϊόντα που διακινούνται είναι φάρμακα, είδη διατροφής, φρούτα και λαχανικά, δημητριακά και κτηνοτροφικά προϊόντα, γεωργικά μηχανήματα, πρώτες και βοηθητικές ύλες μεταποιητικών επιχειρήσεων, ηλεκτρικές συσκευές κλπ. Οι λιανέμποροι πραγματοποιούν πωλήσεις στους τελικούς καταναλωτές, δηλαδή στους πελάτες που αγοράζουν για προσωπική ή οικογενειακή χρήση. Το λιανεμπόριο είναι ένας τομέας της οικονομίας, όπου υπάρχει σοβαρό πλήθος ΜΜΕ. Τέτοιες είναι τα παντοπωλεία, τα κρεοπωλεία, τα καταστήματα ένδυσης και υπόδησης, τα καταστήματα ανταλλακτικών αυτοκινήτων, τα καταστήματα αθλητικών ειδών, τα εστιατόρια κλπ.

Β) Παροχή Υπηρεσιών.

Στην προσπάθεια να γίνει κάποια ταξινόμηση αυτού του κλάδου των επιχειρήσεων προκύπτει μια μεγάλη ποικιλία από αυτές. Γι' αυτό το λόγο, μια γενική ταξινόμηση κατηγοριοποιεί τις επιχειρήσεις στα παρακάτω:

- Επιχειρήσεις παροχής επιχειρηματικών υπηρεσιών. Οι επιχειρήσεις αυτής της κατηγορίας προσφέρουν υπηρεσίες σε άλλες επιχειρήσεις. Τέτοιες είναι τα λογιστικά γραφεία, τα διαφημιστικά γραφεία, τα γραφεία συμβούλων επιχειρήσεων κλπ.
- Επιχειρήσεις παροχής προσωπικών υπηρεσιών. Τέτοιες είναι τα καθαριστήρια, τα φωτογραφεία, τα ινστιτούτα ομορφιάς κλπ.
- Επιχειρήσεις παροχής ψυχαγωγίας και διασκέδασης. Τέτοιες είναι οι κινηματογράφοι, τα θέατρα, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, τα πρακτορεία στοιχημάτων κλπ.
- Ξενοδοχεία και ξενώνες.
- Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών επισκευής. Τέτοιες είναι τα καταστήματα επισκευής αυτοκινήτων, ηλεκτρικών ειδών κλπ.

Γ) Μεταποίηση.

Οι μεταποιητικές επιχειρήσεις αποσκοπούν στη μετατροπή βασικών πρώτων υλών σε χρήσιμα προϊόντα, τα οποία είναι αναγκαία από το κοινωνικό σύνολο. Αυτή η δραστηριότητα απαιτεί μια διαδικασία που σχεδιάστηκε από τον άνθρωπο και ενισχύεται από μηχανικά, χημικά και άλλα τεχνικά μέσα. Η υλοποίηση της διαδικασίας απαιτεί επένδυση κεφαλαίων σε μεγάλη έκταση, γεγονός που αποτελεί το λόγο, γιατί στη μεταποίηση οι επιχειρήσεις που υπάγονται στον τομέα αυτό τείνουν να είναι μεγαλύτερες από αυτές που υπάγονται σε άλλους κλάδους. Η επένδυση τεράστιων κεφαλαίων απαιτείται για την προμήθεια αξιόλογων μηχανικών και άλλων εγκαταστάσεων, όπως στην περίπτωση της σιδηροβιομηχανίας, των βιομηχανιών των οποίων το προϊόν μπορεί να τυποποιηθεί, όπως π.χ. βιομηχανία ζάχαρης, αλατιού, για τη δημιουργία μιας πολύπλοκης οργάνωσης όσον αφορά την παραγωγή και τη διάθεση, όπως στην

περίπτωση των ηλεκτρονικών υπολογιστών, αυτοκινήτων, για την απόκτηση μεγάλων εγκαταστάσεων και πολύπλοκων μηχανημάτων που θα χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή κάποιου ιδιαίτερα μεγάλου σε όγκου προϊόντος, όπως στην περίπτωση των ναυπηγείων.

Αν και στη μεταποίηση οι μεγάλες επιχειρήσεις επισκευάζουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, παρ' όλα αυτά, υπάρχει αξιόλογος αριθμός ΜΜΕ στον κλάδο αυτό. Τέτοιες είναι οι βιοτεχνίες παιχνιδιών, υποδημάτων, τα μηχανουργεία, οι βιοτεχνίες εσωρούχων κλπ.

Δ) Συγκοινωνίες, επικοινωνίες και οργανισμοί κοινής ωφέλειας.

Παρόλο που ο συγκεκριμένος τομέας κυριαρχείται από μεγάλες επιχειρήσεις, εντούτοις υπάρχουν και μικρομεσαίες επιχειρήσεις που λειτουργούν με επιτυχία, αν και συμβάλλουν με ένα μικρό σχετικά ποσοστό στο συνολικό προϊόν του τομέα. Τέτοιες είναι οι επιχειρήσεις εκδόσεων εφημερίδων, βιβλίων και περιοδικών, τα ταξί, οι επιχειρήσεις μεταφορών με τοπική ακτίνα δράσης κλπ.

Ε) Οικοδομικός τομέας.

Στον τομέα αυτό υπάρχουν αρκετές εκατοντάδες μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Τέτοιες είναι οι διάφορες οικοδομικές επιχειρήσεις που απασχολούνται με την κυρίως κατασκευή της οικοδομής, επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν τις ηλεκτρολογικές ή υδραυλικές εγκαταστάσεις, τα συνεργεία ελαιοχρωματισμού, καθώς και οι εργολήπτες δημοσίων έργων.

ΣΤ) Πρώτες Ύλες.

Στον τομέα αυτό υπάγονται οι επιχειρήσεις πρωτογενούς ή αρχικής παραγωγής. Οι γεωργικές, κτηνοτροφικές, αλιευτικές, μελισσοκομικές επιχειρήσεις είναι συνήθως μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Από την άλλη πλευρά, οι επιχειρήσεις ενέργειας και ορυκτού πλούτου, τότε μόνο είναι αποδοτικές, όταν συγκροτηθούν ως μεγάλες επιχειρήσεις.

5. Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα των ΜΜΕ.

A) Πλεονεκτήματα

1) Αμεσότερη γνώση των πελατών και της αγοράς.

Η γραφειοκρατική δομή της μεγάλης επιχείρησης τείνει να απομακρύνει τη διοίκηση από τους πελάτες και τις αγορές. Παρόλο που η αδυναμία αυτή προσπαθεί να καλυφθεί από τις τακτικές επαφές του προσωπικού του τμήματος πωλήσεων με την αγορά, ωστόσο ο τρόπος σκέψης του προσωπικού αυτού βρίσκεται σε αρκετά μεγάλη απόσταση από τον τρόπο σκέψης της ηγετικής ομάδας της επιχείρησης.

Ο μικρομεσαίος επιχειρηματίας είναι σε γενικά καλύτερη θέση να κατανοήσει και να αναγνωρίσει τις μεταβολές στις προτιμήσεις της αγοράς όταν αυτές λαμβάνουν χώρα και να αντιδράσει αμέσως σε αυτές. Και αυτό γιατί οι ΜΜΕ συνήθως ειδικεύονται στα προϊόντα που διακινούν και τους πελάτες που υπηρετούν. Αυτό κάνει δυνατή την απόκτηση λεπτομερειακής γνώσης για τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των πελατών, τις ανάγκες τους και τις δημιουργούμενες τάσεις. Αυτή η πληροφόρηση είναι ουσιώδους σημασίας στην εξέταση της αποτελεσματικότητας των προσπαθειών που καταβάλλονται για τη διάθεση των προϊόντων και τη χάραξη στρατηγικής για την ικανοποίηση μελλοντικών αναγκών της αγοράς. Αξίζει να σημειωθεί ότι η άμεση εξοικείωση με τους πελάτες – αγοραστές αποτελεί μόνο δυνητικό πλεονέκτημα. Μόνο όταν συνοδεύεται από συνειδητή ευαισθητοποίηση προς τις ανάγκες των πελατών και από προσεκτική παρακολούθηση των τάσεων της αγοράς, μπορεί να μετατραπεί σε πραγματικότητα. Με άλλα λόγια, η εξοικείωση δε μεταβιβάζεται, αλλά κερδίζεται.

2) Ευελιξία στη διοίκηση.

Ένα άλλο βασικό πλεονέκτημα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι ότι η οργανωτική τους δομή δεν έχει το βαθμό εξειδίκευσης που παίρνει στις μεγάλες επιχειρήσεις. Αυτό σημαίνει λιγότερες διαδικασίες, λιγότερη γραφειοκρατία και λιγότερους περιορισμούς στη μετακίνηση από τη μια δραστηριότητα στην άλλη ή στην εξέταση και υιοθέτηση νέων στρατηγικών. Αυτή η

ικανότητα ελιγμών που επιτρέπει τη γρήγορη αλλαγή κατεύθυνσης δε συναντάται στις μεγάλες επιχειρήσεις.

Η σημασία του πλεονεκτήματος της ευελιξίας της διοίκησης εστιάζεται στο γεγονός ότι ο μικρομεσαίος επιχειρηματίας έχει τη σχετική ελευθερία είτε να εισέρχεται ή να αποχωρεί από το συγκεκριμένο τομέα της οικονομίας στον οποίο δραστηριοποιείται είτε να αναπτύσσει ή να περιορίζει τη δραστηριότητά του. Η προσαρμοστικότητα των ΜΜΕ μπορεί να οφείλεται σε μια σειρά από λόγους, π.χ. η ΜΜΕ, η οποία κρατάει χαμηλές τις επενδύσεις της σε πάγια περιουσιακά στοιχεία και συνεπώς έχει χαμηλά σταθερά έξοδα, μπορεί να αντισταθεί καλύτερα σε μια κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας, σε σύγκριση με μια μεγάλη επιχείρηση, όπου λόγω της υψηλής επένδυσης σε πάγια περιουσιακά στοιχεία τα έξοδα είναι επίσης υψηλά.

3) Η αντιμετώπιση των θεμάτων των εργαζομένων είναι προσωποπαγής.

Ο μικρομεσαίος επιχειρηματίας έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει και να διατηρήσει αρμονικές σχέσεις εργασίας με τους εργαζομένους στην επιχείρησή του. Και αυτό γιατί είναι δυνατή η άμεση αλληλεπίδραση μεταξύ του ιδιοκτήτη – μάνατζερ και των άλλων εργαζομένων, επειδή συνήθως δεν παρεμβάλλονται ανάμεσά τους άλλα διευθυντικά στελέχη. Δια μέσου αυτής της σχέσης ο επιχειρηματίας έχει τη δυνατότητα για μεγαλύτερη και καλύτερη κατανόηση των αναγκών και των επιθυμιών των εργαζομένων. Κατά τον ίδιο τρόπο, οι εργαζόμενοι μπορούν να κατανοήσουν καλύτερα τις απαιτήσεις που δημιουργεί η θέση του ιδιοκτήτη – μάνατζερ. Οι εργαζόμενοι και ο ιδιοκτήτης – μάνατζερ μαθαίνουν να σέβονται ο ένας τις θέσεις και τις απόψεις του άλλου. Είναι ζωτικής σημασίας όλα τα μέλη της ΜΜΕ να μπορούν να συνεργάζονται αρμονικά προκειμένου να δημιουργήσουν μια αποτελεσματική ομάδα εργασίας.

Αυτή η άμεση επαφή μεταξύ ιδιοκτήτη – μάνατζερ και εργαζομένων, με αποτέλεσμα να έχουμε εκδήλωση του προσωπικού ενδιαφέροντος του επιχειρηματία για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των εργαζομένων, αποτελεί για τη ΜΜΕ σημαντικό παράγοντα προσέλευσης ατόμων που επιθυμούν να τους

θεωρούν και να τους συμπεριφέρονται ως κάτι ξεχωριστό. Πολλοί εργαζόμενοι προσδίδουν μεγάλη αξία στην άμεση επίβλεψη και την προσωπική σχέση, που δημιουργείται με τον επιχειρηματία και προέρχεται από την άμεση, πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία, κάτι που είναι δυνατό να αντανakλάται στην αποδοτικότητα και παραγωγικότητα της επιχείρησης.

4) Η προσφορά αγαθών και υπηρεσιών είναι προσωποπαγής.

Ένα από τα σχετικά μοναδικά πλεονεκτήματα της μικρομεσαίας επιχείρησης είναι ότι δημιουργεί ένα περιβάλλον στο οποίο ο ιδιοκτήτης – μάνατζερ βρίσκεται σε στενή, άμεση επαφή με τους πελάτες της. Αυτή η αμεσότητα και η εξοικείωση με τους πελάτες κάνει δυνατή την καλύτερη κάλυψη των συγκεκριμένων αναγκών των πελατών, την ανταπόκριση στις προτάσεις και τα παράπονά τους και στη δημιουργία μιας προσωπικής και φιλικής ατμόσφαιρας. Θα πρέπει να δοθεί έμφαση στο γεγονός ότι πολλές στατιστικές έρευνες σχετικά με τη συμπεριφορά των πελατών έχουν δείξει ότι η προσφορά αγαθών και υπηρεσιών που προσλαμβάνει προσωπικό χαρακτήρα τυγχάνει μεγάλης εκτίμησης μεταξύ των πελατών και είναι συνήθως ο κύριος λόγος της ενθάρρυνσης δημιουργίας μια μικρομεσαίας επιχείρησης.

5) Στενές σχέσεις με την κοινότητα.

Το γεγονός ότι η μικρομεσαία επιχείρηση αποτελεί μέρος της τοπικής κοινωνίας είναι ένα ξεχωριστό πλεονέκτημά της. Οι ΜΜΕ διευθύνονται συνήθως από άτομα που είναι κάτοικοι της κοινωνίας, γεγονός που συντελεί ώστε τα άτομα αυτά να γνωρίζουν από πρώτο χέρι τις ανάγκες και ιδιορρυθμίες της τοπικής κοινωνίας. Αυτό συχνά αναγνωρίζεται από τους κατοίκους της κοινωνίας, με αποτέλεσμα να προτιμούν να συναλλάσσονται και να υποστηρίζουν τις τοπικές επιχειρήσεις και με αυτόν τον τρόπο να βοηθούν στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι τοπικοί οργανισμοί και άλλης μορφής επιχειρηματικές οικονομικές μονάδες, όπως οι τοπικές εφημερίδες, ραδιόφωνα, τηλεοράσεις, προσπαθούν να δώσουν δημοσιότητα στις δραστηριότητες των τοπικών επιχειρήσεων. Με άλλα λόγια, υπάρχει μία επιθυμία στην τοπική κοινωνία να συναλλάσσεται με επιχειρήσεις, με τις οποίες αισθάνεται ότι συνδέεται στενά.

6) Τα κέρδη της επιχείρησης αποτελούν την αμοιβή του επιχειρηματία.

Ένα σημαντικό κίνητρο του μικρομεσαίου επιχειρηματία είναι ότι εργάζεται για τον εαυτό του, είναι δηλαδή «αφεντικό του εαυτού του». Αποτέλεσμα αυτού είναι ότι τα κέρδη που προέρχονται από τις εργασίες της επιχείρησης αποτελούν τη χρηματική αμοιβή των προσπαθειών του. Ο μικρομεσαίος επιχειρηματίας σε ένα μεγάλο βαθμό καθορίζει το μέγεθος του εισοδήματος από το είδος των αποφάσεων που πραγματοποιεί, από την προσπάθεια που καταβάλλει και από τις διευθυντικές του ικανότητες. Το γεγονός ότι τα κέρδη της επιχείρησης αποτελούν τη χρηματική αμοιβή του επιχειρηματία είναι ένα από τα ισχυρότερα κίνητρα για τη συμμετοχή σε ιδιωτικές επιχειρηματικές πρωτοβουλίες.

7) Άμεση συμμετοχή του επιχειρηματία στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Στη μικρομεσαία επιχείρηση υπάρχει συνήθως ένα επίπεδο διοικητικής ιεραρχίας, αυτό δηλαδή του ιδιοκτήτη – μάντζερ και των εργαζομένων, όπου δεν παρεμβάλλονται συνήθως άλλα όργανα ή άτομα υπεύθυνα για τη λήψη αποφάσεων. Αποτέλεσμα αυτού του γεγονότος είναι ότι ο μικρομεσαίος επιχειρηματίας έχει άμεση συμμετοχή σε όλες τις αποφάσεις που επηρεάζουν τις δραστηριότητες της επιχείρησης. Από την άλλη πλευρά, ο μάντζερ μιας μεγάλης επιχείρησης πρέπει συχνά να αναφέρει ιεραρχικά προς τα πάνω προκειμένου να λάβει μια απόφαση. Ο ιδιοκτήτης – μάντζερ μπορεί να λάβει τις απαιτούμενες για τις δραστηριότητες της επιχείρησης αποφάσεις αμέσως, κάτι που καθίσταται ως ιδιαίτερα σημαντικό πλεονέκτημα, ειδικά σε περιπτώσεις όπου ο χρόνος αποτελεί παράγοντα ζωτικής σημασίας για την πραγματοποίηση των αποτελεσμάτων που αναμένονται από τις αποφάσεις αυτές.

8) Ευκολία ίδρυσης της ΜΜΕ.

Ένα χαρακτηριστικό της μικρομεσαίας επιχείρησης που αποτελεί παράγοντα έλξης, στην περίπτωση μάλιστα που η επιχείρηση περιβάλλεται τη νομική μορφή της ατομικής επιχείρησης ή προσωπικής εταιρίας, είναι η σχετική ευκολία με την οποία μπορεί κανείς να ξεκινήσει τη λειτουργία της. Όλη η

προεργασία που απαιτείται, προκειμένου να ξεκινήσει η επιχείρηση, είναι η επιλογή μιας τοποθεσίας, κάποια ειδική άδεια από το δήμο, εγγραφή σε κάποιο σωματείο, δημοσίευση του καταστατικού ίδρυσης και φυσικά ορισμένο κεφάλαιο. Συνήθως δεν τίθενται άλλοι περιορισμοί στην ίδρυση μιας ΜΜΕ.

9) Σύντομες γραμμές επικοινωνίας μεταξύ των μελών της επιχείρησης.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις υπάρχει συνήθως μόνο ένα επίπεδο διοικητικής ιεραρχίας. Αυτό σημαίνει πως είναι δυνατή η άμεση, πρόσωπο με πρόσωπο επαφή μεταξύ του μάνατζερ και των εργαζομένων, όταν αυτός δίνει οδηγίες ή όταν συζητάει μαζί τους κάποιο συγκεκριμένο πρόβλημα που σχετίζεται με τη δραστηριότητα της επιχείρησης. Αυτή η σχέση επικοινωνίας αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες για περιορισμό ή ακόμα και εξάλειψη σε μεγάλο βαθμό πολλών από τα κοινά προβλήματα επικοινωνίας που συναντώνται σε μεγάλες επιχειρήσεις, π.χ. ένα μήνυμα στις μεγάλες επιχειρήσεις θα πρέπει να περάσει από πολλά πρόσωπα πριν φτάσει στον τελικό παραλήπτη. Κατά τη διαδρομή αυτή το μήνυμα μπορεί εύκολα να παραποιηθεί ή να παρερμηνευθεί.

Αν και οι γραμμές επικοινωνίας στις ΜΜΕ είναι σύντομες και άμεσες, πρέπει παρ' όλα αυτά να υπάρχει μεγάλη προσοχή από την πλευρά του ιδιοκτήτη – μάνατζερ κατά την επικοινωνία του με τους εργαζομένους. Είναι δυνατόν και μέσα στο χώρο της ΜΜΕ να ανακύψουν κάποια προβλήματα επικοινωνίας, όπως στην περίπτωση των μεγάλων επιχειρήσεων. Ωστόσο, σε αντίθεση με τις μεγάλες επιχειρήσεις, στις ΜΜΕ μπορεί να γίνει αποτελεσματικότερη χρησιμοποίηση της προς τα πάω επικοινωνίας από τον εργαζόμενο προς τον ιδιοκτήτη – μάνατζερ, με συνέπεια τη δημιουργία κλίματος κατανόησης μεταξύ των μελών της επιχείρησης.

10) Άλλα πλεονεκτήματα των ΜΜΕ.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις φορολογούνται με χαμηλότερους συντελεστές, αντιμετωπίζουν λιγότερα νομοθετικά εμπόδια, δίδεται σε αυτές κάποια προτίμηση στα προγράμματα προμηθειών του δημοσίου, των δημόσιων οργανισμών και δημόσιων επιχειρήσεων.

B) Μειονεκτήματα

1) Έλλειψη διοικητικών ικανοτήτων και γνώσεων.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα, κατά την άποψη πολλών ερευνητών, στη διοίκηση μιας μικρομεσαίας επιχείρησης είναι η έλλειψη των αναγκαίων ειδικοτήτων στο άτομο ή στην ομάδα των ατόμων που ασκεί τη διοίκηση της επιχείρησης. Στη μικρομεσαία λοιπόν επιχείρηση, οι αποφάσεις υψηλού επιπέδου μαζί με τα μικρότερης σημασίας καθήκοντα της διοίκησης, που οι συνεργάτες του επιχειρηματία δε μπορούν να φέρουν σε πέρας, περιέρχονται στην αποκλειστική υπευθυνότητα του ιδιοκτήτη – μάνατζερ. Όπως είναι γνωστό, η ανταπόκριση στα παραπάνω καθήκοντα με επιτυχία, απαιτεί υψηλής ποιότητας ικανότητες σε όλους του τομείς του μάνατζμεντ που ελάχιστα άτομα στην πραγματικότητα κατέχουν.

Αλλά δεν είναι μόνο η έλλειψη διοικητικών ικανοτήτων που παρεμποδίζουν την άσκηση της διοίκησης της επιχείρησης με επιτυχία. Μια άλλη συχνή αιτία μέσα στα ίδια πλαίσια είναι η επιφανειακή ή περιστασιακή προσέγγιση των προβλημάτων που συνδέονται με τη διοίκηση της επιχείρησης. Για παράδειγμα, ο ιδιοκτήτης – μάνατζερ συχνά δεν καταλαβαίνει τις δυσκολίες που συνδέονται με τη διατήρηση επαρκών και λεπτομερών οικονομικών καταστάσεων. Στην περίπτωση όπου υπάρχουν χρηματοοικονομικά στοιχεία, είναι δυνατό να μην έχει την απαιτούμενη γνώση ή τη δυνατότητα σωστής εκτίμησης της αξίας τους, ώστε να τα ερμηνεύσει και να τα χρησιμοποιήσει κατά τον αποτελεσματικότερο τρόπο.

Μια άλλη αιτία που συμβάλλει στην παρεμπόδιση της άσκησης της διοίκησης της επιχείρησης είναι ότι ο ιδιοκτήτης – μάνατζερ αδυνατεί να εφαρμόσει τις σύγχρονες μεθόδους διοίκησης, αφού ως ένα βαθμό περιορίζεται από την παράδοση και δεν κατανοεί την αναγκαιότητα για μεταβολή στην ακολουθούμενη πολιτική και πρακτική. Και αυτό οφείλεται συχνά στο ότι ο ιδιοκτήτης – μάνατζερ υστερεί σοβαρά σε επίπεδο μόρφωσης και ίσως και εμπειρίας.

2) Έλλειψη επαρκούς και κατάλληλου προσωπικού και κακή χρησιμοποίηση του χρόνου.

Το μειονέκτημα αυτό έχει ως αποτέλεσμα ο ιδιοκτήτης – μάνατζερ να προσφέρει τόσο εκτελεστική εργασία, π.χ. να βοηθάει σε ώρες αιχμής στην αποστολή εμπορευμάτων στους πελάτες, όσο και διοικητική προκειμένου να αποκτήσει νέο τεχνικό εξοπλισμό. Αυτό σημαίνει ότι δεν έχει τον απαραίτητο χρόνο ώστε να ασχοληθεί αποκλειστικά με τα διευθυντικά – διοικητικά του καθήκοντα. Αυτό επιπλέον σημαίνει πως είναι απαραίτητο να έχει ένα ευρύ φάσμα γνώσεων, όπως λογιστικής, χρηματοδότησης, μάνατζμεντ κλπ. Και συνεπώς θα πρέπει να είναι άτομο γενικής κατάρτισης, παρά κάποιος εξειδικευμένος και άρα αποτελεσματικότερος στον τομέα του.

Η έλλειψη επαρκούς και κατάλληλου προσωπικού έχει ως αποτέλεσμα ο ιδιοκτήτης – μάνατζερ να αφιερώνει τον περισσότερο χρόνο του για να αντιμετωπίσει επείγοντα προβλήματα τρέχουσας φύσης. Έτσι, ο λίγος χρόνος που του απομένει αφιερώνεται στο σχεδιασμό της στρατηγικής για τη μελλοντική πορεία των εργασιών της επιχείρησης. Αυτή η έλλειψη χρόνου για διοικητική εργασία επιτείνεται από το γεγονός ότι θα πρέπει να λαμβάνει συχνά μέρος σε κοινωνικές, οικονομικές, πολιτιστικές εκδηλώσεις γενικού ενδιαφέροντος, καθώς επίσης να αφιερώνει χρόνο στην οικογένειά του και στην ικανοποίηση των προσωπικών του αναγκών.

3) Διενέργεια έρευνας σε περιορισμένη έκταση.

Είναι γνωστό το κόστος για τη διεξαγωγή ενός αξιόλογου ερευνητικού προγράμματος σχετικά με τη δημιουργία νέων προϊόντων, ανακάλυψη νέων διαδικασιών και μεθόδων παραγωγής κλπ. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δε διαθέτουν τα απαιτούμενα κεφάλαια για τη διεξαγωγή τέτοιων ερευνητικών προγραμμάτων. Επιπλέον, η προσπάθεια αυτή απαιτεί το χρόνο και την ικανότητα κάποιου μέλους της διοικητικής ομάδας της επιχείρησης να είναι πάντοτε ενήμερος για τις τελευταίες εξελίξεις στο χώρο της έρευνας.

Επίσης η έρευνα αγοράς σπάνια επιχειρείται κατά επιστημονικό τρόπο από πλευράς μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες συνηθίζουν να βασίζονται σε επιθυμίες και παράπονα των πελατών τους και μερικές φορές σε εμπειρικές δημοσκοπήσεις που γίνονται από μεγάλους οργανισμούς, χωρίς αυτοί να είναι απαραίτητα εναρμονισμένοι με τις δικές τους ανάγκες. Συνεπώς, σπάνια είναι καλά πληροφορημένοι ως προς την έκταση των δυνατοτήτων της αγοράς τους. Ακόμα και αν είναι δυνατό να αναπτύξουν, λόγω εμπειρίας, κάποια ιδιαίτερη αίσθηση σχετικά με την πρόβλεψη των αναγκών των πελατών τους, ωστόσο η ανάπτυξη δράσης περιορίζεται σοβαρά από την έλλειψη ικανοποιητικής πληροφόρησης για την αγορά.

4) Περιορισμένη κατανόηση της σημασίας του μάρκετινγκ.

Κάθε φορά που ο μικρομεσαίος επιχειρηματίας αναφέρεται στο πρόβλημα του ανταγωνισμού που αντιμετωπίζει η επιχείρησή του, τονίζει στην επιχειρηματολογία του κάποια άποψη για τη διάθεση των προϊόντων του. Στις περισσότερες ΜΜΕ η σκληρότητα του ανταγωνισμού κάνει τους επιχειρηματίες να κατανοήσουν κατά οδυνηρό μάλλον τρόπο την έλλειψη της κατανόησης του μάρκετινγκ. Η κατανόηση της σημασίας επιλογής του κατάλληλου δικτύου διανομής των προϊόντων, η διαφοροποίηση των προϊόντων, η χάραξη ορθής στρατηγικής μάρκετινγκ, το ύψος του διαφημιστικού προϋπολογισμού, η κατανομή του μεταξύ των διαφόρων διαφημιστικών μέσων και η μέτρηση της αποτελεσματικότητας της διαφήμισης και άλλα παρόμοια θέματα αποτελούν σημαντικά προβλήματα για τις ΜΜΕ.

5) Έλλειψη σωστής αντιμετώπισης των θεμάτων που συνδέονται με το πάσης φύσεως προσωπικό της επιχείρησης.

Πολλοί μικρομεσαίοι επιχειρηματίες αναγνωρίζουν τα θέματα που συνδέονται με το πάσης φύσεως προσωπικό της επιχείρησης ως ένα σημαντικό πρόβλημα. Η δυσκολία του προβλήματος δεν προέρχεται από τυχόν μη ομαλές σχέσεις με τα εργατικά σωματεία ή τους συλλόγους. Αντίθετα, η πρωταρχική δυσκολία προέρχεται από το γεγονός ότι οι επιχειρηματίες συναντούν δυσκολίες στον εντοπισμό κατάλληλου και εξειδικευμένου προσωπικού. Ακόμη μεγαλύτερη

δυσκολία παρουσιάζει η επάνδρωση της επιχείρησης με τα κατάλληλα διευθυντικά και επιτελικά στελέχη. Η ιδιορρυθμία του προβλήματος στην περίπτωση των επιχειρήσεων αυτών έγκειται στο ότι οι επιχειρηματίες έχουν μικρή ή καθόλου γνώση πάνω σε τεχνικές επιλογής προσωπικού. Επίσης, οι επιχειρηματίες αυτοί δεν κατανοούν τη σημασία ενός καλά σχεδιασμένου προγράμματος επιμόρφωσης των στελεχών του.

6) Περιορισμένη Χρηματοδότηση.

Η έλλειψη κεφαλαίων και πιστώσεων αποτελεί για τις περισσότερες μικρομεσαίες επιχειρήσεις ένα σημαντικό πρόβλημα, επειδή έχουν ανάγκη μακροπρόθεσμου κεφαλαίου, το οποίο αποτελεί μια ειδική ανάγκη των επιχειρήσεων αυτών, προκειμένου να αποκτήσουν τον κατάλληλο τεχνικό εξοπλισμό, κτιριακές εγκαταστάσεις κλπ. Πηγές άντλησης μακροπρόθεσμου κεφαλαίου είναι συνήθως τα κεφάλαια του φορέα ή των φορέων της επιχείρησης και ο μακροχρόνιος δανεισμός. Το ύψος των κεφαλαίων, που συνήθως συνεισφέρουν οι φορείς, είναι χαμηλό, γεγονός που κάνει απαραίτητο το δανεισμό. Όμως ο μακροχρόνιος δανεισμός δεν είναι εύκολος για τις ΜΜΕ, ιδιαίτερα στις αρχικές φάσεις της λειτουργίας τους, επειδή οι τράπεζες συνήθως αναμένουν τα κεφάλαια αυτά να προέλθουν από τους ίδιους τους επιχειρηματίες. Βέβαια, ο δανεισμός αυτής της μορφής θα μπορούσε θεωρητικά να προέλθει από άλλες πηγές, όπως φιλικά ή συγγενικά πρόσωπα, κάτι όμως που θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της ανεξαρτησίας του επιχειρηματία στη λήψη αποφάσεων, καθώς και τη δημιουργία αρκετών προβλημάτων που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τη σχέση των συμβαλλομένων μερών.

Μια άλλη πηγή άντλησης μακροπρόθεσμων κεφαλαίων είναι η κεφαλαιαγορά. Η κεφαλαιαγορά όμως προσφέρεται για μεγάλες κυρίως επιχειρήσεις. Συνεπώς, τα απαιτούμενα κεφάλαια για την επέκταση της μικρομεσαίας επιχείρησης θα πρέπει συνήθως να αντληθεί από προσωπικά κεφάλαια των φορέων ή από τα πραγματοποιηθέντα κέρδη, που μέρος ή όλο το ύψος τους θα πρέπει να παραμείνει στην επιχείρηση, αντί να διανεμηθεί στους φορείς της.

6. Προβλήματα ΜΜΕ.

Α) Στατιστική απεικόνιση της εξέλιξης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στην χώρα μας.

Ένα από τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζει η προσπάθεια αξιολόγησης της όποιας πολιτικής είναι η ανεπαρκής στατιστική απεικόνιση των εξελίξεων στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Αναδεικνύεται επομένως σε ζήτημα πρώτης προτεραιότητας η δημιουργία μιας δομής, υπό το ΕΣΜΕ ή τον ΕΟΜΜΕΧ, ικανής να αποτυπώνει σε τακτική βάση την εξέλιξη των σχετικών με τις ΜΜΕ μεγεθών. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η παρακολούθηση ως διακριτών ομάδων των αυτοαπασχολούμενων, τον πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων, ανά τομέα και κλάδο οικονομικής δραστηριότητας. Η έκδοση μιας ετήσιας έκθεσης για την κατάσταση των ΜΜΕ, σε συνδυασμό με την ετήσια έκθεση για την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Χάρτη για τις ΜΜΕ, αποτελούν το εκ των ον ουκ άνευ προκείμενου να τεθούν τα σωστά ερωτήματα αναφορικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ, να αναζητηθούν πολιτικές που να απαντούν και να αναπτυχθούν μηχανισμοί παρακολούθησης και αξιολόγησης των πολιτικών αυτών. Σε αυτή την προσπάθεια το Ινστιτούτο Ερευνών και Μελετών της ΓΣΕΒΕΕ μπορεί να συνεισφέρει τα μέγιστα.

Β) Πρόσβαση σε χρηματοδοτικούς πόρους

Η πρόσβαση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε χρηματοδοτικούς πόρους αντιμετωπίζει μεγάλα προβλήματα. Το πρόβλημα εστιάζεται στη διαφορετική προσέγγιση των κριτηρίων χρηματοδότησης και της αρχής της βιωσιμότητας αφενός από τις τράπεζες, αφετέρου από τις ΜΜΕ. Υπό αυτή την έννοια είναι θετική η προοπτική έναρξης ενός διαλόγου με την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών προκειμένου να διαμορφωθεί ένα κοινό πλαίσιο το οποίο θα βελτιώσει αποφασιστικά την δυνατότητα πρόσβασης των ΜΜΕ στο τραπεζικό σύστημα. Εκ των πραγμάτων η ενίσχυση του ΤΕΜΠΜΕ αποτελεί κεντρικής σημασίας προσπάθεια.

Θετικά επίσης αξιολογείται τόσο η προσπάθεια εξασφάλισης ειδικών κονδυλίων μέσω του Δ΄ ΚΠΣ (ΕΣΠΑ) για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όσο και η γενική κατεύθυνση του αναπτυξιακού νόμου.

Παρ' όλα αυτά, αξίζει να επισημανθεί ότι τα παραπάνω μέτρα αδυνατούν να αντιμετωπίσουν πλήρως το πρόβλημα, κυρίως λόγω του γεγονότος ότι το σύνολό τους αναφέρεται σε εργαλεία χρηματοδότησης «εξωτερικά» ως προς τις ΜΜΕ. Ένα μέτρο προς τη σωστή κατεύθυνση είναι η επαναφορά του αφορολόγητου αποθεματικού. Είναι εφικτή η διαμόρφωση ενός νόμου που θα διατηρεί την βασική λογική του αφορολόγητου αποθεματικού και ταυτόχρονα θα διασκεδάζει τις επιφυλάξεις που διατυπώνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η εξασφάλιση ενός διαρκούς μηχανισμού αυτοχρηματοδότησης των ΜΜΕ αποτελεί καίριας σημασίας ζήτημα προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα ιδιαίτερα στις πολύ μικρές και στις μικρές επιχειρήσεις να αναπτυχθούν. Η επιδότηση του επιτοκίου επίσης θα αποτελούσε ένα εξαιρετικής σημασίας μέτρο.

Γ) Μη μισθολογικό κόστος, ζητήματα γραφειοκρατίας.

Ο δραστικός περιορισμός του μη μισθολογικού κόστους, μέσω της απλούστευσης των γραφειοκρατικών διαδικασιών αποτελεί εξαιρετικής σημασίας ζήτημα για τις ΜΜΕ αφού αυτού του τύπου τα κόστη αντιπροσωπεύουν περίπου το 50% του συνολικού κόστους λειτουργίας των ΜΜΕ. Η μείωση του μη μισθολογικού κόστους, αφορά μια σειρά ζητημάτων τα οποία πρέπει να αντιμετωπιστούν μεμονωμένα, ενταγμένα όμως κάτω από την ίδια λογική. Η προσπάθειες για επίλυση των προβλημάτων μεταβίβασης αλλά και ίδρυσης νέων επιχειρήσεων αποτελούν σημαντικές πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση.

Πάντως η ουσιαστική αντιμετώπιση του συνόλου των προβλημάτων προϋποθέτει την προώθηση κέντρων πολλαπλής εξυπηρέτησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Σε αυτή την κατεύθυνση είναι απαραίτητη η λεπτομερής καταγραφή των γραφειοκρατικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ, του κόστους που αυτά συνεπάγονται και η προσπάθεια απάντησής τους σε ένα ενιαίο πλαίσιο.

Δ) Εξαγωγικός Προσανατολισμός των ΜΜΕ

Η καθιερωμένη ως τώρα πρακτική είναι τα στοιχεία των εξαγωγών να παρακολουθούν μόνο την κίνηση των προϊόντων και των αγαθών. Υπάρχει συνεπώς η ανάγκη να δημιουργηθούν οι δομές που θα επιτρέψουν την μέτρηση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ και θα διαμορφώσουν πολιτικές για την ενίσχυσή της.

Ε) Παρακολούθηση και αξιολόγηση των μέτρων πολιτικής στις ΜΜΕ

Η δημιουργία ενός μηχανισμού αξιολόγησης των επιπτώσεων της νομοθεσίας, υπαρκτής και προτεινόμενης, στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελεί ένα καίριο ζήτημα, του οποίου η σημασία ενισχύεται από το ότι η Ελλάδα βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις στην Ευρώπη των 27 όσον αφορά αυτές τις πρακτικές. Ένας τέτοιος μηχανισμός, ωστόσο, οφείλει να είναι ανεξάρτητος, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η αξιοπιστία του και να μη μετατρέπεται σε εργαλείο δικαιολόγησης των πολιτικών της εκάστοτε κυβέρνησης. Υπό αυτή την έννοια, πρέπει να ξεκινήσει μια συζήτηση για τα χαρακτηριστικά και τον τρόπο λειτουργίας του στη βάση μιας συγκεκριμένης πρότασης που οι φορείς της οικονομίας πρέπει να καταθέσουν.

ΣΤ) Κατάρτιση, καινοτομία, τεχνολογική αναβάθμιση, περιβαλλοντική προστασία

Εκ των πραγμάτων πρόκειται για διαφορετικά θέματα, απαραίτητες όμως προϋποθέσεις προκειμένου οι ΜΜΕ να καταφέρουν να ανταποκριθούν στις συνθήκες της νέας οικονομίας. Η κατάρτιση τόσο των επιχειρηματιών σε ζητήματα οργάνωσης της παραγωγής και της εργασίας, στρατηγικών διαφήμισης κλπ, όσο και των εργαζομένων προκειμένου να καλυφθούν οι εξειδικευμένες ανάγκες των ΜΜΕ σε προσωπικό προϋποθέτει την συνεργασία των ΜΜΕ με τον ΟΑΕΔ, την Γενική Διεύθυνση Πληροφοριακών Συστημάτων, τον ΕΟΜΜΕΧ αλλά και άλλων φορέων. Τέλος, η προώθηση μέτρων για την ενίσχυση της υιοθέτησης φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών οφείλει να αποτελεί μια μόνιμη αγωνία που θα διατρέχει κάθετα και οριζόντια το σύνολο των μέτρων πολιτικής.

Ζ) Θέματα φορολογικής πολιτικής

Η μείωση της φορολογίας των Επιχειρήσεων (ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ, ΑΕ), αφορά μόνο μια κατηγορία επιχειρήσεων και όχι την μεγάλη πλειοψηφία, τις ατομικές επιχειρήσεις (περίπου 630.000), στην οποία συμπεριλαμβάνονται και οι αυτοαπασχολούμενοι. Η πιθανή αύξηση των μέσων Μοναδικών Συντελεστών Καθαρού Κέρδους (ΜΣΚΚ), θα αποτελέσει μια ακόμη σοβαρή φορολογική επιβάρυνση για τις πολύ Μικρές Επιχειρήσεις με τζίρο έως 300.000 €, για τις οποίες ισχύει το καθεστώς της αυτοπεραίωσης αφού ο φόρος που καλούνται να καταβάλλουν οι επιχειρήσεις αυτές, εξαρτάται άμεσα από τους ΜΣΚΚ. Ταυτόχρονα θα πρέπει να μελετηθεί και σχεδιαστεί ειδικό ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, που λειτουργούν σε περιοχές ή νομούς με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (μεγάλο ποσοστό ανεργίας), προκειμένου να συγκρατηθούν ο πληθυσμός και οι επιχειρήσεις στις περιοχές αυτές και να υπάρξουν δυνατότητες οικονομικής ανάκαμψης. Γενική κατεύθυνση δεν μπορεί να είναι παρά η απλοποίηση και κωδικοποίηση της φορολογικής νομοθεσίας και η εξεύρεση μέτρων φορολογικής ελάφρυνσης των ΜΜΕ, κυρίως των αυτοαπασχολούμενων και των πολύ μικρών επιχειρήσεων.

Η) Άλλα ζητήματα

Η στήριξη κλάδων που πιέζονται έντονα από τον διεθνή ανταγωνισμό (π.χ. η κλωστοϋφαντουργία), τα μέτρα ενίσχυσης των βιομηχανικών υπεργολαβιών, η ανάπτυξη ενός συστήματος συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τις ΜΜΕ κλπ. αποτελούν και αυτά ζητήματα με σημαντικό ειδικό βάρος. Η γενική κατεύθυνση όπως έχει διατυπωθεί είναι σωστή, η ουσία όμως βρίσκεται στα συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις που θα υιοθετηθούν. Υπάρχει έντονη ανάγκη να γίνει άμεση μετάβαση από τις εκάστοτε εξαγγελίες προς την επεξεργασία ενεργητικών πολιτικών.

Ο παραπάνω κατάλογος των θεμάτων δεν είναι σε καμία περίπτωση εξαντλητικός. Πολλά ζητήματα όπως οι όροι του ανταγωνισμού, το ηλεκτρονικό εμπόριο, το παραεμπόριο, η εμπορική πολεοδομία, οι κανόνες ίδρυσης και λειτουργίας πολυκαταστημάτων, η ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στις ΜΜΕ

δεν έχουν αναφερθεί παρά την σπουδαιότητά τους. Ο παραπάνω κατάλογος όμως είναι ενδεικτικός των πολλών και διαφορετικών πεδίων που μια ολοκληρωμένη πολιτική για τις ΜΜΕ πρέπει να καλύπτει.

7. Χρηματοδότηση.

Α) Επιχειρησιακός και Χρηματοοικονομικός Προγραμματισμός.

Για να γίνει κατανοητή η έννοια της χρηματοδότησης θα πρέπει να αναλυθεί σε συντομία γιατί αυτή είναι απαραίτητη για την κάθε επιχείρηση, καθώς και μέσα από ποιες διαδικασίες μπορεί αυτή να επιτευχθεί. Ο προγραμματισμός μιας επιχείρησης, στη γενική του μορφή, αναφέρεται στον προσδιορισμό των πιθανών μελλοντικών καταστάσεων και την επίδρασή τους σε αυτήν. Επιδίωξη του σχεδιαστή είναι η τυποποίηση των τρόπων δράσης για την αντιμετώπιση με επιτυχία των διαφόρων καταστάσεων. Η περιγραφή μια συγκεκριμένης μελλοντικής κατάστασης, που ονομάζεται σενάριο, μπορεί να περιέχει σύντομες και εκτεταμένες υποθέσεις σχετικά με τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά γεγονότα του ευρύτερου περιβάλλοντος.

Ο χρηματοοικονομικός προγραμματισμός αφορά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών προγραμμάτων που βασίζονται στα αντίστοιχα σενάρια δράσης της επιχείρησης. Τα χρηματοοικονομικά σχέδια αναφέρονται σε μια σειρά προμελετημένων χρηματοοικονομικών ενεργειών που ανταποκρίνονται σε πιθανές μελλοντικές απαιτήσεις για τον ορίζοντα του σχεδιασμού. Δυστυχώς για πολλές επιχειρήσεις, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ο σχεδιασμός αυτός θεωρείται περιττή δραστηριότητα και απώλεια χρόνου. Παρ' όλα αυτά, είναι ένα αναπόσπαστο μέρος του στρατηγικού προγραμματισμού και απαιτεί προσεκτική μελέτη για να ληφθούν οι σωστές αποφάσεις. Μεταξύ άλλων, καθορίζει τις πηγές άντλησης κεφαλαίων που θα χρησιμοποιηθούν στις οικονομικές λειτουργίες και προσδιορίζει τον τρόπο που θα επενδυθούν τα πλεονάζοντα κεφάλαια. Με άλλα λόγια, διαμορφώνει και οριοθετεί τη χρηματοδότηση της επιχείρησης. Αυτή συνήθως καθορίζεται από τη χρονική διάρκεια των αναγκών της.

Γενικά, η βραχυχρόνια χρηματοδότηση συχνά επιτυγχάνεται από παρακρατηθέντα κέρδη, από την πώληση των οφειλών σε μια επιχείρηση πρακτορείας (factoring), από τραπεζικούς δανεισμούς και, υπό προϋποθέσεις, από αποσβέσεις και φορολογικές παροχές. Τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα κεφάλαια συνήθως προέρχονται από εξωτερικές πηγές, όπως μετόχους και επενδυτικές επιχειρήσεις. Ένα ιδιόμορφο είδος χρηματοδότησης είναι η πώληση – μίσθωση (sale and lease back) των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που είναι μίγμα εσωτερικής και εξωτερικής χρηματοδότησης. Επιπλέον, στη σύγχρονη οικονομία έχουν εμφανισθεί και άλλες μορφές χρηματοδότησης, όπως η χρηματοδοτική μίσθωση (leasing), καθώς και μορφές μέσα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία προσπαθεί με αυτόν τον τρόπο να στηρίζει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

8. Πιστοδοτικοί Κανόνες.

Οι τράπεζες αποτελούν τη σημαντικότερη πηγή χρηματοδότησης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε πανευρωπαϊκό, αλλά και παγκόσμιο επίπεδο. Δεδομένου ότι η δανειοδοτική δραστηριότητα των τραπεζών βρίσκεται σήμερα σε ένα στάδιο σημαντικού μετασχηματισμού, εξαιτίας της εφαρμογής των κανόνων της Βασιλείας II, οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν μεταβολές στον τρόπο με τον οποίο οι τράπεζες συναλλάσσονται με αυτές ως πελάτες που ζητούν πίστωση.

Οι νέες τεχνικές διαχείρισης κινδύνου, συνοδευμένες από διαρθρωτικές αλλαγές (όπως οι υψηλότερες προσδοκίες των μετόχων, η ένταση του ανταγωνισμού και, σε ορισμένες περιπτώσεις, η οικονομική ύφεση και η αύξηση των προβλέψεων για ζημίες λόγω δανείων), έχουν στρέψει την προσοχή των τραπεζών στη μέτρηση και τη διαχείριση των κινδύνων και στην κεφαλαιακή επάρκειά τους όσον αφορά τους κινδύνους αυτούς. Σαν συνέπεια αυτών των εξελίξεων αναμένεται να μεταβληθεί τόσο η αξιολόγηση των αιτημάτων των επιχειρήσεων για δανεισμό, όσο και η έγκριση και εκταμίευση των πιστώσεων.

Οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν ήδη στο σύγχρονο κόσμο των επιχειρήσεων ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο τεχνολογικό περιβάλλον, με την αύξηση (έμμεση ή και άμεση) του εργατικού κόστους, τη μείωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων τους καθώς και των περιθωρίων κερδοφορίας, την αντιμετώπιση προβλημάτων ρευστότητας. Παράλληλα σε αυτό το περιβάλλον είναι αναμενόμενο να

αντιμετωπίσουν αρκετές δυσκολίες στην προσαρμογή τους με βάση την νέα πρακτική των Τραπεζών για την αξιολόγησή τους.

Οι ΜΜΕ επομένως πρέπει να έχουν την ικανότητα, αλλά και την ταχύτητα να ανταποκριθούν στα αιτήματα των τραπεζών για την παροχή οικονομικής πληροφόρησης, έγκαιρα και αποτελεσματικά, δεδομένου ότι βαθμολογούνται όχι μόνο για την ακρίβεια αλλά και για την ταχύτητα παροχής των οικονομικών στοιχείων που ζητούνται. Πρέπει επομένως να διαθέτουν την εσωτερική δομή και οργάνωση, ώστε να αναζητούν, να εντοπίζουν, να επεξεργάζονται οικονομικά δεδομένα και λογιστικά γεγονότα και τελικά να συνθέτουν οικονομικές αναφορές προς τις Τράπεζες που τις ζητούν.

Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι οι τράπεζες δε θα περιορίζονται πλέον στην αναζήτηση πληροφοριών μόνο κατά το αρχικό στάδιο αξιολόγησής τους αιτήματος για δανεισμό από τις ΜΜΕ, αλλά θα ζητούν και επικαιροποίηση όλης της διαθέσιμης οικονομικής πληροφόρησης περιοδικά (τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο) αλλά και γενικότερα όποτε το κρίνουν σκόπιμο.

Οι ΜΜΕ που θα διαθέτουν υψηλού επιπέδου εσωτερική οργάνωση και υποδομές θα μπορέσουν να ανταποκριθούν με ταχύτητα και ακρίβεια στα αιτήματα των τραπεζών, αφενός εξοικονομώντας οικονομικούς πόρους (μικρότερος αριθμός και λιγότερες ώρες απασχολούμενου προσωπικού σε χειρονακτική εργασία σύνθετων υπολογισμών, κλπ.) και αφετέρου επιτυγχάνοντας καλύτερη αξιολόγηση από τις τράπεζες με αποτέλεσμα μικρότερο κόστος κτήσης δανειακών κεφαλαίων.

Η προμήθεια και εγκατάσταση ολοκληρωμένων, εξειδικευμένων μηχανογραφικών προγραμμάτων (πακέτων οικονομικής και λογιστικής διαχείρισης) καθώς και η συνεργασία με εξειδικευμένα χρηματοοικονομικά στελέχη θα αποτελέσει, ίσως, το κύριο συγκριτικό πλεονέκτημα για τις ΜΜΕ που θα επιτύχουν να διαχειριστούν προς όφελός τους τις σχέσεις τους με τις τράπεζες στο νέο χρηματοπιστωτικό περιβάλλον.

Θα πρέπει να επισημανθεί εξάλλου ότι εκτός από την απαραίτητη τεχνολογική και πληροφορική υποδομή που θα πρέπει να εξασφαλίσουν οι ΜΜΕ, το βασικότερο στοιχείο για να ανταποκριθούν στη νέα πραγματικότητα είναι η αλλαγή νοοτροπίας σε ένα βασικό ζήτημα.

Μέχρι σήμερα οι οικονομικές καταστάσεις χρησιμοποιούνταν κατά κύριο λόγο σαν εργαλείο φορολογικής διαχείρισης έναντι των υποχρεώσεων των ΜΜΕ.

Με βάση τη νέα πραγματικότητα θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι οι οικονομικές καταστάσεις αποτελούν εργαλεία ενεργούς και δυναμική επιχειρησιακής στρατηγικής για την αξιολόγηση των επιχειρήσεων από τις τράπεζες, ώστε να επιτυγχάνουν πρόσβαση σε κεφάλαια χαμηλότερου κόστους για τη λειτουργία τους και την υλοποίηση των επενδυτικών τους σχεδίων.

Συμπερασματικά, αξίζει να τονισθεί ότι στο νέο χρηματοοικονομικό περιβάλλον που διαμορφώνεται με την εφαρμογή της Συνθήκης της Βασιλείας II, τόσο οι τράπεζες, όσο και οι ΜΜΕ καλούνται να ανταποκριθούν άμεσα και με αποτελεσματικότητα, εάν επιθυμούν οι πρώτες να διατηρήσουν και να διευρύνουν την πελατεία τους και οι ΜΜΕ να ωφεληθούν εξασφαλίζοντας χαμηλότερο κόστος απόκτησης δανειακών κεφαλαίων.

Ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός με την υιοθέτηση σύγχρονων, εξειδικευμένων προϊόντων πληροφορικής και η αναβάθμιση των εσωτερικών διαδικασιών των ΜΜΕ, θα αποτελέσουν τα βασικά συγκριτικά πλεονεκτήματα για την αποτελεσματική και αποδοτική διαχείριση των σχέσεων τους με τις τράπεζες.

Η επιμόρφωση των στελεχών των επιχειρήσεων και η εξοικείωση τους με τις νέες απαιτήσεις αξιολόγησης και τη χρήση καινοτόμων τεχνολογικών προγραμμάτων παροχής επιχειρησιακής πληροφόρησης, καθώς και η ανάπτυξη και βέλτιστη εφαρμογή χρηματοοικονομικών εργαλείων από τις επιχειρήσεις, θα πρέπει επίσης να αποτελούν άμεσες προτεραιότητες των επιχειρήσεων στη νέα πραγματικότητα που διαμορφώνεται στο χρηματοπιστωτικό σύστημα στην Ελλάδα αλλά και διεθνώς.

9. Πιστοληπτική Ικανότητα των Επιχειρήσεων.

Ως πιστοληπτική ικανότητα ορίζεται η ικανότητα των επιχειρήσεων να ανταποκρίνονται στις οικονομικές τους υποχρεώσεις. Η ικανότητα αυτή προκύπτει από την αξιολόγηση συγκεκριμένων ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών των επιχειρήσεων και αποτυπώνεται σε δεκάβαθμη κλίμακα διαβάθμισης (AA, A, BB, B, C, D, E, F, G, H). Σε κάθε διαβάθμιση αντιστοιχεί συγκεκριμένη πιθανότητα εμφάνισης ασυνέπειας.

Όσο υψηλότερη είναι η διαβάθμιση στην οποία κατατάσσεται η επιχείρηση, τόσο μικρότερη είναι η πιθανότητα εμφάνισης ασυνέπειας ή και πτώχευσης. Αντίθετα, όσο χαμηλότερη είναι η διαβάθμιση στην οποία κατατάσσεται η επιχείρηση τόσο μεγαλύτερη είναι η πιθανότητα εμφάνισης ασυνέπειας ή και πτώχευσης. Έτσι στις διαβαθμίσεις ΑΑ έως και Β κατατάσσονται επιχειρήσεις χαμηλού πιστωτικού κινδύνου, ενώ στις διαβαθμίσεις F έως και Η κατατάσσονται δηλαδή στις κατηγορίες C, D και E, κατατάσσονται οι επιχειρήσεις μέσου πιστωτικού κινδύνου.

ΚΛΙΜΑΚΑ ICAP CREDIT RATING

Χαμηλός Πιστωτικός Κίνδυνος				Μέσος Πιστωτικός Κίνδυνος			Υψηλός Πιστωτικός Κίνδυνος			Μη Διαβαθμισμένες
AA	A	BB	B	C	D	E	F	G	H	N.R. / N.T.

Η πιστοληπτική διαβάθμιση (credit rating) των επιχειρήσεων επηρεάζεται θετικά όταν συγκεκριμένα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά ή και συνδυασμός των χαρακτηριστικών αυτών βελτιώνεται και αρνητικά όταν τα παραπάνω χαρακτηριστικά ή οι συνδυασμοί τους επιδεινώνονται.

Τέτοια χαρακτηριστικά μπορεί να είναι οικονομικά στοιχεία όπως λογαριασμοί από τους ισολογισμούς και τα αποτελέσματα χρήσεως, αριθμοδείκτες, μεμονωμένοι ή σε σύγκριση με αντίστοιχους κλαδικούς, αλλά και ποιοτικά χαρακτηριστικά όπως τα έτη παρουσίας στην αγορά, ο κλάδος δραστηριοποίησης, το προσωπικό, οι εισαγωγές, οι εξαγωγές, οι αντιπροσωπευόμενοι οίκοι, ο αριθμός των συναλλασσόμενων τραπεζών, η συνέπεια της επιχείρησης στην αγορά, κλπ.

10. Κατηγορίες Χρηματοδότησης.

Α) Βραχυπρόθεσμη Χρηματοδότηση Κεφαλαίου Κίνησης

Ο βραχυπρόθεσμος χρηματοοικονομικός σχεδιασμός αναφέρεται σε χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από μία χρονική περίοδο, η οποία συνήθως ταυτίζεται με τη διαχειριστική χρήση και αποτελεί μια ανάλυση των αποφάσεων που επηρεάζουν τα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και τις τρέχουσες υποχρεώσεις της

επιχείρησης και οι οποίες συνήθως θα έχουν μια επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα εντός μιας χρονικής περιόδου.

Η εξέταση των διαφόρων εναλλακτικών πολιτικών χρηματοδότησης των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων δείχνει τη χρησιμοποίηση διαφορετικού ύψους βραχυπρόθεσμου δανεισμού. Προσδιοριστικοί παράγοντες που καθορίζουν το ύψος του βραχυπρόθεσμου δανεισμού είναι οι παρακάτω:

1) Ευελιξία της πηγής χρηματοδότησης.

Αν η ανάγκη της επιχείρησης για κεφάλαια είναι εποχιακή ή κυκλική, τότε αυτή μπορεί να μην επιθυμεί να δεσμευθεί με μακροπρόθεσμο δάνειο. Αυτή η μορφή δανείου μπορεί να αποπληρωθεί από το δανειζόμενο προ της λήξης του, εφ' όσον η σύμβαση του δανείου περιέχει τέτοια ρήτρα. Αλλά και στην περίπτωση αυτή, η αποπληρωμή του δανείου πριν από τη λήξη του δανείου συνεπάγεται σημαντική χρηματική επιβάρυνση για το δανειζόμενο. Συνεπώς, αν η επιχείρηση τις ανάγκες της για κεφάλαια να είναι μειωμένη στο εγγύς μέλλον ή αν εκτιμά ότι η πιθανότητα πραγματοποίησης μιας τέτοιας μείωσης είναι υψηλή, τότε μπορεί να επιλέξει το βραχυπρόθεσμο δανεισμό για την ευελιξία που της παρέχει.

2) Το κόστος της χρησιμοποιούμενης πηγής χρηματοδότησης.

Η απόφαση για την επιλογή της κατάλληλης ληκτότητας της πηγής χρηματοδότησης, εξεταζόμενη από την πλευρά του κόστους, περιέχει τη σχέση μεταξύ της ληκτότητας του δανεισμού και του επιτοκίου του δανεισμού. Έχει δηλαδή σχέση με τη διάρθρωση ληκτότητας των επιτοκίων.

Η διεθνής βιβλιογραφία αποδέχεται ότι τα βραχυπρόθεσμα επιτόκια είναι συνήθως μικρότερα από τα μακροπρόθεσμα επιτόκια. Αυτό συνεπάγεται, κατά μέσο όρο, ο μακροπρόθεσμος δανεισμός να είναι ακριβότερος από το βραχυπρόθεσμο για την επιχείρηση. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχουν περιπτώσεις όπου η καμπύλη απόδοσης έχει κατιούσα κλίση, δηλαδή με άλλα λόγια ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός γίνεται ακριβότερος από το μακροπρόθεσμο.

3) Ο κίνδυνος που συνεπάγεται η χρησιμοποιούμενη πηγή χρηματοδότησης

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, συνήθως ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός είναι λιγότερο δαπανηρός από το μακροπρόθεσμο δανεισμό. Παρ' όλα αυτά, η χρησιμοποίηση του βραχυπρόθεσμου δανεισμού συνεπάγεται μεγαλύτερο κίνδυνο από το μακροπρόθεσμο. Η επιχείρηση δανειζόμενη σε μακροχρόνια βάση

δημιουργεί υποχρεώσεις, π.χ. τόκοι, οι οποίες είναι σχετικά σταθερές διαχρονικά, ενώ δανειζόμενη σε βραχυχρόνια βάση αναλαμβάνει υποχρεώσεις, δηλαδή καταβάλλει τόκους, οι οποίες παρουσιάζουν μεγάλες αυξομειώσεις και σε ορισμένες περιπτώσεις εκδηλώνονται ως μεγάλες αυξήσεις, λόγω του ευμετάβλητου των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων. Επιπλέον, η επιχείρηση που η δανειοδότησή της στηρίζεται έντονα στο βραχυπρόθεσμο δανεισμό, μπορεί να βρεθεί στην οικονομική κατάσταση, όπου δε θα μπορεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, π.χ. να εξοφλήσει κάποιο δάνειο ή να βρεθεί σε τέτοια άσχημη χρηματοοικονομική κατάσταση ώστε ο δανειστής να μην προβαίνει σε παράταση ή ανανέωση του δανείου. Αποτέλεσμα των δύο παραπάνω καταστάσεων είναι η επιχείρηση να περιέλθει σε κατάσταση χρηματοοικονομικής δυσπραγίας ή ακόμη και σε κατάσταση πτώχευσης.

Β) Μεσοπρόθεσμη Χρηματοδότηση Κεφαλαίου Κίνησης.

Οι μεσοπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις κεφαλαίου κίνησης παρέχονται για την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης σε μόνιμο κεφάλαιο κίνησης και για την αναχρηματοδότηση των υφιστάμενων βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της. Η διάρκεια των χρηματοδοτήσεων της μορφής αυτής μπορεί να φτάσει μέχρι και 3 έτη.

Με τα νέα αλλά και τα παραδοσιακά τραπεζικά προϊόντα τα πιστωτικά ιδρύματα προσφέρουν ολοκληρωμένες λύσεις για την κάλυψη των αναγκών ρευστότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Τέτοια προϊόντα είναι τα ανοιχτά ή ανακυκλούμενα δάνεια αλλά και οι παραδοσιακοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί, που παρέχουν γραμμή χρηματοδότησης στις επιχειρήσεις. Στα ανοιχτά δάνεια οι τράπεζες δίνουν ένα πιστωτικό όριο στον πελάτη τους ως το οποίο μπορεί να δανειζεται. Ο δανειολήπτης μπορεί αν θέλει να εξοφλήσει μέρος ή το σύνολο της οφειλής του, ενώ μπορεί να επαναδανειζεται όταν έχει ανάγκη ως το όριο που του έχει χορηγηθεί. Δεν χρειάζεται δηλαδή να επιστρέφει σε συγκεκριμένο διάστημα το κεφάλαιο που χρησιμοποίησε. Ορισμένα προγράμματα είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες εποχικών επιχειρήσεων, όπως μικρές τουριστικές και ξενοδοχειακές μονάδες, καταστήματα εστίασης σε τουριστικές περιοχές κτλ., και οι τόκοι καταβάλλονται τις περιόδους που οι επιχειρήσεις αυτές έχουν έσοδα, ενώ άλλα στις

ανάγκες επαγγελματιών που έχουν συγκεκριμένη ροή εσόδων, επιθυμούν να γνωρίζουν τις δόσεις που θα πληρώνουν, ώστε να κάνουν καλύτερο προγραμματισμό και ως εκ τούτου οι δόσεις πληρώνονται σε συγκεκριμένες προθεσμίες. Όσον αφορά τα ποσοστά χρηματοδότησης, σε γενικές γραμμές υπάρχουν τράπεζες που χρηματοδοτούν για κεφάλαιο κίνησης ποσοστό ως και το 100% του τζίρου της επιχείρησης και άλλες όπου το ποσοστό αυτό δεν ξεπερνά το 50% του τζίρου.

Γ) Μακροπρόθεσμη Χρηματοδότηση Παγίων Στοιχείων.

Η μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση σε πάγια στοιχεία είναι πράξη μεγάλης επιχειρηματικής σημασίας, γιατί επιδρά πολύπλευρα στην αποδοτικότητα των διαφόρων τμημάτων της επιχείρησης και συνεπώς στη μακροχρόνια ανάπτυξη και επίτευξη των στόχων της. Οι λόγοι που κάνουν το σχεδιασμό της επένδυσης παγίου κεφαλαίου σημαντική επιχειρηματική πράξη είναι οι ακόλουθοι:

1) Η μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια δε χρειάζεται να αποπληρώνονται πλήρως σε τακτά χρονικά διαστήματα, όπου η επιχείρηση μπορεί να μην έχει την κατάλληλη στιγμή την απαραίτητη ρευστότητα για την αντιμετώπιση των υποχρεώσεών της που πρόκειται να λήξουν.

2) Μεγαλύτερη σταθερότητα.

Η επιχείρηση έχει στη διάθεσή της κεφάλαια για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους. Με αυτόν τον τρόπο και με σωστό προγραμματισμό μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις εκάστοτε ανάγκες της για ρευστότητα.

3) Αύξηση ρευστότητας.

Η αποπληρωμή των δανείων δεν είναι άμεση υποχρέωση της επιχείρησης, οπότε αυτή μπορεί να διαθέσει τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού της για την κάλυψη των λειτουργικών της αναγκών.

Δ) Εγγυητική Επιστολή.

Η ποικιλία και η πολυμορφία των επιχειρηματικών συναλλαγών διαμόρφωσαν σταδιακά έναν τύπο τραπεζικής πρακτικής, με σκοπό την εξυπηρέτηση αλλά και την εξασφάλιση συγκεκριμένων έργων. Αυτόν της εγγυητικής επιστολής. Η εγγυητική επιστολή είναι ένα έγγραφο, που εκδίδει μία τράπεζα και ουσιαστικά εγγυάται την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων του πελάτη της έναντι ενός τρίτου δικαιούχου.

Οι εγγυητικές επιστολές διακρίνονται σε διάφορους τύπους, ανάλογα με το είδος της έννομης σχέσης που αφορούν. Η εγγυητική επιστολή «συμμετοχής» ή Α' κατηγορίας, αφορά τις περιπτώσεις όπου το Δημόσιο ή ακόμα και ιδιωτικοί φορείς προκηρύσσουν έναν διαγωνισμό (μειοδοτικό ή πλειοδοτικό) για την κατασκευή π.χ. ενός έργου, οπότε με την προσκομιδή της αποκτάται και το δικαίωμα συμμετοχής σε αυτόν.

Οι εγγυητικές «καλής εκτέλεσης» ή Β' κατηγορίας, εκδίδονται για την εξασφάλιση πληρωμής δασμών και φόρων εισαγομένων αγαθών. Συμπληρωματικά στην δεύτερη αυτή κατηγορία εγγυητικών επιστολών, λειτουργούν και οι εγγυητικές «αντικατάστασης κρατήσεων» ή Γ' Κατηγορίας, οι οποίες έρχονται να καλύψουν την διαδικασία χρηματοδότησης κυρίως εργολάβων, καθώς, συνήθως, ένα ποσοστό 10% της εργολαβικής αμοιβής παρακρατείται από τον φορέα που έχει αναθέσει το έργο για την αποκατάσταση τυχόν κακοτεχνιών και αποδίδεται στον εργολάβο με το πέρας του έργου. Για να μπορέσει ο εργολάβος να ολοκληρώσει το έργο, προσκομίζει στον αναθέτοντα φορέα εγγυητική επιστολή, με την οποία εξασφαλίζεται, ότι το παρακρατούμενο ποσοστό του 10%, καλύπτεται με αυτήν, ώστε να συμψηφισθεί με πιθανές πλημμέλειες του έργου.

Στο εμπόριο, έχει επικρατήσει και μία κατηγορία εγγυητικών επιστολών, που αποκαλούνται «πληρωμής», με τις οποίες εξασφαλίζεται η εξόφληση μίας εμπορικής οφειλής. Επιπλέον, υπάρχουν και οι λεγόμενες εγγυητικές «εξωτερικού», οι οποίες απευθύνονται σε τράπεζες ή εμπορικούς οίκους εξωτερικού και αφορούν την κάλυψη κινδύνων, παρόμοιων με τους προαναφερθέντες, πλην όμως, σε επίπεδο διεθνούς εμπορίου.

Ωστόσο η λειτουργία των εγγυητικών επιστολών ως μέσων χρηματοδότησης των επιχειρηματιών τελεί υπό προϋποθέσεις. Πρώτη και βασική προϋπόθεση είναι ο επιχειρηματίας να είναι πελάτης της τράπεζας η οποία θα εκδώσει την εγγυητική και επιπλέον να πληροί τα πιστοληπτικά κριτήρια (φερεγγυότητα, οικονομική επιφάνεια κ.λπ.), που θα κάνουν την τράπεζα να αισθάνεται ασφαλής, ότι δεν θα επωμισθεί η ίδια το κόστος μίας εγγυητικής επιστολής, κατ' ουσία «ακάλυπτης».

Πρακτικά αυτό σημαίνει, ότι με την έκδοση μίας εγγυητικής επιστολής, η τράπεζα αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει, και μάλιστα στην περίπτωση της λεγομένης εγγυητικής «σε πρώτη ζήτηση» άμεσα στον δικαιούχο (δηλαδή αυτόν υπέρ του οποίου εκδίδεται) το αναφερόμενο στην εγγυητική χρηματικό ποσό. Αυτό το ποσό θα πρέπει να είναι κατατεθειμένο στην τράπεζα από τον προκείμενο πελάτη της, αλλιώς το καλύπτει η ίδια η τράπεζα. Βεβαίως, είναι ενδεχόμενο η εγγυητική επιστολή να περιέχει διατύπωση, ότι το αναφερόμενο σε αυτήν ποσό θα καταβληθεί υπό κάποιους όρους, οι οποίοι θα πρέπει να αξιολογηθούν από την τράπεζα. Η πληρωμή του ποσού της εγγυητικής από την τράπεζα αποκαλείται στην τραπεζική ορολογία «κατάπτωση» της εγγυητικής επιστολής.

Πίσω από όλα αυτά, υπάρχουν δύο βασικά δεδομένα. Η εγγυητική επιστολή είναι μία μορφή τραπεζικής χρηματοδότησης, πράγμα που σημαίνει, ότι η τράπεζα, προτού προβεί στην έκδοσή της, φροντίζει να είναι εξασφαλισμένη ότι τα χρήματα που μπορεί να κληθεί κάποια στιγμή να καταβάλει είναι καλυμμένα 100%. Μία παράπλευρη βεβαιότητα λέει, ότι οι τράπεζες ποτέ δεν χάνουν. Συνεπώς, φαίνεται να συνάγεται ασφαλώς το συμπέρασμα, ότι αυτός που θα κληθεί τελικά να πληρώσει το ποσό μίας εγγυητικής επιστολής είναι πάντοτε ο πελάτης, κι αυτό είναι ένα επιχειρηματικό ρίσκο, που θα πρέπει ο τελευταίος να λαμβάνει με επίγνωση.

Ένα κρίσιμο εξάλλου ερώτημα που αφορά την λειτουργία της εγγυητικής επιστολής είναι εάν η τράπεζα υποχρεούται σε κάθε περίπτωση να καταβάλλει στον δικαιούχο της το ποσό που της αντιστοιχεί. Ευλόγως, τίθεται εδώ ο εξής προβληματισμός από τον πελάτη που θα κληθεί τελικά να πληρώσει: αν προκύψουν νομικά και πραγματικά ζητήματα, που να καθιστούν την «κατάπτωση» της εγγυητικής προβληματική και συγκεκριμένα εάν η έννομη σχέση, που αποτέλεσε το υπόβαθρο για την έκδοση της εγγυητικής δεν εξελιχθεί ομαλά και αμφισβητείται η

χρηματική απαίτηση, που ενσωματώνεται στην εγγυητική, ποιά θα πρέπει να είναι η στάση της τράπεζας.

Έτσι, θα πρέπει να είναι σαφές, ότι η τράπεζα δεν υποχρεούται να πληρώσει σε κάθε περίπτωση. Όταν η εγγυητική εκδίδεται υπό όρους, θα πρέπει να πληρούνται οι συγκεκριμένοι όροι, για να πληρώσει. Επομένως, χρειάζεται προσοχή στη διατύπωση των όρων, γιατί μπορεί να αποδειχθούν καίριοι την κρίσιμη στιγμή. Επιπλέον, όταν μία εγγυητική έχει ορισμένη διάρκεια, η παρέλευση αυτής, απελευθερώνει την τράπεζα από την υποχρέωση καταβολής. Ωστόσο, στην εγγυητική επιστολή «σε πρώτη ζήτηση» η ανάληψη της υποχρέωσης της τράπεζας είναι ανεπιφύλακτη, η δε τελευταία δεν έχει το δικαίωμα να ελέγξει εάν η οφειλή είναι έγκυρη.

Ε) Χρηματοδοτική Μίσθωση (Leasing).

Η χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) καθιερώθηκε στην Ελλάδα με το Ν. 1665/1986, ως μία σύγχρονη μέθοδο μεσομακροπρόθεσμης χρηματοδότησης επιχειρήσεων και επαγγελματιών για την απόκτηση παγίων στοιχείων (δηλαδή εξοπλισμού και ακινήτων) για επαγγελματική χρήση. Η χρηματοδοτική μίσθωση, παρέχει τη δυνατότητα στο χρήστη, μετά την πολυετή εκμίσθωση ενός πράγματος, να αποκτήσει και την ιδιοκτησία του.

Κατά τη διαδικασία της χρηματοδοτικής μίσθωσης εμφανίζονται ο χρήστης του πράγματος (μισθωτής) ο οποίος πληρώνει το μίσθωμα ή ενοίκιο του πράγματος και η ειδική εταιρεία leasing, ως χρηματοδοτικός μεσάζων, ενώ πίσω από αυτήν ενδέχεται να υπάρχει σειρά εναλλακτικών συνεργασιών. Αυτοί οι τρίτοι συνεργάτες, εγγυώνται την καλή κατασκευή του πράγματος και αναλαμβάνουν την παροχή σειράς υπηρεσιών προς το χρήστη υπό πρόσθετους όρους. Η διάρκεια ενοικίασης καλύπτει συνήθως ολόκληρη την οικονομική ζωή του πράγματος, το δε ενοίκιο υπολογίζεται ως τοκοχρεολυτική δόση δανείου, που θα χρειαζόταν για την εξαρχής ιδιοκτησιακή απόκτηση του πράγματος. Έτσι, ο μεν χρήστης εξασφαλίζει αμέσως τη δυνατότητα χρησιμοποίησης πράγματος της επιλογής του, χωρίς να δεσμεύσει το απαραίτητο κεφάλαιο εξαγοράς, που ίσως και να μην διαθέτει ή να μην είναι

δυνατή η εξεύρεσή του, η δε εταιρεία ενοικιάσεως τοποθετεί εντόκως τα κεφάλαιά της.

Στο ενοικιαστήριο συμβόλαιο προβλέπεται το δικαίωμα επιλογής (option) για την τελική εξαγορά του πράγματος από τον ενοικιαστή σε γνωστή από την έναρξη του συμβολαίου τιμή, για την παράταση της ενοικιάσεως με νέο συμβόλαιο ή για τη μη ανανέωση και επιστροφή του πράγματος.

Οι τρόποι εφαρμογής του leasing είναι οι εξής:

- Άμεση χρηματοδοτική μίσθωση (direct leasing κινητό εξοπλισμό, επαγγελματική στέγη)
- Μίσθωση με παροχή υπηρεσιών (service leasing)
- Χρηματοδοτική μίσθωση – πώληση (vendor leasing) ειδική μορφή χρηματοδοτικής μίσθωσης (master lease line)
- Συμμετοχική ή εξισορροπητική χρηματοδοτική μίσθωση (leveraged leasing) πώληση και επαναμίσθωση πάγιων στοιχείων (sale & lease back)
- Διασυνοριακή ή διεθνής μίσθωση (cross-border ή off-shore leasing).

Η χρήση του leasing παρέχει στον επενδυτή μια σειρά σημαντικών πλεονεκτημάτων:

1. Το κυριότερο πλεονέκτημα του leasing είναι η εξασφάλιση της χρηματοδότησης του νέου εξοπλισμού/ακινήτου κατά 100%, η άμεση χρησιμοποίηση αυτού του εξοπλισμού/ακινήτου και χωρίς να απαιτείται πάντοτε η ίδια συμμετοχή
2. Τα μισθώματα που καταβάλλονται στην εταιρία leasing για τον εξοπλισμό και το τμήμα των μισθωμάτων που αφορά σε κτίριο θεωρούνται δαπάνες και μειώνουν το φορολογικό εισόδημα.
3. Η διαδικασία υπογραφής μίας σύμβασης leasing είναι ταχύτερη και λιγότερο δαπανηρή έναντι της σύμβασης μακροπρόθεσμου δανεισμού.
4. Συνήθως δεν χρειάζονται προσημειώσεις, υποθήκες κ.λπ., ενώ προβλέπονται μειωμένα συμβολαιογραφικά δικαιώματα και απαλλαγή από διάφορα τέλη και φόρους.

5. Ο επενδυτής μπορεί να επιτύχει καλύτερους όρους προμήθειας εξοπλισμού ή απόκτησης επαγγελματικού ακινήτου, καθώς η αξία τους εξοφλείται άμεσα τοις μετρητοίς.
6. Η διάρκεια της μίσθωσης και το ύψος του μισθώματος ορίζονται σύμφωνα με τις οικονομικές δυνατότητες της επιχείρησης, αφού ληφθούν υπόψη και τυχόν εποχικοί παράγοντες.
7. Η πραγματοποίηση επένδυσης σε καινούριο εξοπλισμό μέσω leasing από νέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις μπορεί να συνδυαστεί με τα οφέλη που προκύπτουν από την υπαγωγή της στον αναπτυξιακό νόμο, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται από αυτόν.
8. Μετά τη λήξη της μισθωτικής περιόδου ο επενδυτής αποκτά την κυριότητα του παγίου έναντι προσυμφωνημένου (συνήθως συμβολικού) τμήματος.
9. Η απόκτηση του ακινήτου είναι απαλλαγμένη από το φόρο μεταβίβασης.
10. Ο επενδυτής προστατεύεται από την τεχνολογική απαξίωση του εξοπλισμού του, τον οποίο μπορεί να ανανεώνει χωρίς να δεσμεύει τα διαθέσιμα κεφάλαιά του.
11. Βελτιώνεται η εικόνα του ισολογισμού της επιχείρησης και της κεφαλαιακής της διάρθρωσης.
12. Η μισθώτρια επιχείρηση, διατηρεί τα κίνητρα των Αναπτυξιακών Νόμων και των Προγραμμάτων της Ε.Ε.

Για τα τραπεζικά συγκροτήματα το leasing αποτελεί μία τεχνική διεύρυνσης της πελατείας τους και πολλαπλών κερδών, αφού, εκτός των άλλων αποκτούν διαπραγματευτική δύναμη έναντι των προμηθευτών του εξοπλισμού και προσφέρουν πελατεία στις ασφαλιστικές εταιρείες. Οι εταιρείες leasing διασφαλίζονται από τον κίνδυνο πτώχευσης του μισθωτή, διότι διατηρούν την ιδιοκτησία του εξοπλισμού και επιπλέον απολαμβάνουν σοβαρά φορολογικά κίνητρα (αποσβέσεις, σύσταση αφορολογήτου αποθεματικού).

Η χρήση, όμως, του leasing περιέχει και ορισμένα μειονεκτήματα:

1. Το φαινομενικό κόστος του leasing είναι υψηλότερο από το επιτόκιο τραπεζικού δανεισμού. Η βαθύτερη διερεύνηση των φοροαπαλλαγών μετριάξει την πρώτη εντύπωση, συνήθως, μάλιστα, δημιουργεί πλεονεκτική κατάσταση. Διαφεύγει η ωφέλεια από τη φοροαπαλλαγή των αποσβέσεων στην περίπτωση του ιδιόκτητου εξοπλισμού, ωφέλεια που συμψηφίζεται μέχρι ενός βαθμού από την πλήρη φοροαπαλλαγή των μισθωμάτων.
2. Παρά τη θετική σχέση ιδίων προς ξένα κεφάλαια, μπορεί να εκδηλωθεί δισταγμός των τραπεζών για χρηματοδότηση μίας επιχείρησης, όταν ο εξοπλισμός της τελευταίας στηρίζεται στη μέθοδο του leasing.
3. Ο μισθωτής αναλαμβάνει όλους τους κινδύνους από τυχαία περιστατικά ή ανωτέρα βία έναντι του εκμισθωτή και διατρέχει τον κίνδυνο της έκτακτης καταγγελίας της σύμβασης αν αθετήσει κάποιον όρο της για σημαντικό διάστημα. Στην περίπτωση αυτή, ο εκμισθωτής μπορεί να του αφαιρέσει τον εξοπλισμό και να απαιτήσει την άμεση πληρωμή όλων των μισθωμάτων μέχρι τη λήξη της σύμβασης.

Ο μισθωτής υπόκειται στους ελέγχους του εκμισθωτή για τη διαπίστωση της καλής λειτουργικής κατάστασης του εξοπλισμού.

Για να γίνει κατανοητή η λειτουργία του Leasing κρίνεται απαραίτητη η παράθεση ενός παραδείγματος. Έστω ότι μια επιχείρηση ενδιαφέρεται να αποκτήσει ένα μηχάνημα αξίας κτίσης 1.500 ευρώ. Στην περίπτωση της αγοράς, η απόσβεσή του θα πραγματοποιηθεί σε μια πενταετία με βάση τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης, δηλαδή με έναν ετήσιο συντελεστή απόσβεσης 20%. Στην περίπτωση της μίσθωσης, σύμφωνα με το νόμο 1665/1986, η χρηματοδοτική μίσθωση μπορεί να είναι τριετής, οπότε ο ετήσιος συντελεστής απόσβεσης θα είναι 33,33%. Αν θεωρηθεί το κόστος κεφαλαίου ίσο με 8%, τότε θα έχουμε τις εξής φορολογικές ελαφρύνσεις, από τα φορολογητέα κέρδη, σε όρους παρούσας αξίας:

α) Περίπτωση αγοράς

Έτη	Συντελεστής Απόσβεσης	Ύψος Ετήσιας Απόσβεσης	Συντελεστής Αναγωγής	Παρούσα Αξία
(1)	(2)	(3)=(2)*1.500	(4)	(5)=(3)*(4)
1	20%	300	0,9259	277,77
2	20%	300	0,8573	257,19
3	20%	300	0,7938	238,14
4	20%	300	0,7350	220,50
5	20%	300	0,6806	204,18
Σύνολο	100%	1.500		1.197,78

β) Περίπτωση χρηματοδοτικής μίσθωσης

Έτη	Συντελεστής Απόσβεσης	Ύψος Ετήσιας Απόσβεσης	Συντελεστής Αναγωγής	Παρούσα Αξία
(1)	(2)	(3)=(2)*1.500	(4)	(5)=(3)*(4)
1	33,33%	500	0,9259	426,95
2	33,33%	500	0,8573	428,65
3	33,33%	500	0,7938	396,90
4	-	-	-	-
5	-	-	-	-
Σύνολο	100%	1.500		1.288,50

Από το παραπάνω παράδειγμα εξάγεται το συμπέρασμα ότι η φορολογική ελάφρυνση θα είναι μεγαλύτερη στην περίπτωση της χρησιμοποίησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης έναντι της αγοράς.

ΣΤ) Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring).

Πρόκειται για μια δέσμη χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, που καλύπτουν ανάγκες επιχειρήσεων που πωλούν προϊόντα ή παρέχουν υπηρεσίες με βραχυπρόθεσμη πίστωση σε πελάτες με επαναληπτική αγοραστική συμπεριφορά. Το factoring είναι τριμερής συνεργασία μεταξύ ενός προμηθευτή, των πελατών του και μιας εταιρίας factoring, θυγατρικής τράπεζας, που αναλαμβάνει τη διαχείριση, λογιστική παρακολούθηση και είσπραξη των εκδιδόμενων από τον προμηθευτή τιμολογίων πώλησης, με παράλληλη χορήγηση προκαταβολών επί της αξίας τους, καθώς και την υπό προϋποθέσεις κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου του προμηθευτή.

Τα πλεονεκτήματα του Factoring είναι πολλαπλά για το χρήστη της υπηρεσίας, γεγονός που αποδεικνύεται και ισχυροποιείται από τη δυναμικότητα και την ανάπτυξη που παρουσιάζει ο θεσμός στην Ελλάδα και στο εξωτερικό:

- Μείωση του λειτουργικού κόστους της διαχείρισης και λογιστικής παρακολούθησης των εμπορικών απαιτήσεων.
- Μείωση κόστους και αποδέσμευση των πωλητών (sales force) από τον ρόλο του εισπράκτορα, με ταυτόχρονη εξασφάλιση περισσότερου χρόνου για τις πωλήσεις.
- Διαχείριση (follow-up) των αγοραστών σχετικά με την τακτικότερη και αποτελεσματικότερη αποπληρωμή των υποχρεώσεων τους.
- Ταχύτερη λήψη αποφάσεων για ανάληψη νέων πελατών και ανάπτυξη εργασιών, λόγω της έγκυρης και έγκαιρης αξιολόγησης της πιστοληπτικής τους ικανότητας.
- Ελαχιστοποίηση του κινδύνου δημιουργίας επισφαλών απαιτήσεων και μείωση της διστακτικότητας στην ανάπτυξη των εργασιών, λόγω της κάλυψης του πιστωτικού κινδύνου όπου αυτό είναι εφικτό (κυρίως στις εξαγωγές).
- Άντληση ρευστότητας χωρίς περαιτέρω εμπράγματα εγγυήσεις.

- Διεύρυνση πωλήσεων στις αγορές του εξωτερικού με ανταγωνιστικούς όρους πληρωμής μέσω ανοικτού λογαριασμού χωρίς τη διαμεσολάβηση Τραπεζών και έκδοση L/C.
- Χορήγηση προκαταβολών στο νόμισμα τιμολόγησης.
- Άμεση παροχή εμπορικών πληροφοριών μέσω του διεθνούς δικτύου των 705 εταιριών factoring για τη φερεγγυότητα νέων υποψηφίων αγοραστών του εξωτερικού.
- Σημαντικού ύψους οικονομίες και εκπτώσεις από τους προμηθευτές, λόγω αγορών με μετρητά ή μαζικών παραγγελιών.
- Ευέλικτα πιστωτικά όρια προσαρμοσμένα στον όγκο των πωλήσεων προς το αναλαμβανόμενο πελατολόγιο.

Ζ) Επιχειρησιακό Κεφάλαιο (Venture Capital).

Είναι μέσο-μακροπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής απόδοσης και υψηλού κινδύνου με συμμετοχή στα ίδια κεφάλαια νέων ή ταχέως αναπτυσσόμενων μη εισηγμένων επιχειρήσεων. Εναλλακτικά, το venture capital μπορεί να ορισθεί ως ένας τρόπος χρηματοδότησης της ίδρυσης, ανάπτυξης ή εξαγοράς μιας εταιρείας, βάσει του οποίου ο επενδυτής αποκτά τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ως αντάλλαγμα για την παροχή χρηματοδότησης.

Το venture capital είναι μια σχετικά νέα μορφή χρηματοδότησης που πρωτοεμφανίστηκε στις ΗΠΑ μετά το δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Στην Ελλάδα αρχίζει να αναπτύσσεται με μεγάλη επιτυχία από τις αρχές της δεκαετίας του 1990. Το venture capital στηρίζει τις ανάγκες δυναμικών και γρήγορα αναπτυσσόμενων εταιρειών που χρειάζονται ίδια κεφάλαια για να χρηματοδοτήσουν την ανάπτυξή τους.

Η κεφαλαιακή ενίσχυση μιας εταιρείας είναι δυνατή τόσο σε αρχικό στάδιο (σποράς ή εκκίνησης) όσο και σε μεταγενέστερο (ανάπτυξης ή εξαγοράς). Οι αποδόσεις στις οποίες αποβλέπουν οι εταιρείες venture capital είναι ανάλογες του επιχειρηματικού κινδύνου που αναλαμβάνουν. Επιπλέον, το venture capital χρησιμοποιείται συχνά και στην περίπτωση μεταβίβασης της εταιρικής ιδιοκτησίας είτε σε μετόχους μειοψηφίας είτε σε ομάδες στελεχών των εταιρειών (management buy-outs), προσφέροντας την απαιτούμενη χρηματοδότηση για την επίτευξη των επιχειρηματικών τους στόχων.

Η χρηματοδότηση venture capital πραγματοποιείται συνήθως μέσω αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, κατά την οποία δε συμμετέχουν οι υφιστάμενοι μέτοχοι προκειμένου να συμμετάσχει η εταιρεία επιχειρηματικών κεφαλαίων. Οι εταιρείες venture capital χρησιμοποιούν και διάφορα άλλα εργαλεία για να πραγματοποιήσουν τις επενδύσεις τους, όπως προνομιούχες μετοχές ή μετατρέψιμα ομολογιακά δάνεια. Ως επί το πλείστον, ο κύριος μέτοχος εξακολουθεί να διατηρεί τον έλεγχο της εταιρείας του μετά την επένδυση της εταιρείας venture capital. Ωστόσο, θα πρέπει να είναι σαφές ότι οι εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου δείχνουν ενδιαφέρον για προτάσεις που τις χαρακτηρίζει ισχυρός επιχειρηματικός δυναμισμός, εξωστρέφεια και ευχέρεια σύντομης επανάκτησης (ρευστοποίησης) του κεφαλαίου που επενδύουν. Επιλέγουν, κατά κανόνα, προτάσεις επιχειρηματικής συνεργασίας με χαρακτηριστικά ταχείας ανάπτυξης.

Γιατί να χρησιμοποιήσει μια εταιρία τη χρηματοδότηση μέσω της μεθόδου του venture capital:

- 1) Είναι φθηνότερος τρόπος άντλησης κεφαλαίων, δεδομένων των υψηλών επιτοκίων σε περιόδους οικονομικής άνθησης, όπου τα επιτόκια είναι αρκετά υψηλότερα από τον πληθωρισμό. Βεβαίως, σε περιόδους ύφεσης, όπως η σημερινή, είναι δύσκολη η επιλογή τους.
- 2) Υπάρχουν υψηλά διαχωριστικά κόστη στα δάνεια των τραπεζών.
- 3) Η αυστηρή πολιτική των τραπεζών σε σχέση με τις εξασφαλίσεις των δανειζομένων κεφαλαίων αποτελούν ανασχετικό παράγοντα, ειδικά στις αναπτυσσόμενες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

- 4) Η έλλειψη ή ο περιορισμός των διαθεσίμων κεφαλαίων, για λόγους όπως η κάλυψη δημοσιονομικών αναγκών και ελλειμμάτων, άντληση μεγάλων κεφαλαίων για αναπτυξιακά έργα κλπ.
- 5) Η διαπιστωμένη ανάγκη των επιχειρηματιών να μοιραστούν τον κίνδυνο.
- 6) Η αναγνώριση της αποτελεσματικής συνεισφοράς του venture capital στις επιχειρήσεις του χαρτοφυλακίου τους, λόγω της ουσιαστικής συμμετοχής στη διοίκησή τους, καθώς και της αξίας που έχει η συμμετοχή ενός στρατηγικού επενδυτή όπως στο venture capital, ειδικά στις επιχειρήσεις που προετοιμάζονται για περαιτέρω ανάπτυξη.
- 7) Η συμμετοχή ενός venture capital επιτρέπει στις επιχειρήσεις τον έλεγχο της σχέσης ιδίων προς ξένα κεφάλαια, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να πραγματοποιούν επενδύσεις ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού, χωρίς αύξηση του χρηματοδοτικού κινδύνου λόγω υψηλού δανεισμού.

11. Ο Ελληνικός Οργανισμός Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (ΕΟΜΜΕΧ).

Ο ΕΟΜΜΕΧ (Ελληνικός Οργανισμός Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων & Χειροτεχνίας) ιδρύθηκε το έτος 1977 ως Ν.Π.Ι.Δ. με το Ν.707/1977, με την ενοποίηση του Εθνικού Οργανισμού Ελληνικής Χειροτεχνίας (ΕΟΕΧ) και του Κέντρου Βιοτεχνικής Ανάπτυξης (ΚΕΒΑ), με σκοπό την προαγωγή και προώθηση της Ελληνικής Βιοτεχνίας & Χειροτεχνίας με κάθε πρόσφορο τρόπο, στα πλαίσια της εκάστοτε ασκούμενης Κυβερνητικής Πολιτικής. Από το 1997 (Π.Δ. 159/96, που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή του Ν. 2414/96) έως σήμερα ο ΕΟΜΜΕΧ λειτουργεί ως Ανώνυμη Εταιρία κοινωφελούς χαρακτήρα, με μοναδικό μέτοχο το Υπουργείο Ανάπτυξης, που λειτουργεί για χάρη του Δημοσίου συμφέροντος με βάση τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας.

Ο ΕΟΜΜΕΧ όλα αυτά τα χρόνια λειτούργησε αποδοτικά ως Δημόσιος Οργανισμός και πρόσφερε σημαντικό αναπτυξιακό έργο. Με τις δραστηριότητες δε που αφορούσαν την αποτελεσματική διαχείριση / υλοποίηση κοινοτικών

συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, εξυπηρέτησε περισσότερες από 200.000 ΜΜΕ, με έργα προϋπολογισμού περίπου 2 δις € σε όλη την Ελλάδα.

Με την πολυετή εμπειρία του, έχει αποκτήσει συνθετική αντίληψη και ειδική γνώση των προβλημάτων και των αναγκών των ΜΜΕ, διαθέτει ισχυρό δίκτυο συνεργασιών, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, κατέχει σημαντική τεχνογνωσία στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στη διαχείριση αναπτυξιακών προγραμμάτων κι έχει καθιερωθεί στη συνείδηση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη τις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται διεθνώς, με τη συνεργασία και υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ανάπτυξης, έχει εκπονήσει ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό κι επιχειρησιακό σχέδιο, το οποίο προσδιορίζει το όραμα και την αποστολή του Οργανισμού, τις δράσεις και τα μέσα υλοποίησής τους, με σαφείς στόχους και συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Στο πλαίσιο της αποστολής του, ο ΕΟΜΜΕΧ προσαρμόζει τις λειτουργίες και τις δομές του με τρόπο ώστε να είναι σε θέση να δρα με όρους αποτελεσματικότητας, για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής που έχει χαράξει το ΥΠΑΝ. Επιπλέον αξιοποιεί όλες τις δυνατότητες που παρέχει η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπέρ των ΜΜΕ.

Πρόκειται να δραστηριοποιηθεί τα επόμενα χρόνια με την ιδιότητα του Συμβούλου της Πολιτείας, του Φορέα διαχείρισης και υλοποίησης δράσεων και έργων για τις ΜΜΕ και του Δημόσιου Οργανισμού υποστήριξης αναγκών συντονισμού δικτύων και δομών παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών προς τις ΜΜΕ.

Ο ΕΟΜΜΕΧ, θα συνεχίσει να μελετά, να σχεδιάζει και να εφαρμόζει καινοτόμα προγράμματα και ειδικές δράσεις, με στόχο τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος και της επιχειρηματικότητας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρών επιχειρήσεων, συμβάλλοντας ενεργητικά στην υλοποίηση των στόχων της εθνικής πολιτικής.

Ο οργανισμός, κατά πάγια τακτική, στηρίζει παρεμφερείς με το αντικείμενό του, οργανισμούς, για αποτελεσματικότερη παροχή βοήθειας στις ΜΜΕ και συνεργάζεται με όλους τους δημόσιους, ημιδημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, περιλαμβανομένης και της ακαδημαϊκής κοινότητας, με τέτοιο τρόπο ώστε, μέσα από τη συνεργασία και τη συνέργεια να προκύπτει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα προς όφελος των ΜΜΕ.

Α) Εγγυητικές Επιστολές.

Ο Οργανισμός Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας, με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της χώρας μας στις δημόσιες προμήθειες, χορηγεί από το 1985 εγγυητικές επιστολές (ε.ε.) για λογαριασμό τους και σε Συνεταιρισμούς ή σε Κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχουν ΜΜΕ.

Για τη χορήγηση της εγγυητικής επιστολής διερευνάται η τεχνολογική, παραγωγική και οικονομική επάρκεια της επιχείρησης να εκτελέσει με επιτυχία παραγγελία για την οποία χορηγείται η εγγυητική επιστολή και όχι η δυνατότητά της να παράσχει πλήρεις εξασφαλίσεις έναντι των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Οι χορηγούμενες εγγυητικές επιστολές καλύπτονται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό που έχει εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΜΜΕΧ Α.Ε.

Η επιχείρηση υποβάλλει το αίτημά της μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, όπως περιγράφονται στο έντυπο της αίτησης, στις Υπηρεσίες του ΕΟΜΜΕΧ Α.Ε.

Το αίτημα αξιολογείται (ανά ε.ε και όχι πλαφόν) από τις αρμόδιες Υπηρεσίες και εγκρίνεται ή απορρίπτεται από τα αρμόδια Όργανα, που είναι η Τριμελής Επιτροπή και το Δ.Σ του ΕΟΜΜΕΧ Α.Ε , ανάλογα με το ύψος της εγγυητικής επιστολής.

Ο χρόνος απόκρισης του ΕΟΜΜΕΧ Α.Ε στα αιτήματα χορήγησης εγγυητικών επιστολών είναι, ανάλογα με το όργανο έγκρισης, από 5–15 ημέρες. Ο ΕΟΜΜΕΧ διατηρεί το δικαίωμα να μεταβάλλει τους όρους χορήγησης των εγγυητικών επιστολών χωρίς προειδοποίηση.

- Σκοπός χορήγησης εγγυητικών επιστολών από τον ΕΟΜΜΕΧ:

Ο Ελληνικός Οργανισμός Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (ΕΟΜΜΕΧ) με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της χώρας μας στις δημόσιες προμήθειες, χορηγεί από το 1985 εγγυητικές επιστολές (ε.ε.) για λογαριασμό τους και σε Συνεταιρισμούς ή σε Κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχουν ΜΜΕ. Η παραπάνω δραστηριότητα του ΕΟΜΜΕΧ δεν λειτουργεί ανταγωνιστικά στο τραπεζικό σύστημα αλλά παρέχεται συμπληρωματικά με σκοπό την υποστήριξη των επιχειρήσεων εκείνων που έχουν αδυναμία πρόσβασης σε αυτό. Πρωτίστως διερευνάται η τεχνολογική, παραγωγική και οικονομική επάρκεια της επιχείρησης να εκτελέσει με επιτυχία παραγγελία για την οποία χορηγείται η εγγυητική επιστολή και όχι η δυνατότητά της να παράσχει πλήρεις εξασφαλίσεις έναντι των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Οι χορηγούμενες εγγυητικές επιστολές καλύπτονται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό που έχει εγκρίνει το ΔΣ/ΕΟΜΜΕΧ. Η δραστηριότητα έχει αποβεί επιτυχής και εκατοντάδες επιχειρήσεις έχουν επωφεληθεί με τη συμμετοχή τους σε διαγωνισμούς και την εκτέλεση συμβάσεων του Δημοσίου, συμβάλλοντας έτσι στην ελληνοποίηση των προμηθειών.

- Τι είδους εγγυητικές επιστολές εκδίδει ο ΕΟΜΜΕΧ:

- ο Συμμετοχής
- ο Καλής εκτέλεσης
- ο Προκαταβολής
- ο Καλής πληρωμής

Η "συμμετοχής" εκδίδεται σύμφωνα με τη διακήρυξη του διαγωνισμού.
Η "καλής εκτέλεσης" σύμφωνα με την κατακυρωτική απόφαση.
Η "προκαταβολής" σύμφωνα με την υπογραφείσα σύμβαση.
Η "καλής πληρωμής" εκδίδεται για την αγορά πρώτης ύλης, αν η επιχείρηση εκτελεί παραγγελίες εξωτερικού (σύμφωνα με σύμβαση) ή εκτελεί δημόσια προμήθεια και από τη σύμβαση δεν προβλέπεται προκαταβολή.

- Ποια είναι τα όρια χορηγήσεων ανά επιχείρηση:

Το ανώτατο ύψος (εκκρεμών ε.ε) ανά επιχείρηση ανέρχεται σε 220.000€
Το παραπάνω όριο δεν ισχύει για Συνεταιρισμούς και Κοινοπραξίες, ενώ για τις ΜΜΕ που παράγουν αμυντικό υλικό το όριο ανέρχεται σε 440.000€
Το ελάχιστο ύψος χορηγούμενης ε.ε είναι 600€.

- Τι εξασφαλίσεις λαμβάνονται:

Ανάλογα με το είδος και το ύψος της εγγυητικής επιστολής και τον κίνδυνο που αναλαμβάνεται, ο ΕΟΜΜΕΧ μπορεί να ζητά προς εξασφάλισή του και του Ελληνικού Δημοσίου (που με την εγγύησή του καλύπτει πλήρως τις χορηγούμενες εγγυητικές επιστολές):

- Προσωπικές εγγυήσεις των φορέων
- Προσωπικές εγγυήσεις τρίτων προσώπων
- Εκχωρήσεις εκτελούμενων συμβάσεων
- Εμπράγματα διασφαλίσεις

Τις συμβάσεις χορήγησης εγγυητικών επιστολών υπογράφουν οι νόμιμοι εκπρόσωποι των εταιριών.

- Ποιο είναι το κόστος χορήγησης:

Οι χορηγούμενες εγγυητικές επιστολές επιβαρύνονται με προμήθειες, οι οποίες εισπράττονται προκαταβολικά ανά αδιαίρετο τρίμηνο(π.χ. μία εγγυητική επιστολή που θα επιστραφεί μετά από 5 μήνες θα επιβαρυνθεί με

τις προμήθειες 2 τριμήνων). Οι προμήθειες ανά είδος εγγυητικής επιστολής και το ελάχιστο εισπραττόμενο ποσό είναι:

- ο Συμμετοχής 0.4% (με ελάχιστο ποσό 11,80€.)
- ο Καλής εκτέλεσης 0.8% (με ελάχιστο ποσό 17,60€.)
- ο Προκαταβολής 1.2% (με ελάχιστο ποσό 23,50€.)
- ο Καλής πληρωμής 1.2% (με ελάχιστο ποσό 23,50€.)

Η χρέωση των προμηθειών συνεχίζεται μέχρι επιστροφής του "σώματος" της εγγυητικής επιστολής και δεν σταματά όταν λήγει η ισχύς της . Επί της προμήθειας επιβάλλονται οι νόμιμες επιβαρύνσεις (ΕΦΤΕ, χαρτόσημο κλπ). Η επιχείρηση που πληρώνει εκπρόθεσμα τις προμήθειες επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας (σύμφωνα με το καθοριζόμενο ανώτατο επιτόκιο).

- Διαδικασία χορήγησης:

Η επιχείρηση υποβάλλει το αίτημά της μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, όπως περιγράφονται στο έντυπο της αίτησης, στις Υπηρεσίες του EOMMEX (Ξενίας 16, Αθήνα).

Το αίτημα αξιολογείται (ανά ε.ε και όχι πλαφόν) από τις αρμόδιες υπηρεσίες και εγκρίνεται ή απορρίπτεται από τα αρμόδια όργανα, που είναι η Κεντρική Τριμελής Επιτροπή και το ΔΣ/EOMMEX, ανάλογα με το ύψος της ε.ε. Με βάση την εγκριτική πράξη των παραπάνω οργάνων, το Τμήμα Χρηματοπιστωτικών Έργων εκδίδει το "σώμα" της ε.ε, παρακολουθεί την πορεία της, μεριμνά για την επιστροφή της και εισπράττει τις αναλογούσες σε αυτήν προμήθειες.

Ο χρόνος απόκρισης του EOMMEX στα αιτήματα χορήγησης εγγυητικών επιστολών είναι, ανάλογα με το όργανο έγκρισης, από 5-15 ημέρες. Ο EOMMEX διατηρεί το δικαίωμα να μεταβάλλει τους όρους χορήγησης των εγγυητικών επιστολών χωρίς προειδοποίηση.

Β) Αποζημιώσεις Επιχειρήσεων

Ο ΕΟΜΜΕΧ ορίστηκε με το άρθρο 36 του Ν.2459/97 ως ο αρμόδιος φορέας της Πολιτείας για την καταβολή των αποζημιώσεων στις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις, εμπορικά καταστήματα, αγροτικές εκμεταλλεύσεις, άλλες επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που πλήττονται από φυσικές καταστροφές, εκτός σεισμών.

Η αποζημίωση παρέχεται για την αντιμετώπιση ζημιών που αφορούν σε κτιριακές εγκαταστάσεις, μηχανολογικό εξοπλισμό, πρώτες ύλες, εμπορεύματα και φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης τα οποία καταστράφηκαν ολοσχερώς

Για την αποζημίωση των επιχειρήσεων ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία:

- Επιτροπές της αρμόδιας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης καταγράφουν τις ζημίες που προκλήθηκαν σε κάθε επιχείρηση.
- Οι καταστάσεις με τα στοιχεία των πληγέντων και το ύψος των ζημιών που κατεγράφησαν υποβάλλονται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και κοινοποιούνται στα Υπουργεία Ανάπτυξης και ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων.
- Το Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ εκδίδει απόφαση οριοθέτησης της περιοχής η οποία έχει πληγεί.
- Εν συνεχεία με ευθύνη του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών εκδίδεται Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. που προσδιορίζει το ποσοστό αποζημίωσης και το ύψος των κονδυλίων για την αποζημίωση των πληγέντων
- Σύμφωνα με την απόφαση αυτή η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση αποστέλλει στον ΕΟΜΜΕΧ κατάσταση με πλήρη στοιχεία επωνυμίας και διεύθυνσης και ποσό καταγεγραμμένης ζημίας ανά δικαιούχο.
- Ο ΕΟΜΜΕΧ προβαίνει σε ενέργειες ένταξης και κατανομής των προβλεπόμενων πιστώσεων και σε έκδοση της απόφασης καταβολής των αποζημιώσεων.
- Με ευθύνη του ΕΟΜΜΕΧ ενημερώνονται οι δικαιούχοι να υποβάλλουν τα

απαραίτητα δικαιολογητικά προκειμένου να εισπράξουν την αποζημίωση.

12. Το Ταμείο Εγγυοδοσίας.

Αποστολή της εταιρίας, σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο 3066/2002 (ΦΕΚ Α' 252/18.10.2002), είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης στο χρηματοπιστωτικό και χρηματοοικονομικό σύστημα της χώρας μας των Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων, παρέχοντας εγγυήσεις και αντεγγυήσεις υπέρ αυτών και αναλαμβάνοντας έτσι την κάλυψη μεγάλου μέρους των οικονομικών και εμπορικών κινδύνων τους.

Βασική αρχή λειτουργίας της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ είναι η κατανομή των κινδύνων μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα (επιχειρήσεις, πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ).

Με βάση την αρχή αυτή, η φιλοσοφία της εταιρίας εστιάζεται στην :

- Ενθάρρυνση - προτροπή, όλων των κοινωνικοοικονομικών ομάδων στο δικαίωμα του επιχειρείν με περιορισμό των κοινωνικών συνεπειών στην περίπτωση μιας επιχειρηματικής αποτυχίας. Γι' αυτό το λόγο ο Κανονισμός Παροχής Εγγυήσεων και Λειτουργίας της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ (Κ.Υ.Α. 12882/867 ΦΕΚ Β' 1065/31.7.2003) απαγορεύει να βαρύνεται με προσημείωση ή υποθήκη η μόνιμη και μοναδική κατοικία του επιχειρηματία, όταν η ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ παρέχει υπέρ αυτού εγγύηση (υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι η κατοικία αυτή δεν είναι ήδη προσημειωμένη ή υποθηκευμένη).
- Κάλυψη των κενών της χρηματοοικονομικής αγοράς και ικανοποίηση των αναγκών των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων με χαμηλό κόστος και με στόχο τον περιορισμό της τοκογλυφίας και της παραοικονομίας εις βάρος των ΜΜΕ .

Βασικές επιδιώξεις της εταιρίας είναι :

- Η υποστήριξη χιλιάδων, νεοϊδρυόμενων και υφιστάμενων, υγιών, βιώσιμων και ελπιδοφόρων ΜΜΕ, όλων των κλάδων και τομέων της οικονομίας, σε όλα τα στάδια του επιχειρηματικού κύκλου (εκκίνηση, ανάπτυξη, ωρίμανση, διεθνοποίηση, αναδιάρθρωση, μεταβίβαση, διαδοχή).
- Η υποστήριξη των επιχειρήσεων που έχουν δυσκολία ή αδυναμία πρόσβασης στην χρηματοδότηση (π.χ. νεοϊδρυόμενες ΜΜΕ, επιχειρήσεις «νέας οικονομίας», επιχειρήσεις «ερευνητικής κουλτούρας», επιχειρήσεις με «ανεπαρκείς» εξασφαλίσεις, επιχειρήσεις δημιουργίας νέων προϊόντων και υπηρεσιών, κοινωνικές επιχειρήσεις).
- Η υποστήριξη δραστηριοτήτων με υψηλότερο, του μέσου όρου της αγοράς, κίνδυνο και κάλυψη, κυρίως, μεσομακροπρόθεσμων οικονομικών κινδύνων και όλα αυτά με γνώμονα την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών ΜΜΕ και ταυτόχρονα τη διαχρονική οικονομική βιωσιμότητα της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ.

Προγράμματα

Το Ταμείο έχει δημιουργήσει 6 διαφορετικά προγράμματα - προϊόντα που αφορούν εγγυήσεις σε μεσομακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια ή χρηματοδοτικές μισθώσεις για νέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις οιασδήποτε μορφής (Ατομικές, ΕΕ, ΟΕ, ΕΠΕ, ΑΕ). Το ύψος του δανείου ή της χρηματοδοτικής μίσθωσης που μπορεί να εγγυηθεί το ταμείο κυμαίνεται, ανάλογα με το Πρόγραμμα, από €10.000-€500.000 και το ποσοστό κάλυψης του δανείου από 45%-70%.

Εγγυημένα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια διάρκειας 3 ετών και άνω της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ για τα Προγράμματα 1, 2, 3 και 1,5 έτους και άνω για το Πρόγραμμα 4 καλύπτονται από αντεγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, στο πλαίσιο του Πολυετούς Προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Επιχείρηση και το επιχειρείν, ιδίως για τις ΜΜΕ (2001-2006).

Το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 1₀₄ αφορά τις υπό σύσταση επιχειρήσεις ή τις νέες επιχειρήσεις, δηλαδή αυτές που λειτουργούν στην ελληνική αγορά λιγότερο από 3 έτη οιασδήποτε μορφής (Ατομικές, ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ, ΑΕ).

Οι παραπάνω επιχειρήσεις δύνανται να ενταχθούν στο πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 1₀₄ εφόσον πληρούν τα κάτωθι κριτήρια:

Για τις υπό σύσταση επιχειρήσεις και για τις επιχειρήσεις που δεν έχουν κλείσει ισολογισμό, σύμφωνα με το επιχειρηματικό τους σχέδιο :

- Κατά τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας δεν θα απασχολήσουν σε ετήσια βάση περισσότερα από 49 άτομα.
- Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή ο ετήσιος ισολογισμός δεν θα υπερβεί τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας τους τα € 10 εκατ.
- Είναι ανεξάρτητες επιχειρήσεις, δηλαδή δεν ανήκουν κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου σε μία επιχείρηση ή από κοινού σε περισσότερες επιχειρήσεις που απασχολούν περισσότερους από 250 εργαζόμενους και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών υψηλότερο των € 50 εκατ. ή ετήσιο συνολικό ισολογισμό υψηλότερο των € 43 εκατ.

Για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις και εφόσον έχουν κλείσει ή δημοσιεύσει έναν τουλάχιστον ισολογισμό:

- Απασχολούσαν έως 49 άτομα σε ετήσια βάση για ένα ή δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας.
- Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή ο ετήσιος ισολογισμός τους, για ένα ή δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας, δεν ξεπέρασε τα € 10 εκατ.
- Είναι ανεξάρτητες επιχειρήσεις, δηλαδή δεν ανήκουν κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου σε μία επιχείρηση ή από κοινού σε περισσότερες επιχειρήσεις που απασχολούν περισσότερους από 250 εργαζόμενους και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών υψηλότερο των € 50 εκατ. ή ετήσιο συνολικό ισολογισμό υψηλότερο των € 43 εκατ.
- Δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο.

Πρόκειται δηλαδή για επενδύσεις παγίων εγκαταστάσεων ή εξοπλισμού (οικόπεδα, κτίρια, μηχανολογικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, αγορά S/W & H/W, τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα κλπ) ή άυλων παγίων (έρευνα και ανάπτυξη, εκπαίδευση κλπ.).

Συνεπώς οι επενδύσεις στοχεύουν:

- Στην ίδρυση-εκκίνηση νέων επιχειρήσεων.
- Στον εκσυγχρονισμό, βελτίωση, επέκταση και συμπλήρωση αναγκών και απαιτήσεων υφιστάμενων επιχειρήσεων.
- Στην προώθηση του τεχνολογικού και οργανωτικού εκσυγχρονισμού καθώς και στην εισαγωγή καινοτομιών στην οργάνωση και λειτουργία των επιχειρήσεων.
- Στη δημιουργία και ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών και/ή στην βελτίωση υπαρχόντων προϊόντων.
- Στη βελτίωση του μάρκετινγκ και στη δημιουργία σύγχρονων δικτύων διακίνησης, εμπορίας, διανομής, διεθνοποίησης.
- Στη μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων με σκοπό τον εκσυγχρονισμό, την βελτίωση και την επέκταση αυτών.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΕΜΠΜΕ 1₀₄

- Η ανώτατη διάρκεια της εγγύησης είναι 10 έτη
- Οι εγγυήσεις για το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 1₀₄ αφορούν όλες τις μορφές δανείων (βραχυπρόθεσμα, μεσομακροπρόθεσμα) που έχουν τακτή ημερομηνία λήξης και συγκεκριμένο ποσό. Τα μεσομακροπρόθεσμα επενδυτικά δάνεια δύνανται να καλύπτουν μέχρι το 80% της δαπάνης των επενδύσεων.
- Το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 1₀₄ εγγυάται δάνεια από € 25.001 έως € 300.000.
- Το ποσοστό κάλυψης των δανείων κυμαίνεται από 55% έως 60%, ενώ στα μεσομακροπρόθεσμα επενδυτικά δάνεια διάρκειας 3 ετών και άνω και όταν υπάρχει η αντεγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων το ποσοστό κάλυψης είναι 70%.

- Εγγυημένα από την ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ μεσομακροπρόθεσμα δάνεια διάρκειας 3 ετών και άνω καλύπτονται από αντεγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, στο πλαίσιο του Πολυετούς Προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Επιχείρηση και το επιχειρείν, ιδίως για τις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (2001-2006).
- Για δάνεια έως € 50.000 η ετήσια προμήθεια του ΤΕΜΠΜΕ κυμαίνεται από 0,83% έως 1,15% επί του εκάστοτε υπολοίπου του δανείου με εμπράγματος εξασφαλίσεις και από 1,08% έως 1,40% χωρίς εμπράγματος εξασφαλίσεις. Για δάνεια άνω των € 50.000 η ετήσια προμήθεια αυξάνεται κατά 0,10%, δηλαδή κυμαίνεται από 0,93% έως 1,25% επί του εκάστοτε υπολοίπου του δανείου με εμπράγματος εξασφαλίσεις και από 1,18% έως 1,50% χωρίς εμπράγματος εξασφαλίσεις. Η προμήθεια παραμένει σταθερή σε όλη την διάρκεια του δανείου, εκτός από ειδικές περιπτώσεις ρυθμίσεων δανείων.
- Η επιχείρηση δύναται να προσφέρει οιασδήποτε μορφής εξασφάλιση, το τελικό ύψος της οποίας προσδιορίζεται από διάφορους παράγοντες (κίνδυνος επιχείρησης, αगाστή συνεργασία με τράπεζες κ.λπ.)
- Είτε πρόκειται για αυτοαπασχολούμενους είτε για επιχειρηματίες-ιδιοκτήτες είτε για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των μικρών ή πολύ μικρών επιχειρήσεων, η μόνιμη και μοναδική κατοικία αυτών δεν βαρύνεται κατά την σύναψη της σύμβασης πίστωσης με προσημείωση ή υποθήκη, όταν η ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. παρέχει υπέρ αυτών εγγυήσεις.

Το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 2₋₀₄ αφορά τις επιχειρήσεις που λειτουργούν στην ελληνική αγορά 3 έτη κι άνω οιασδήποτε μορφής,(Ατομικές, ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ, ΑΕ).

Οι παραπάνω επιχειρήσεις δύνανται να ενταχθούν στο πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 2₋₀₄ εφόσον πληρούν τα κάτωθι κριτήρια:

- Απασχολούσαν έως και 9 άτομα σε ετήσια βάση και για δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας.
- Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή ο ετήσιος ισολογισμός τους, για δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας, δεν ξεπέρασε τα € 2 εκατ.

- Είναι ανεξάρτητες επιχειρήσεις, δηλαδή δεν ανήκουν κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου σε μία επιχείρηση ή από κοινού σε περισσότερες επιχειρήσεις που απασχολούν περισσότερους από 250 εργαζόμενους και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών υψηλότερο των € 50 εκατ. ή ετήσιο συνολικό ισολογισμό υψηλότερο των € 43 εκατ.
- Δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο.
- Τα αποτελέσματα προ φόρων ήταν θετικά, τουλάχιστον σε ένα από τα δύο τελευταία έτη, πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας.

Το Πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 2.04 αφορά επενδύσεις που θα βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων, την ποιότητα και παρουσίαση των προϊόντων και υπηρεσιών τους καθώς και την ικανοποίηση των απαιτήσεων και αναγκών της αγοράς, δίνοντας έμφαση στην εφαρμογή νέων τεχνολογιών και καινοτόμων δράσεων.

Οι επενδύσεις αφορούν πάγιες εγκαταστάσεις ή εξοπλισμό (οικόπεδα, κτίρια, μηχανολογικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, αγορά S/W & H/W, τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα κλπ) ή άυλα πάγια (έρευνα και ανάπτυξη, εκπαίδευση κλπ.).

Συνεπώς, οι επενδύσεις στοχεύουν:

- Στον εκσυγχρονισμό, βελτίωση, επέκταση και συμπλήρωση αναγκών και απαιτήσεων υφιστάμενων επιχειρήσεων.
- Στη προώθηση του τεχνολογικού και οργανωτικού εκσυγχρονισμού καθώς και στην εισαγωγή καινοτομιών στην οργάνωση και λειτουργία των επιχειρήσεων.
- Στη δημιουργία και ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών και/ή στην βελτίωση υπαρχόντων προϊόντων.
- Στη βελτίωση του μάρκετινγκ και στη δημιουργία σύγχρονων δικτύων διακίνησης, εμπορίας, διανομής, διεθνοποίησης.
- Στη μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων με σκοπό τον εκσυγχρονισμό, την βελτίωση και την επέκταση αυτών.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΕΜΠΜΕ 2-04

- Η ανώτατη διάρκεια της εγγύησης είναι 10 έτη
- Οι εγγυήσεις για το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 2.04 αφορούν όλες τις μορφές δανείων (βραχυπρόθεσμα, μεσομακροπρόθεσμα) που έχουν τακτή ημερομηνία λήξης και συγκεκριμένο ποσό. Τα μεσομακροπρόθεσμα επενδυτικά δάνεια δύνανται να καλύπτουν μέχρι το 80% της δαπάνης των επενδύσεων.
- Το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 2.04 εγγυάται δάνεια από € 25.001 έως € 400.000.
- Το ποσοστό κάλυψης των δανείων κυμαίνεται από 50% έως 55%, ενώ στα μεσομακροπρόθεσμα επενδυτικά δάνεια διάρκειας 3 ετών και άνω και όταν υπάρχει η αντεγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων το ποσοστό κάλυψης είναι 70%.
- Εγγυημένα από την ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ μεσομακροπρόθεσμα δάνεια διάρκειας 3 ετών και άνω καλύπτονται από αντεγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, στο πλαίσιο του Πολυετούς Προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Επιχείρηση και το Επιχειρείν, ιδίως για τις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (2001-2006).
- Για δάνεια έως € 50.000 η ετήσια προμήθεια της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. κυμαίνεται από 0,75% έως 1,15% επί του εκάστοτε υπολοίπου του δανείου με εμπράγματα εξασφαλίσεις και από 1,00% έως 1,40% χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις. Για δάνεια άνω των € 50.000 η ετήσια προμήθεια αυξάνεται κατά 0,10%, δηλαδή κυμαίνεται από 0,85% έως 1,25% επί του εκάστοτε υπολοίπου του δανείου με εμπράγματα εξασφαλίσεις και από 1,10% έως 1,50% χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις. Η προμήθεια παραμένει σταθερή σε όλη την διάρκεια του δανείου, εκτός από ειδικές περιπτώσεις ρυθμίσεων δανείων.
- Η επιχείρηση δύναται να προσφέρει οιασδήποτε μορφής εξασφάλιση, το τελικό ύψος της οποίας προσδιορίζεται από διάφορους παράγοντες (κίνδυνος επιχείρησης, αγαστή συνεργασία με τράπεζες κ.λπ.)
- Είτε πρόκειται για αυτοαπασχολούμενους είτε για επιχειρηματίες-ιδιοκτήτες, είτε για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των μικρών ή πολύ

μικρών επιχειρήσεων, η μόνιμη και μοναδική κατοικία αυτών δεν βαρύνεται κατά την σύναψη της σύμβασης πίστωσης με προσημείωση ή υποθήκη, όταν η ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. παρέχει υπέρ αυτών εγγυήσεις.

Ανάλογο είναι και Το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 3-04.

Το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 4-04 αφορά τις επιχειρήσεις που λειτουργούν στην ελληνική αγορά, οιασδήποτε μορφής (Ατομικές, ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ, ΑΕ), είτε είναι υπό σύσταση είτε δραστηριοποιούνται ήδη στην αγορά.

Για να υπαχθούν οι επιχειρήσεις στο πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 4-04, πρέπει να πληρούν τα κάτωθι κριτήρια:

- Οι υπό σύσταση επιχειρήσεις και οι επιχειρήσεις που δεν έχουν κλείσει ισολογισμό θα απασχολήσουν έως 6 άτομα σε ετήσια βάση κατά τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας τους.

Οι υφιστάμενες επιχειρήσεις απασχολούσαν έως 6 άτομα σε ετήσια βάση για ένα ή δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας.

- Για τις υπό σύσταση επιχειρήσεις και για τις επιχειρήσεις που δεν έχουν κλείσει ισολογισμό, ο ετήσιος κύκλος εργασιών τους ή ο ετήσιος ισολογισμός τους δεν θα υπερβεί τα € 2 εκατ. κατά τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας τους.

Για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις ο ετήσιος κύκλος εργασιών τους ή ο ετήσιος ισολογισμός τους, για ένα ή δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας δεν ξεπέρασε τα € 2 εκατ.

- Είναι ανεξάρτητες επιχειρήσεις, δηλαδή δεν ανήκουν κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου σε μία επιχείρηση ή από κοινού σε περισσότερες επιχειρήσεις που απασχολούν περισσότερους από 250 εργαζόμενους και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών υψηλότερο των € 50 εκατ. ή ετήσιο συνολικό ισολογισμό υψηλότερο των € 43 εκατ.
- Δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο.
- Τα αποτελέσματα προ φόρων, όταν πρόκειται για επιχείρηση που λειτουργεί πάνω από 3 έτη, ήταν θετικά τουλάχιστον σε ένα από τα δύο τελευταία έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας.

Η επένδυση και ο σκοπός της χρηματοδότησης παραμένουν οι ίδιοι με τα προηγούμενα προγράμματα.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΕΜΠΜΕ 4.04

Οι εγγυήσεις για το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 4.04 αφορούν :

- Βραχυπρόθεσμα δάνεια διάρκειας από 180 έως 540 ημέρες
- Μεσομακροπρόθεσμα (μ/μ) δάνεια διάρκειας από 1,5 έως 5 έτη
Τα μεσομακροπρόθεσμα επενδυτικά δάνεια δύνανται να καλύπτουν μέχρι το 80% της δαπάνης των επενδύσεων.
- Το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 4.04 εγγυάται δάνεια από € 10.000 έως € 25.000
- Το ποσοστό κάλυψης των δανείων κυμαίνεται από 60% έως 65%, ενώ στα μεσομακροπρόθεσμα επενδυτικά δάνεια διάρκειας 1,5 έτους και άνω και όταν υπάρχει η αντεγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων το ποσοστό κάλυψης είναι 70%.
Εγγυημένα από την ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ μεσομακροπρόθεσμα δάνεια διάρκειας 1,5 έτους και άνω καλύπτονται από αντεγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, στο πλαίσιο του Πολυετούς Προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Επιχείρηση και το Επιχειρείν, ιδίως για τις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (2001-2006).
- Η ετήσια προμήθεια της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. κυμαίνεται από 0,90% έως 1,15% επί του εκάστοτε υπολοίπου του δανείου με εμπράγματες εξασφαλίσεις και από 1,15% έως 1,40% χωρίς εμπράγματες εξασφαλίσεις. Η προμήθεια παραμένει σταθερή σε όλη την διάρκεια του δανείου, εκτός από ειδικές περιπτώσεις ρυθμίσεων δανείων.
- Η επιχείρηση δύναται να προσφέρει οιασδήποτε μορφής εξασφάλιση, το τελικό ύψος της οποίας προσδιορίζεται από διάφορους παράγοντες (κίνδυνος επιχείρησης, αγαστή συνεργασία με τράπεζες κ.λπ.).
- Είτε πρόκειται για αυτοαπασχολούμενους είτε για επιχειρηματίες-ιδιοκτήτες είτε για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των μικρών ή πολύ μικρών επιχειρήσεων, η μόνιμη και μοναδική κατοικία αυτών δεν βαρύνεται κατά την σύναψη της σύμβασης πίστωσης με προσημείωση ή υποθήκη, όταν η ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. παρέχει υπέρ αυτών εγγυήσεις.

Το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 5₋₀₄ αφορά τις επιχειρήσεις οιασδήποτε μορφής (Ατομική, ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ, ΑΕ), οι οποίες λειτουργούν στην ελληνική αγορά τουλάχιστον 2 έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας, επιθυμούν να προβούν σε μία ενέργεια εξαγοράς, συγχώνευσης, μεταβίβασης και εφόσον πληρούν τα κάτωθι κριτήρια:

- Απασχολούσαν έως 49 άτομα σε ετήσια βάση για ένα ή δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας.
- Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή ο ετήσιος ισολογισμός τους, για ένα ή δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας, δεν ξεπέρασε τα € 10 εκατ.
- Είναι ανεξάρτητες επιχειρήσεις, δηλαδή δεν ανήκουν κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου σε μία επιχείρηση ή από κοινού σε περισσότερες επιχειρήσεις που απασχολούν περισσότερους από 250 εργαζόμενους και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών υψηλότερο των € 50 εκατ. ή ετήσιο συνολικό ισολογισμό υψηλότερο των € 43 εκατ.
- Δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο.

Επιπλέον, σε ό,τι αφορά στις ενέργειες εξαγοράς ή συγχώνευσης:

- Οι εξαγοράζουσες επιχειρήσεις να λειτουργούν τουλάχιστον τρία (3) έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας και
- Τα αποτελέσματα προ φόρων της εξαγοράζουσας επιχείρησης να είναι θετικά, τουλάχιστον σε ένα από τα δύο τελευταία έτη, πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας.

Το Πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 5₋₀₄ επιδιώκει την ενθάρρυνση της μεγέθυνσης των ΜΜΕ και τη σύζευξη διαφορετικών εμπειριών και επιχειρηματικής κουλτούρας με στόχο την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων.

Η χρηματοδότηση αφορά :

- Την απόκτηση μετοχών και στοιχείων ενεργητικού και παθητικού αναγκαίων για την ομαλή και απρόσκοπτη εκμετάλλευση και λειτουργία των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων.
- Την κάλυψη δαπανών των δικαιωμάτων διαδοχής ή άλλων υποχρεώσεων που απορρέουν από την εξαγορά, συγχώνευση ή μεταβίβαση.

- Τις επενδύσεις για πάγιες εγκαταστάσεις ή εξοπλισμό (οικόπεδα, κτίρια, μηχανολογικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, αγορά S/W & H/W, τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα κλπ) ή άυλα πάγια (έρευνα και ανάπτυξη, εκπαίδευση κλπ.), που θα υλοποιηθούν το αργότερο εντός 18 μηνών από την ημερομηνία της εξαγοράς, συγχώνευσης ή μεταβίβασης.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στο πρόγραμμα αυτό μπορούν να ενταχθούν και οι περιπτώσεις πιστοδότησης προσώπων, που επιθυμούν να συμμετέχουν σε μία εταιρεία ή να διατηρήσουν ή να αυξήσουν υφιστάμενο ποσοστό συμμετοχής σε μία εταιρεία.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΕΜΠΜΕ 5-04

- Η ανώτατη διάρκεια της εγγύησης είναι 10 έτη
- Οι εγγυήσεις για το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 5-04 αφορούν όλες τις μορφές δανείων (βραχυπρόθεσμα, μεσομακροπρόθεσμα) που έχουν τακτή ημερομηνία λήξης και συγκεκριμένο ποσό.
- Όταν πρόκειται για επενδύσεις, τα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια δύνανται να καλύπτουν μέχρι το 80% της συνολικής δαπάνης των επενδύσεων.
- Το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 5-04 εγγυάται δάνεια από € 25.001 έως € 500.000.
- Το ποσοστό κάλυψης των δανείων κυμαίνεται από 50% έως 55%
- Για δάνεια έως € 50.000 η ετήσια προμήθεια της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. κυμαίνεται από 0,75% έως 0,93% επί του εκάστοτε υπολοίπου του δανείου με εμπράγματες εξασφαλίσεις και από 1,00% έως 1,18% χωρίς εμπράγματες εξασφαλίσεις. Για δάνεια άνω των € 50.000 η ετήσια προμήθεια αυξάνεται κατά 0,10%, δηλαδή κυμαίνεται από 0,85% έως 1,03% επί του εκάστοτε υπολοίπου του δανείου με εμπράγματες εξασφαλίσεις και από 1,10% έως 1,28% χωρίς εμπράγματες εξασφαλίσεις. Η προμήθεια παραμένει σταθερή σε όλη την διάρκεια του δανείου, εκτός από ειδικές περιπτώσεις ρυθμίσεων δανείων.

- Η επιχείρηση δύναται να προσφέρει οιασδήποτε μορφής εξασφάλιση, το τελικό ύψος της οποίας προσδιορίζεται από διάφορους παράγοντες (κίνδυνος επιχείρησης, αγαστή συνεργασία με τράπεζες κ.λπ.).
- Είτε πρόκειται για αυτοαπασχολούμενους είτε για επιχειρηματίες-ιδιοκτήτες είτε για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των μικρών ή πολύ μικρών επιχειρήσεων, η μόνιμη και μοναδική κατοικία αυτών δεν βαρύνεται κατά την σύναψη της σύμβασης πίστωσης με προσημείωση ή υποθήκη, όταν η ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. παρέχει υπέρ αυτών εγγυήσεις.

Τέλος, το Πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 6₋₀₆ αφορά τις επιχειρήσεις που λειτουργούν στην ελληνική αγορά, οιασδήποτε μορφής (Ατομικές, ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ, ΑΕ), υπό σύσταση, νεοϊδρυόμενες και υφιστάμενες.

Για να υπαχθούν οι επιχειρήσεις στο πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 6₋₀₆ πρέπει να πληρούν τα κάτωθι κριτήρια:

- Οι υπό σύσταση επιχειρήσεις και οι επιχειρήσεις που δεν έχουν κλείσει ισολογισμό θα απασχολήσουν έως 49 άτομα σε ετήσια βάση κατά τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας τους.
- Οι υφιστάμενες επιχειρήσεις απασχολούσαν έως 49 άτομα σε ετήσια βάση για ένα ή δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας.
- Για τις υπό σύσταση επιχειρήσεις και για τις επιχειρήσεις που δεν έχουν κλείσει ισολογισμό, ο ετήσιος κύκλος εργασιών τους ή ο ετήσιος ισολογισμός τους δεν θα υπερβεί τα € 10 εκατ. κατά τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας τους.
- Για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις ο ετήσιος κύκλος εργασιών τους ή ο ετήσιος ισολογισμός τους, για ένα ή δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας δεν ξεπέρασε τα € 10 εκατ.
- Τα αποτελέσματα προ φόρων, όταν πρόκειται για επιχείρηση που λειτουργεί πάνω από 3 έτη, ήταν θετικά τουλάχιστον σε ένα από τα δύο τελευταία έτη πριν το έτος της αίτησης εγγυοδοσίας.
- Είναι ανεξάρτητες επιχειρήσεις, δηλαδή δεν ανήκουν κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου σε μία επιχείρηση ή

από κοινού σε περισσότερες επιχειρήσεις που απασχολούν περισσότερους από 250 εργαζόμενους και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών υψηλότερο των € 50 εκατ. ή ετήσιο συνολικό ισολογισμό υψηλότερο των € 43 εκατ.

- Δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο.

Η επένδυση και ο σκοπός της χρηματοδότησης παραμένουν οι ίδιοι με τα προηγούμενα προγράμματα.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΕΜΠΜΕ 6-06

- Η ανώτατη διάρκεια της εγγύησης είναι 10 έτη
- Οι εγγυήσεις για το Πρόγραμμα 6-06 αφορούν όλες τις μορφές χρηματοδοτικής μίσθωσης, ανεξαρτήτως διάρκειας, που προβλέπουν όμως ρήτρα εξαγοράς.
- Δεν είναι επιλέξιμες:
 - οι χρηματοδοτικές μισθώσεις με τη μορφή πώλησης και επανεκμίσθωσης (Sale and Lease Back)
 - χρηματοδοτικές μισθώσεις που αφορούν στη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή άλλες τρέχουσες δαπάνες που συνδέονται με εξαγωγική δραστηριότητα
- Οι εγγυήσεις για το Πρόγραμμα 6⁰⁶ αφορούν εξοπλισμό και μηχανήματα, επαγγελματικά ακίνητα και επαγγελματικά αυτοκίνητα. Δεν αφορούν οικόπεδα.
- Το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 6-06 εγγυάται χρηματοδοτικές μισθώσεις Καθαρής Αγοραίας Αξίας από € 10.000 έως € 500.000
- Το ποσοστό κάλυψης των χρηματοδοτικών μισθώσεων είναι 70% στις εγγυημένες από την ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ μεσομακροπρόθεσμες χρηματοδοτικές μισθώσεις Καθαρής Αγοραίας Αξίας από €10.000 έως €500.000, όταν καλύπτονται από αντεγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, στο πλαίσιο του Πολυετούς Προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Επιχείρηση και το Επιχειρείν, ιδίως για τις ΜΜΕ (2001-2006).
- Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις το ποσοστό κάλυψης των χρηματοδοτικών μισθώσεων είναι 65%.
- Η ετήσια προμήθεια της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. έχει ως εξής:

- Για συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης διάρκειας έως και 3 έτη το ποσοστό προμήθειας ανέρχεται σε 0,5% ετησίως επί της Καθαρής Αγοραίας Αξίας (Κ.Α.Α.)
 - Για συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης διάρκειας άνω των 3 και έως και 5 έτη το ποσοστό προμήθειας ανέρχεται σε 0,6% ετησίως επί της Καθαρής Αγοραίας Αξίας (Κ.Α.Α.)
 - Για συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης διάρκειας άνω των 5 ετών το ποσοστό προμήθειας ανέρχεται σε 0,7% ετησίως επί της Καθαρής Αγοραίας Αξίας (Κ.Α.Α.)
- Η επιχείρηση δύναται να προσφέρει οιασδήποτε μορφής εξασφαλίσεις στις εγγυημένες από την ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. χρηματοδοτικές μισθώσεις, το τελικό ύψος των οποίων προσδιορίζεται από διάφορους παράγοντες (κίνδυνος επιχείρησης, αγαστή συνεργασία της επιχείρησης με τράπεζες ή εταιρείες Leasing κ.λπ.).
 - Είτε πρόκειται για αυτοαπασχολούμενους είτε για επιχειρηματίες-ιδιοκτήτες είτε για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των μικρών ή πολύ μικρών επιχειρήσεων, η μόνιμη και μοναδική κατοικία αυτών δεν βαρύνεται κατά την σύναψη της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης με προσημείωση ή υποθήκη, όταν η ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. παρέχει υπέρ αυτών εγγυήσεις.

13. ΕΣΠΑ 2007 – 2013

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007 - 2013 αποτελεί το έγγραφο αναφοράς για τον προγραμματισμό των Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε εθνικό επίπεδο για την περίοδο 2007-2013. Εκπονήθηκε στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής προσέγγισης για την Πολιτική Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την οποία το ΕΣΠΑ «..εξασφαλίζει ότι η συνδρομή από τα Ταμεία συμβαδίζει με τις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή και προσδιορίζει το σύνδεσμο μεταξύ των κοινοτικών προτεραιοτήτων αφενός και του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων αφετέρου».

Για τη διαμόρφωση του ΕΣΠΑ 2007-2013 ως εγγράφου προγραμματισμού, αξιοποιήθηκαν εισροές από ένα σημαντικό αριθμό προτάσεων που υπεβλήθησαν στο Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών, κατευθύνσεων - πολιτικών επιλογών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και ποσοτικών δεδομένων και μελετών.

Οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου του 2005, με τις οποίες διασφαλίσθηκαν έως το 2013 οι πόροι της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Συνοχής για τη χώρα, οι νέοι Κανονισμοί των Ταμείων της ΕΕ, καθώς και οι Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές για την Πολιτική Συνοχής, αποτέλεσαν το πλαίσιο στο οποίο βασίστηκαν, μεταξύ των άλλων, οι εθνικές αρχές προκειμένου να προσεγγίσουν τις βασικές παραμέτρους του αναπτυξιακού προγραμματισμού και να καταρτίσουν το ΕΣΠΑ.

Επιπλέον, τα κυριότερα έγγραφα της ΕΕ που αναφέρονται στην αναθεωρημένη Στρατηγική της Λισσαβόνας και το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση 2005-2008, ελήφθησαν υπόψη κατά τη διαμόρφωση των βασικών στρατηγικών επιλογών - προτεραιοτήτων, καθώς συνιστούν κεντρικές μακροπρόθεσμες επιλογές για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στις οποίες κλήθηκε να συμβάλει και η αναπτυξιακή πολιτική του νέου ΕΣΠΑ.

Παράλληλα, η αναπτυξιακή στρατηγική διαμορφώθηκε και με γνώμονα εθνικές πολιτικές που διατυπώνονται σε στρατηγικά έγγραφα όπως η Εθνική Έκθεση Στρατηγικής για την Κοινωνική Προστασία και την Κοινωνική Ένταξη 2006-2008, η Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013, το «Σχέδιο Ανάπτυξης Μεταφορών 2007-2013 και εικοσαετίας», Εθνική Λιμενική Πολιτική, το Εθνικό Σχέδιο Στρατηγικής Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013 κλπ.

Το πλαίσιο χρηματοδότησης διαμορφώθηκε στη βάση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2005 και των προδιαγραφών - περιορισμών των νέων Κανονισμών και προέκυψε με βάση τις αναπτυξιακές ανάγκες ανά τομέα και Περιφέρεια στην επόμενη περίοδο, συνεκτιμώντας τις ανάγκες ολοκλήρωσης των συνεχιζόμενων έργων της προηγούμενης περιόδου και τις απαιτήσεις για δράσεις που εξυπηρετούν τη Στρατηγική της Λισσαβόνας. Βασική

επιλογή ήταν η βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων της νέας προγραμματικής περιόδου προς όφελος της ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας.

Οι βασικές αρχές που διέπουν το πλαίσιο διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου των ΕΠ της περιόδου 2007-2013 αποτέλεσαν αντικείμενο ευρείας διαβούλευσης και αποτυπώθηκαν σε κείμενα θέσεων των συμμετεχόντων φορέων. Συμπληρώθηκαν από τα πορίσματα συστηματικής ανάλυσης των απαιτήσεων των νέων Κανονισμών της ΕΕ (Γραμματεία σχεδιασμού του ΕΣΠΑ, ΜΟΔ ΑΕ, ΔΑ ΚΠΣ/ΕΥΣ) και σχετικής μελέτης που εκπονήθηκε για το ΥΠΟΙΟ με θέμα τη «Βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των ΕΠ του ΚΠΣ 2000 – 2006, των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής και στην προσαρμογή αυτών για την περίοδο 2007 – 2013».

Η αρχιτεκτονική των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) του ΕΣΠΑ 2007–2013 διαμορφώθηκε έτσι ώστε να υλοποιηθούν με το βέλτιστο τρόπο οι στρατηγικές επιλογές της χώρας, ενώ λήφθηκαν υπόψη τα νέα δεδομένα της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 (63% του πληθυσμού της χώρας σε καθεστώς μεταβατικής στήριξης).

Το νέο σχήμα χαρακτηρίζεται από μικρότερο πλήθος Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο 2000-2006, που οδηγεί σε πιο ευέλικτο σχήμα διαχείρισης: ο στρατηγικός σχεδιασμός της χώρας για την περίοδο 2007-2013 θα υλοποιηθεί μέσα από οκτώ (8) Τομεακά ΕΠ, πέντε (5) Περιφερειακά ΕΠ και δεκατέσσερα (14) Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας. Την περίοδο 2007-2013 το σύνολο των υποδομών προσπελασιμότητας θα υλοποιηθεί πλέον στο πλαίσιο ενός τομεακού ΕΠ, ενώ για τους τομείς της υγείας και του πολιτισμού δεν θα υπάρχει πλέον διακριτό ΕΠ και οι σχετικές δράσεις θα υλοποιηθούν από Περιφερειακά και Τομεακά ΕΠ.

14. Ο Νομός Έβρου.

Ο Νομός Έβρου βρίσκεται στο βορειοανατολικότερο άκρο Ελλάδας, φυσικό σύνορο της χώρας μας με την Βουλγαρία στα βόρεια και την Τουρκία στα ανατολικά, αποτελεί δε το ένα από τα δύο τριεθνή που υπάρχουν στην Ελλάδα. Δυτικά συνορεύει με τον νομό Ροδόπης, η πρόσβαση στον οποίον γίνεται μέσω της Εγνατίας Οδού και πλούσιου οδικού επαρχιακού δικτύου, τέλος, στα νότια βρέχεται από το Θρακικό πέλαγος. Χιλιομετρικά αποτελεί τον πλέον απομακρυσμένο νομό από την Αθήνα καθώς η πρωτεύουσα του νομού, Αλεξανδρούπολη, απέχει 840χλμ. από αυτήν, 340χλμ. από την Θεσσαλονίκη, 295χλμ. από την Κωνσταντινούπολη και 60χλμ. από την Κομοτηνή που αποτελεί την έδρα της περιφέρειας ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης . Η διοικητική διαίρεση χωρίζει το νομό σε 13 καποδιστριακούς δήμους: Δήμος Αλεξανδρούπολης, Δήμος Ορεστιάδας, Δήμος Διδυμοτείχου, Δήμος Σουφλίου, Δήμος Φερών, Δήμος Τριγώνου, Δήμος Ορφέα, Δήμος Τυχερού, Δήμος Βύσσας, Δήμος Κυπρίνου, Δήμος Μεταξάδων, Δήμος Τραϊανούπολης, Δήμος Σαμοθράκης, καθώς και σε 5 επαρχίες.

Ιστορία

Ο Έβρος σήμερα σηματοδοτεί τα σύνορα της Ελλάδας βορειοανατολικά, αυτό όμως ισχύει τα τελευταία 85 χρόνια καθώς πάντα υπήρξε ένας τόπος ευλογημένος και πολύπαθος, πολλές περιοχές του νομού γέννησαν και φιλοξένησαν αυτοκράτορες. Ευρήματα ηλικίας 5 εκατομμυρίων ετών μαρτυρούν την συνεχή παρουσία των Θρακών σε αυτόν τον τόπο. Ο νομός αυτός αποτελεί μια ξεχωριστή ελληνική περιοχή, μάρτυρας της μακράς Βυζαντινής ιστορίας και συνεχιστής μιας αξιοσημείωτης μνημειακής κληρονομιάς. Η παράδοση είναι πλούσια στον Έβρο, όπως πλούσια είναι τα συναισθήματα του λαού. Οι άνθρωποι του αποδεικνύουν πως η παράδοση για αυτούς δεν είναι προϊόν προς χρήση μελετητών αλλά τρόπος ζωής, είναι η ίδια η ζωή. Γι εύφορη και προικισμένη, με ένα ποτάμι να τη διατρέχει, να την χωρίζει, να την ενώνει, τον ποταμό Έβρο. Πολλές από τις ασχολίες των κατοίκων έχουν βαθιές ρίζες στο παρελθόν, από την παραγωγή μεταξιού στο

Σουφλί και τα υπέροχα εργόχειρα, μέχρι τα αξημέρωτα γλέντια με τις γκαίντες.

Γεωγραφία και Οικονομία

Ο Έβρος είναι ένας νομός πεδινός αφού μόνο το 10,3% είναι ορεινοί όγκοι, έναντι των εκτεταμένων πεδιάδων που καταλαμβάνουν το 62,4% της έκτασης του. Όπως είναι φυσικό ένα μεγάλο μέρος τους καλλιεργείται, καθώς υπάρχουν τα πλούσια νερά του ποταμού Έβρου, των παραποτάμων του και πλήθος αρδευτικών καναλιών.

Γεωργία και Κτηνοτροφία

Στην περιφέρεια του νομού και κυρίως στα χωριά η ενασχόληση των κατοίκων είναι η καλλιέργεια γης και η παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας, ατομικά και συλλογικά μέσω των τοπικών συνεταιρισμών. Οι αγρότες της περιοχής καλλιεργούν κυρίως βαμβάκι, σιτάρι και τεύτλα. Επίσης η κτηνοτροφία αποτελεί τη δεύτερη σε σπουδαιότητα απασχόληση των κατοίκων της περιφέρειας του νομού, η οποία πλέον γνωρίζει την χειρότερη εποχή της καθώς στο παρελθόν ο Έβρος κατείχε τα μεγαλύτερα ποσοστά στην παραγωγή κρέατος στην Ελλάδα.

Παροχή Υπηρεσιών

Σήμερα ο τριτογενής τομέας παραγωγής αυξάνει συνεχώς τα ποσοστά του εις βάρος της πρωτογενούς παραγωγής. Έτσι όλο και μεγαλύτερο κομμάτι του πληθυσμού (κυρίως νέοι) στρέφονται στην παροχή υπηρεσιών. Παρήγορο γεγονός αποτελεί η τουριστική ανάπτυξη η οποία είναι γεγονός πλέον στον Έβρο. Στα παράλια του κατασκευάζονται συνεχώς νέες υπερπολυτελείς ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις καθιστώντας την πρωτεύουσα του νομού, Αλεξανδρούπολη, πόλη με μεγάλες δυνατότητες φιλοξενίας τόσο σε αριθμό κλινών όσο και σε ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών. Στα ενδότερα του νομού σε κάθε χωριό και κυρίως γύρω από τις περιοχές που βρίσκονται οι δύο προστατευόμενες περιοχές, δηλαδή το

δάσος της Λαδιάς και ο υγροβιότοπος του ποταμού Έβρου, δημιουργούνται μονάδες αγροτουρισμού και οικοτουριστικά κέντρα που προσελκύουν επισκέπτες από την Ελλάδα αλλά και από το εξωτερικό. Επίσης στην περιοχή του ποταμού Άρδα λαμβάνει χώρα, κάθε χρόνο συνάντηση νέων με πλήθος συναυλιών από γνωστούς καλλιτέχνες.

15. Νομός Έβρου και Γ' ΚΠΣ.

- **ΤΟΠΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ:**

"Σχέδιο Απασχόλησης Νομού Έβρου 2003-2006" (Π/Υ: € 5.100.293,00)

Τι χρηματοδοτήθηκε

- 1) Η διοργάνωση των συνεδριών παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, δράσεων πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης.
- 2) Η δημιουργία των νέων θέσεων εργασίας για ανέργους και τα άτομα ευπαθών κοινωνικά ομάδων (π.χ. τα άτομα με αναπηρία κ.α.).
- 3) Η δημιουργία νέων μικρών επιχειρήσεων από νέους ελεύθερους επαγγελματίες (αυτοαπασχόληση).
- 4) Η υλοποίηση των προγραμμάτων προκατάρτισης και κατάρτισης στα πιστοποιημένα ΚΕΚ (συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλοποίησης των προγραμμάτων από τα ΚΕΚ, της καταβολής εκπαιδευτικού επιδόματος και των αμοιβών για την πρακτική εξάσκηση σε επιχειρήσεις ή φορείς).
- 5) Η καταβολή αμοιβής για την πρακτική εξάσκηση σε επιχειρήσεις, στα πλαίσια προγραμμάτων απόκτησης εργασιακής πείρας και δεξιοτήτων (stage).
- 6) Η υλοποίηση προγραμμάτων νέων μορφών απασχόλησης.

Ποιοι ωφελήθηκαν

Α) Οι άνεργοι που συμμετείχαν στο σχέδιο:

- διέθεταν δελτίο ανεργίας σε ισχύ,

- πέρασαν από τη διαδικασία εξατομικευμένης παρέμβασης από εργασιακό σύμβουλο του Κέντρου Προώθησης στην Απασχόληση (ΚΠΑ) ή της Τοπικής Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΤΥΑ) του ΟΑΕΔ όπου είναι εγγεγραμμένοι,
- επιλέχθηκαν από Τριμελή Επιτροπή Επιλογής να συμμετάσχουν στις συγκεκριμένες δράσεις του Σχεδίου Ολοκληρωμένης Παρέμβασης

Β) Οι υποαπασχολούμενοι, δηλαδή όσοι εργάστηκαν σε καθεστώς μερικής απασχόλησης έπρεπε:

- να αποδεικνύουν εγγράφως μηνιαίες αποδοχές μικρότερες από τέσσερα πέμπτα (4/5) του βασικού μισθού, όπως ορίζεται στη Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας της τρέχουσας χρονικής περιόδου ή ετήσιο εισόδημα μικρότερο από το γινόμενο του βασικού μισθού, όπως ορίζεται στη Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας της τρέχουσας χρονικής περιόδου – επί 12 μήνες και προσαυξημένο με όλες τις νόμιμες επιπλέον αποδοχές (επιδόματα, δώρα, κ.α.).
- να έχουν επιλεγεί από την Τριμελή Επιτροπή Επιλογής να συμμετάσχουν στις συγκεκριμένες δράσεις του Σχεδίου Ολοκληρωμένης Παρέμβασης.

Γ) Οι επιχειρήσεις, προκειμένου να λάβουν επιχορήγηση για νέες θέσεις εργασίας έπρεπε:

- να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας για ανέργους, οι οποίες να είναι πρόσθετες και να αντιπροσωπεύουν καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων της, σε σχέση με το μέσο όρο των δώδεκα (12) τελευταίων μηνών, που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης.

- να διατηρήσουν το προσωπικό τους (το παλιό ως και το επιχορηγούμενο) τουλάχιστον για 6 μήνες (αν είναι ΜΜΕ) ή για 12 μήνες (αν είναι μεγάλη επιχείρηση) μετά το τέλος της περιόδου που επιχορηγήθηκαν για τις νέες θέσεις εργασίας.

- λοιποί όροι που ορίζονται από τον ΟΑΕΔ με σχετική εγκύκλιο.

- Πρόγραμμα LEADER +

Αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων (πατητήρια κελάρια, επισκέψιμα οινοποιία) (Π/Υ: € 45.000,00).

Τι χρηματοδοτήθηκε & Ποιοι ωφελήθηκαν

1. Παραδοσιακά οινοποιία και αποστακτήρια τσίπουρου στο Δήμο Σουφλίου, Ορφέα.
2. Παραδοσιακά ελαιοτριβεία στο δήμο Σαμοθράκης.
3. Χώροι εκτροφής μεταξοσκωλήκων στον Δήμο Σουφλίου.

- Πρόγραμμα LEADER +

Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση (Π/Υ: € 115.000,00).

Τι χρηματοδοτήθηκε & Ποιοι ωφελήθηκαν

1. Μονάδες παραδοσιακών αρτοσκευασμάτων, στους Δήμους Τραϊανούπολης, Τυχερού, Φερών, Σουφλίου, Σαμοθράκης και Ορφέα.
2. Μονάδες επεξεργασίας και παραγωγής προϊόντων ζύμης και προϊόντων τυροκομίας (νέες μονάδες και εκσυγχρονισμός υφιστάμενων) σε όλη την «καθαρή» περιοχή εφαρμογής του Leader+.
3. Μονάδες παραδοσιακών γλυκών αλλά και λοιπές μονάδες ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση.

- Πρόγραμμα LEADER +
Επιχειρήσεις αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές (Π/Υ: € 200.000,00).

Τι χρηματοδοτήθηκε & ποιοι ωφελήθηκαν

Η περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος Leader +, στον νομό Έβρου, αποτελείται από 7 Δήμους, Σουφλίου, Τυχερού, Φερών, Τραϊανούπολης, Ορφέα, Σαμοθράκης και τα ορεινά διαμερίσματα του δήμου Αλεξανδρούπολης (Εξαιρούνται τα Δ.Δ. Αλεξανδρούπολης και Μάκρης). Ειδικότερα οι 7 Δήμοι αποτελούνται συνολικά από 31 δημοτικά διαμερίσματα από τα οποία η περιοχή Leader + θα καλύψει τα 29 (εκτός των δημοτικών διαμερισμάτων Αλεξανδρούπολης και Μάκρης), καλύπτουν το 59,1% της συνολικής έκτασης του νομού και το 22,30% του πληθυσμού του νομού.

Επιλέγονται μονάδες τυποποίησης, μεταποίησης και παρασκευής αιθέριων ελαίων καθώς και φαρμακευτικών φυτών, φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

- Πρόγραμμα LEADER +
Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής (Π/Υ: € 440.000,00).

Τι χρηματοδοτήθηκε & ποιοι ωφελήθηκαν

Χρηματοδοτείται η ίδρυση και ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων μεταποίησης - τυποποίησης ιδιαίτερων και καινοτόμων προϊόντων (ζωικής παραγωγής).

Για παράδειγμα: α) μονάδες παραγωγής παραδοσιακών αλλαντικών προϊόντων στην Σαμοθράκη, στον Ορφέα, στο Σουφλί και στις Φέρες (Καβουρμάς, «πέταλα» λουκάνικα, παστουρμάς, κλπ), β) Μονάδες μεταποίησης πουλερικών ελευθέρως βοσκής σε Τυχερό, Αισύμη και Φέρες, γ) Μονάδες παραγωγής παραδοσιακής γιαούρτης στην Άνθεια, στο Σουφλί, στον Πέπλο, κλπ.

- Πρόγραμμα LEADER +
Μονάδες οικοτεχνίας, χειροτεχνίας και ειδών παραδοσιακής τέχνης (Π/Υ: € 295.000,00).

Τι χρηματοδοτήθηκε & ποιοι ωφελήθηκαν

Χρηματοδοτήθηκαν κατά προτεραιότητα επενδύσεις με προϊόντα κυρίως παραδοσιακής τέχνης όπως τα χειροποίητα μεταξωτά και υφαντά, εκκλησιαστική τέχνη, ξυλόγλυπτα, αλλά και λοιπές βιοτεχνικές μονάδες. Παράλληλα, ενσωματώθηκε η προμήθεια των χρηστικών και διακοσμητικών αυτών ειδών από τα ξενοδοχεία και τους χώρους εστίασης που εντάχθηκαν στο τοπικό πρόγραμμα Leader + με σκοπό τη διατήρηση και προβολή της τοπικής παράδοσης.

- Πρόγραμμα LEADER +
Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού. (Π/Υ: € 60.000,00).

Τι χρηματοδοτήθηκε & ποιοι ωφελήθηκαν

Η αγορά ειδικού εξοπλισμού για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του εναλλακτικού και ειδικού τουρισμού όπως ορειβατικού, ορεινής ποδηλασίας, ιππασίας, τοξοβολίας κλπ. καθώς και ορισμένες κτιριακές και λοιπές εγκαταστάσεις.

- Πρόγραμμα LEADER +
Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών εστίασης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής (Π/Υ: € 250.483,00).

Τι χρηματοδοτήθηκε & ποιοι ωφελήθηκαν

Η δημιουργία νέων και η βελτίωση υφιστάμενων χώρων εστίασης σε περιοχές με συγκριτικό πλεονέκτημα και εκεί όπου διαφαίνονται οι προοπτικές ανάπτυξης αγροτουρισμού. Οι χώροι εστίασης συμπεριελάμβαναν στοιχεία τοπικής αρχιτεκτονικής, στην οποία έχει ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερη φυσιογνωμία της περιοχής και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των οικισμών.

16. Συμπέρασμα.

Θα μπορούσε να διατυπωθεί ως γενική διαπίστωση πως, σε σύγκριση με προηγούμενες δεκαετίες, έχει πραγματοποιηθεί σχετική πρόοδος σε ζητήματα που αφορούν τη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Σε αυτό συνέβαλε τα μέγιστα η Ευρωπαϊκή Ένωση με μια σειρά χρηματοδοτικών προγραμμάτων, παρόλη την κριτική που μπορεί να ασκηθεί για τα χαμηλά επίπεδα απορροφητικότητας που παρατηρούνται κατά περιόδους. Ωστόσο, ο χρονικός ορίζοντας πλέον έχει αρχίσει να μικραίνει, έχοντας οριοθετηθεί το 2013 ως έτος λήξης αυτών των χρηματοδοτήσεων με το τέλος του προγράμματος ΕΣΠΑ 2007-2013 και επιπλέον με τη μεγάλη αύξηση του αριθμού των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (από την Ευρώπη των 12 βρισκόμαστε ήδη στην Ευρώπη των 27 και ο στόχος είναι ακόμα υψηλότερος) είναι ανάγκη να στραφούμε με προσοχή στο εσωτερικό και να προσπαθήσουμε να θεραπεύσουμε τα κακώς κείμενα, όπως επίσης και να εξελίξουμε τη χρηματοδότηση προς τις επιχειρήσεις. Με δεδομένη την παγκόσμια οικονομική ύφεση, η οποία ωστόσο στη χώρα μας δεν παράγει – ευτυχώς – τα δραματικά της αποτελέσματα στον ίδιο βαθμό με τις υπόλοιπες χώρες (ακόμη;), πρέπει οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να στηριχθούν σε τρεις πυλώνες, όσον αφορά τη χρηματοδότηση:

A) Γνώση

Αν και τα επίπεδα γνώσεως είναι βελτιωμένα σε σχέση με το παρελθόν, οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες πρέπει να στρέψουν το ενδιαφέρον τους στην αναγνώριση και αντιμετώπιση των αναγκών της αγοράς, καθώς και στους τρόπους που θα οδηγήσουν την επιχείρησή τους ώστε να είναι βιώσιμη και παραγωγική. Τόσο τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα όσο και μια σειρά από φορείς στην κοινωνία, δίνουν την ευκαιρία σε εκείνα τα άτομα που θα ενδιαφερθούν να κατανοήσουν την έννοια της χρηματοδότησης αρχικά, να απαριθμήσουν τα μέσα της και τέλος να επιλέξουν το κατάλληλο εργαλείο που θα τους βοηθήσει να αναπτύξουν την απόδοση της επιχείρησής τους.

Β) Ενημέρωση

Η σημερινή πραγματικότητα είναι πως τα διάφορα τραπεζικά ιδρύματα, στο πλαίσιο του δικού τους ανταγωνισμού, παρέχουν στο επιχειρηματικό κοινό αρκετή πληροφόρηση για τα προϊόντα χρηματοδότησης που προσφέρουν. Ωστόσο, δυσκολότερη είναι η πρόσβαση στην πληροφόρηση των μέσων χρηματοδότησης από το Κράτος και ευρύτερα από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκριτικά, τα δεύτερα προϊόντα είναι αυτά που συμφέρουν περισσότερο, γιατί συνήθως οι όροι αποπληρωμής τους συμφέρουν σημαντικό περισσότερο. Εκεί θα πρέπει ο μικρομεσαίος επιχειρηματίας να στοχεύσει, ώστε να μπορεί να έχει μια καλύτερη εικόνα της αγοράς χρηματοδότησης. Η κοινωνία της πληροφορίας, το διαδίκτυο προσφέρουν την ευκαιρία ο κάθε ενδιαφερόμενος να μπορεί να ενημερωθεί, παρ' όλα αυτά υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης, γιατί δεν παρέχουν πάντα και σε όλες τις περιπτώσεις εξίσου ποιοτικές υπηρεσίες.

Γ) Ανταγωνιστικότητα

Σε αυτό το διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον πρέπει οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αν θέλουν να διατηρήσουν τη βιωσιμότητά τους, να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους τόσο σε εσωτερικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η αγορά πλέον έχει πολύ μεγαλύτερες διαστάσεις από άλλες δεκαετίες, το καταναλωτικό κοινό έχει εξίσου αυξημένες ανάγκες, επομένως οι επιχειρήσεις πρέπει να αναπτύξουν τα ανταγωνιστικά τους πλεονεκτήματα έναντι των υπολοίπων, ώστε να καταφέρουν να έχουν μια αξιόλογη θέση στην πυραμίδα της ευρωπαϊκής οικονομίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 6ης Μαΐου 2003

σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2003) 1422]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2003/361/EK)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 211 δεύτερη περίπτωση,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σε έκθεση την οποία υπέβαλε στο Συμβούλιο το 1992, κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου «βιομηχανίας» της 28ης Μαΐου 1990, η Επιτροπή πρότεινε τον περιορισμό του μεγάλου αριθμού ορισμών που χρησιμοποιούνται σχετικά με τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις σε κοινοτικό επίπεδο. Η σύσταση 96/280/EK της Επιτροπής, της 3ης Απριλίου 1996, σχετικά με τον ορισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων⁽¹⁾, στηριζόταν στο σκεπτικό ότι η ύπαρξη διαφορετικών ορισμών τόσο σε κοινοτικό όσο και σε εθνικό επίπεδο μπορεί να δημιουργήσει ανομοιογενείς καταστάσεις. Σύμφωνα με τη λογική μιας ενιαίας αγοράς χωρίς εσωτερικά σύνορα, κρίθηκε ότι η μεταχείριση που επιφυλάσσεται στις επιχειρήσεις πρέπει να βασίζεται σε μια δέσμη κοινών κανόνων. Η συνέχιση της προσέγγισης αυτής είναι ακόμη πιο απαραίτητη λόγω της μεγάλης αλληλεπίδρασης μεταξύ εθνικών και κοινοτικών μέτρων υποστήριξης των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), παραδείγματος χάριν, όσον αφορά τα διαρθρωτικά ταμεία και την έρευνα, και λόγω του ότι πρέπει να αποφεύγονται καταστάσεις στα πλαίσια των οποίων η μεν Κοινότητα κατευθύνει τις δράσεις της σε ορισμένη κατηγορία ΜΜΕ τα δε κράτη μέλη σε μια άλλη. Επιπλέον, κρίθηκε ότι αν η Επιτροπή, τα κράτη μέλη, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ), ακολουθούσαν τον ίδιο ορισμό θα ενισχυόταν η συνοχή και η αποτελεσματικότητα του συνόλου των πολιτικών υπέρ των ΜΜΕ και θα περιορίζονταν οι κίνδυνοι στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.
- (2) Η σύσταση 96/280/EK εφαρμόστηκε ευρέως από τα κράτη μέλη και ο ορισμός που περιέχεται στο παράρτημά της συμπεριλήφθηκε στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις⁽²⁾. Εκτός από την απαραίτητη προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 του

παραρτήματος της εν λόγω σύστασης, κρίνεται σκόπιμη η συνεκτίμηση ορισμένων δυσκολιών που προέκυψαν σε επίπεδο ερμηνείας κατά την εφαρμογή της καθώς και παρατηρήσεων που υπέβαλαν οι επιχειρήσεις. Έχοντας υπόψη τον αριθμό των τροποποιήσεων που πρέπει να επέλθουν στη σύσταση 96/280/EK και για λόγους σαφήνειας, κρίνεται σκόπιμο να αντικατασταθεί η εν λόγω σύσταση.

- (3) Πρέπει να διευκρινιστεί ότι σύμφωνα με τα άρθρα 48, 81 και 82 της συνθήκης, όπως αυτά ερμηνεύονται από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, πρέπει να θεωρείται επιχείρηση κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, περιλαμβανομένων ιδίως εκείνων που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, σε ατομική ή οικογενειακή βάση και των προσωπικών εταιρειών ή των ενώσεων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.
- (4) Το κριτήριο του αριθμού των απασχολούμενων ατόμων (εφεξής «κριτήριο των απασχολούμενων ατόμων») παραμένει αναμφισβήτητο ένα από τα σημαντικότερα και πρέπει να θεωρείται ως βασικό, αλλά η θέσπιση και ενός χρηματοοικονομικού κριτηρίου αποτελεί αναγκαίο συμπλήρωμα προκειμένου να προσδιοριστεί η πραγματική σημασία και απόδοση μιας επιχείρησης και η θέση της σε σχέση με τους ανταγωνιστές της. Ωστόσο, δεν είναι ευκαίριο να υιοθετηθεί ο κύκλος εργασιών ως αποκλειστικό χρηματοοικονομικό κριτήριο, κυρίως διότι οι επιχειρήσεις του τομέα του εμπορίου και της διανομής έχουν, από τη φύση τους, μεγαλύτερο κύκλο εργασιών από τις επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα. Το κριτήριο του κύκλου εργασιών πρέπει επομένως να συνδυαστεί με το κριτήριο του συνολικού ισολογισμού, το οποίο αντικατοπτρίζει το συνολικό πλούτο μιας επιχείρησης, με δυνατότητα υπέρβασης του ενός από τα δύο αυτά κριτήρια.
- (5) Τα όρια για τον κύκλο εργασιών αφορούν επιχειρήσεις με πολύ διαφορετικές οικονομικές δραστηριότητες. Προκειμένου να μην περιοριστούν αδικαιολόγητα τα οφέλη της εφαρμογής του ορισμού, χρειάζεται η προσαρμογή του στα σύγχρονα δεδομένα, λαμβανομένων υπόψη των μεταβολών τόσο στις τιμές όσο και στην παραγωγικότητα.

⁽¹⁾ ΕΕ L 107 της 30.4.1996, σ. 4.⁽²⁾ ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 33.

- (6) Όσον αφορά τα όρια για το σύνολο του ισολογισμού, επειδή δεν υπάρχουν νέα στοιχεία, κρίνεται ορθό να διατηρηθεί η προσέγγιση σύμφωνα με την οποία εφαρμόζεται στα όρια του κύκλου εργασιών ένας συντελεστής με βάση τη στατιστική σχέση μεταξύ των δύο αυτών μεταβλητών. Οι στατιστικές εξελίξεις που διαπιστώνονται επιβάλλουν μεγαλύτερη αύξηση του ορίου του κύκλου εργασιών. Καθόσον οι εξελίξεις διαφοροποιούνται ανάλογα με το μέγεθος των επιχειρήσεων, είναι επίσης αναγκαία η προσαρμογή του εν λόγω συντελεστή προκειμένου να ερμηνευθούν ορθότερα οι μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες και να μην υπάρξουν επιπτώσεις για τις πολύ μικρές και τις μικρές επιχειρήσεις σε σύγκριση με τις μεσαίες επιχειρήσεις. Ο εν λόγω συντελεστής προσεγγίζει το 1 στην περίπτωση των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων. Για το λόγο αυτό, και χάριν απλούστευσης, πρέπει να επιλεγεί η ίδια τιμή για τις κατηγορίες αυτές τόσο για το όριο του κύκλου εργασιών όσο και για το όριο του ισολογισμού.
- (7) Όπως προβλέπεται και στη σύσταση 96/280/ΕΚ, τα αριθμητικά όρια και τα όρια σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ατόμων αποτελούν απλώς ανώτατα όρια και τα κράτη μέλη, η ΕΤΕπ και το ΕΤΕ θα μπορούσαν να καθορίσουν όρια χαμηλότερα από τα κοινοτικά για να κατευθύνουν τις δράσεις τους προς συγκεκριμένη κατηγορία ΜΜΕ. Εξάλλου, για λόγους διοικητικής απλούστευσης, τα κράτη μέλη, η ΕΤΕπ και το ΕΤΕ θα μπορούσαν επίσης να εφαρμόζουν μόνον ένα κριτήριο, και συγκεκριμένα το κριτήριο του αριθμού απασχολούμενων, για την εφαρμογή ορισμένων πολιτικών τους, με εξαίρεση τους τομείς που καλύπτονται από τους διάφορους κανόνες σε θέματα δικαίου του ανταγωνισμού που απαιτούν επίσης τη χρησιμοποίηση και την τήρηση των χρηματοοικονομικών κριτηρίων.
- (8) Ύστερα από την έγκριση, τον Ιούνιο 2000, του ευρωπαϊκού χάρτη μικρών επιχειρήσεων από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σάντα Μαρία ντα Φέιρα, χρειάζεται, επιπλέον, να ορισθούν καλύτερα οι πολύ μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν μια κατηγορία επιχειρήσεων που είναι ιδιαίτερα σημαντική για την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.
- (9) Προκειμένου να εκτιμηθεί καλύτερα η οικονομική πραγματικότητα των ΜΜΕ και να αποκλειστούν από τον ορισμό αυτοί οι όμιλοι επιχειρήσεων των οποίων η οικονομική ισχύς υπερβαίνει εκείνη μιας ΜΜΕ, πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ των διαφόρων τύπων επιχειρήσεων: ποιες είναι ανεξάρτητες, ποιες έχουν συμμετοχές που δεν συνεπάγονται θέση ελέγχου (συνεργαζόμενες επιχειρήσεις), ή ποιες είναι συνδεδεμένες με άλλες επιχειρήσεις. Διατηρείται το επίπεδο συμμετοχής 25 % που καθορίζεται στη σύσταση 96/280/ΕΚ, κάτω από το οποίο θεωρείται ανεξάρτητη μια επιχείρηση.
- (10) Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η δημιουργία επιχειρήσεων και η χρηματοδότηση των ΜΜΕ με ίδια κεφάλαια, και η αγροτική και τοπική ανάπτυξη, οι επιχειρήσεις μπορούν να θεωρούνται ανεξάρτητες παρά την ύπαρξη συμμετοχής στο κεφάλαιό τους σε ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 25 % από ορισμένες κατηγορίες επενδυτών, που διαδραματίζουν θετικό ρόλο για τις εν λόγω χρηματοδοτήσεις και δημιουργίες. Πρέπει, ωστόσο, να διευκρινιστούν οι προϋποθέσεις που εφαρμόζονται στους εν λόγω επενδυτές. Η περίπτωση των φυσικών προσώπων ή των ομάδων φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κινδύνου («business angels») αναφέρεται ειδικά επειδή, σε σύγκριση με τους λοιπούς επενδυτές επιχειρηματικού κεφαλαίου, η ικανότητά τους να παρέχουν κατάλληλες συμβουλές στους νέους επιχειρηματίες συνιστά πολύτιμη συμβολή. Οι επενδύσεις τους με ίδια κεφάλαια αποτελούν επίσης συμπλήρωμα της δραστηριότητας των εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου, παρέχοντας μικρότερα ποσά σε πρώιμα στάδια του κύκλου ζωής της επιχείρησης.
- (11) Για λόγους απλούστευσης, κυρίως προς όφελος των κρατών μελών και των επιχειρήσεων, πρέπει για τον ορισμό των συνδεδεμένων επιχειρήσεων να υιοθετηθούν, εφόσον αυτές βεβαίως ανταποκρίνονται στο αντικείμενο της παρούσας σύστασης, οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 1 της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, βασιζόμενης στο άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) της συνθήκης για τους ενστοιμμένους λογαριασμούς⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾. Προκειμένου να ενισχυθούν τα μέτρα παροχής κινήτρων για τις επενδύσεις σε ίδια κεφάλαια στις ΜΜΕ, εισήχθη το τεκμήριο της μη άσκησης κυρίαρχης επιρροής στην εξεταζόμενη επιχείρηση, επαναλαμβάνοντας τα κριτήρια του άρθρου 5 παράγραφος 3 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1978, βασιζόμενης στο άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) της συνθήκης περί των ετήσιων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών⁽³⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ.
- (12) Προκειμένου να διατηρηθούν για τις επιχειρήσεις που πραγματικά τα έχουν ανάγκη, τα πλεονεκτήματα υπέρ των ΜΜΕ που απορρέουν από τις διάφορες κανονιστικές ρυθμίσεις ή μέτρα, κρίνεται σκόπιμη, κατά περίπτωση, η συνεκτίμηση των σχέσεων που υπάρχουν μεταξύ των επιχειρήσεων μέσω φυσικών προσώπων. Για να μην υπερβούν τα απολύτως αναγκαία η εξέταση των καταστάσεων αυτών, η συνεκτίμηση των εν λόγω σχέσεων πρέπει να περιορίζεται στις περιπτώσεις εταιρειών που αναπτύσσουν τις δραστηριότητές τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές, με παραπομπή, όταν είναι αναγκαίο, στον ορισμό που έδωσε η Επιτροπή στη σχετική αγορά, που αποτέλεσε το αντικείμενο της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού⁽⁴⁾.
- (13) Για να αποφευχθεί η δημιουργία αυθαίρετων διακρίσεων μεταξύ των διαφόρων δημόσιων φορέων ενός κράτους μέλους, καθώς και για λόγους ασφάλειας δικαίου, κρίνεται αναγκαίο να επιβεβαιωθεί ότι οι επιχειρήσεις των οποίων το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου ανήκει σε δημόσιο οργανισμό ή δημόσιο φορέα δεν θεωρούνται ΜΜΕ.
- (14) Για να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για τις επιχειρήσεις, να διευκολυνθεί και να επιταχυνθεί η διοικητική επεξεργασία των φακέλων για τους οποίους απαιτείται η ιδιότητα της ΜΜΕ, πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα υποβολής υπεύθυνων δηλώσεων εκ μέρους των επιχειρήσεων με σκοπό την πιστοποίηση ορισμένων χαρακτηριστικών τους.

(1) ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1.

(2) ΕΕ L 283 της 27.10.2001, σ. 28.

(3) ΕΕ L 222 της 14.8.1978, σ. 11.

(4) ΕΕ C 372 της 9.12.1997, σ. 5.

- (15) Πρέπει να προσδιοριστεί η σύνθεση του απασχολούμενου προσωπικού που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον ορισμό των ΜΜΕ. Με στόχο την ενθάρρυνση της ανάπτυξης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και των εναλλασσόμενων περιόδων κατάρτισης και εργασίας, κρίνεται σκόπιμο να μην συμπεριληφθούν για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων οι μαθητευόμενοι και οι σπουδαστές που έχουν συνάψει σύμβαση επαγγελματικής κατάρτισης. Ομοίως, οι άδειες μητρότητας ή οι γονικές άδειες δεν θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό.
- (16) Οι διάφοροι τύποι επιχειρήσεων που ορίζονται ανάλογα με τις σχέσεις που διατηρούν με άλλες επιχειρήσεις αντιστοιχούν αντικειμενικά σε διαφορετικούς βαθμούς ενοποίησης. Επομένως, για τον υπολογισμό των ποσοτήτων που αντιπροσωπεύουν τη δραστηριότητά τους και την οικονομική ισχύ τους θα πρέπει να εφαρμόζονται διαφορετικοί όροι για κάθε τύπο επιχείρησης.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Η παρούσα σύσταση αφορά τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων, ο οποίος χρησιμοποιείται στις κοινοτικές πολιτικές που εφαρμόζονται μέσα στην Κοινότητα και τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.
2. Συνιστάται στα κράτη μέλη καθώς και στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ):
 - α) να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του τίτλου I του παραρτήματος για το σύνολο των προγραμμάτων τους τα οποία προορίζονται για τις «επιχειρήσεις μεσαίου μεγέθους», τις «μικρές επιχειρήσεις» ή τις «πολύ μικρές επιχειρήσεις»·

- β) να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να χρησιμοποιούν τις τάξεις μεγέθους που αναφέρονται στο άρθρο 7 του παραρτήματος, ιδίως σε ό,τι αφορά την παρακολούθηση των κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων.

Άρθρο 2

Τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παραρτήματος πρέπει να θεωρούνται ως ανώτατα όρια. Τα κράτη μέλη, η ΕΤΕπ και το ΕΤΕ μπορούν να καθορίζουν κατώτερα όρια. Κατά την εφαρμογή ορισμένων πολιτικών τους, μπορούν επίσης να επιλέξουν την εφαρμογή μόνο του κριτηρίου του αριθμού απασχολούμενων, εκτός των τομέων στους οποίους ισχύουν οι διάφοροι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Άρθρο 3

Η παρούσα σύσταση αντικαθιστά τη σύσταση 96/280/ΕΚ από την 1η Ιανουαρίου 2005.

Άρθρο 4

Η παρούσα σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη, στην ΕΤΕπ και στο ΕΤΕ.

Οι αποδέκτες της παρούσας σύστασης καλούνται να ενημερώσουν την Επιτροπή, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2004, για τα μέτρα που έχουν λάβει για να συμμορφωθούν προς την παρούσα σύσταση και το αργότερο έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2005 για τα πρώτα αποτελέσματα της εφαρμογής της.

Βρυξέλλες, 6 Μαΐου 2003.

Για την Επιτροπή

Erkki LIIKANEN

Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ, ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΝΕΚΡΙΝΕ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Άρθρο 1

Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ως τέτοιες νοούνται ιδίως οι μονάδες που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, ατομικά ή οικογενειακά, προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2

Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Άρθρο 3

Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.

2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανήτη επιχείρηση) κατέχει, η ίδια ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρηση).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την οικεία επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κινδύνου («business angels») και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον το σύνολο της επένδυσης σε μια ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει 1 250 000 ευρώ·

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατομμύρια ευρώ και λιγότερο από 5 000 κατοίκους.

3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μια από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκήσει κυρίαρχη επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δύναμις ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυρίαρχη επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που κατέχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταιρών.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή με τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις καθόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως όμορη αγορά θεωρείται η αγορά ενός προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατάντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ, εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους οργανισμούς ή δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση δύναται να υποβάλει δηλώσεις σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί ποιος το κατέχει εφόσον η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους ή μέσω φυσικών προσώπων ή ομάδας φυσικών προσώπων. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών και περιόδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους δασμούς.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν το φαινόμενο επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζόμενων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

- α) οι μισθωτοί·
- β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο·
- γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·
- δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά πλεονεκτήματα από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή — εφόσον υπάρχουν — τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης, ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν, στα οποία προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με τις συνεργαζόμενες αυτές επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισόδυναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 7

Στατιστικές

Η Επιτροπή λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να παρουσιάζει τις στατιστικές που καταρτίζει σύμφωνα με τις παρακάτω τάξεις επιχειρήσεων:

- α) 0 έως 1 απασχολούμενο άτομο·
- β) 2 έως 9 απασχολούμενα άτομα·
- γ) 10 έως 49 απασχολούμενα άτομα·
- δ) 50 έως 249 απασχολούμενα άτομα.

Άρθρο 8

Παραπομπές

1. Κάθε κοινοτική κανονιστική ρύθμιση ή κάθε κοινοτικό πρόγραμμα που θα τροποποιείται ή θα καταρτίζεται στο μέλλον και θα αναφέρει τους όρους «ΜΜΕ», «πολύ μικρή επιχείρηση», «μικρή επιχείρηση» ή «μεσαία επιχείρηση» ή οποιονδήποτε άλλον παρόμοιο όρο, πρέπει να παραπέμπει στον ορισμό που περιέχεται στην παρούσα σύσταση.

2. Κατά τη διάρκεια μιας μεταβατικής περιόδου, τα τρέχοντα κοινοτικά προγράμματα που χρησιμοποιούν τον ορισμό ΜΜΕ της σύστασης 96/280/ΕΚ θα εξακολουθήσουν να παράγουν τα αποτελέσματά τους και τα ευεργετήματα υπέρ των επιχειρήσεων, οι οποίες θεωρούντο ως ΜΜΕ κατά την κατάρτισή τους. Δεν διγούνται οι νομικές δεσμεύσεις που ανέλαβε η Επιτροπή βάσει αυτών των προγραμμάτων.

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, οποιαδήποτε τροποποίηση, μέσα στα προγράμματα αυτά, του ορισμού των ΜΜΕ μπορεί να γίνει μόνον αν υιοθετηθεί ο ορισμός που περιέχεται στην παρούσα σύσταση σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Άρθρο 9

Αναθεώρηση

Με βάση τον απολογισμό που θα πραγματοποιηθεί πριν από τις 31 Μαρτίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή του ορισμού που περιέχεται στην παρούσα σύσταση και λαμβανομένων υπόψη ενδεχόμενων τροποποιήσεων του άρθρου 1 της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ περί του ορισμού των συνδεδεμένων επιχειρήσεων κατά την έννοια της εν λόγω οδηγίας, η Επιτροπή προσαρμόζει στο αναγκαίο μέτρο τον ορισμό που περιέχεται στην παρούσα σύσταση, κυρίως δε τα όρια για τον κύκλο εργασιών και το σύνολο του ισολογισμού, ώστε να συνεκτιμηθούν η υπάρχουσα πείρα και οι μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες στην Κοινότητα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β3

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

Προς:

ΔΕΣΦΑ Α.Ε.

ΛΕΩΦ. ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 357-359

152 31

ΧΑΛΑΝΔΡΙ

ΑΡΙΘΜ.....

EURO:#.....€

Αθήνα,...../...../20....

Κύριοι,

Σε σχέση με την υπ' αριθμ. της Σύμβαση Χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ μεταξύ της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το διακριτικό τίτλο «Δ.Ε.Σ.Φ.Α Α.Ε.», (ο ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ) και του/της με την επωνυμία «.....» και το διακριτικό τίτλο «.....» (ο ΧΡΗΣΤΗΣ) και κατόπιν εντολής του ΧΡΗΣΤΗ: «.....».

Εγγυόμαστε ρητά ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα υπέρ της Ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «.....», , να πληρώσουμε σε εσάς, παραιτούμενοι δια της παρούσης ρητά και ανεπιφύλακτα κάθε ενστάσεως, δικαιώματος διαιρέσεως και διζήσεως ως και των δικαιωμάτων μας εκ των άρθρων 853, 856, 866, 867 και 868 του Ελληνικού Αστικού Κώδικα. οποιοδήποτε ποσό και μέχρι του ποσού των Ευρώ (.....€), για την εμπρόθεσμη εξόφληση από την ανωτέρω εταιρεία του τιμήματος των παρεχομένων από την εταιρεία σας εκάστοτε υπηρεσιών Χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ προς αυτήν ως και οποιασδήποτε άλλης απαίτησής σας κατ' αυτής (ποινικής ρήτρας κ.λ.π πλέον εξόδων και τόκων των απαιτήσεων αυτών), προερχομένης από την ως άνω Σύμβαση Χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ.

Το παραπάνω ποσό τηρούμε στη διάθεσή σας και θα το καταβάλλουμε χωρίς καμία απολύτως αντίρρηση και απροφάσιστα, ολόκληρο ή μέρος αυτού, ανάλογα με την περίπτωση ολικού ή μερικού καταλογισμού, εκ μέρους σας της εγγυήσεως αυτής σε βάρος της ανωτέρω εταιρείας υπέρ της οποίας δόθηκε, μέσα σε τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από τότε που θα λάβουμε την έγγραφη ειδοποίησή σας, ότι η κύρια οφειλή αναφορικά με την οποία δόθηκε η παραπάνω εγγύηση, δεν πληρώθηκε εμπρόθεσμα, ολόκληρη ή μέρος αυτής και αφού μας επιστρέψετε την παρούσα εγγυητική επιστολή μας.

Σε περίπτωση που μέρος μόνον της οφειλής, υπέρ της οποίας δίδεται η παρούσα εγγύηση δεν εξοφληθεί εμπρόθεσμα και εμφανίσετε την παρούσα σύμφωνα με τα παραπάνω προς μερική καταβολή, τότε θα σφραγίσουμε την παρούσα εγγυητική επιστολή μας για το αντίστοιχο προς το ανεξόφλητο ποσό της κύριας οφειλής, που θα σας καταβάλουμε αμέσως κατά τα ανωτέρω, η δε παρούσα εγγυητική επιστολή μας θα σας επιστραφεί και θα συνεχίσει να ισχύει έκτοτε για το υπολειπόμενο ποσό που αυτή καλύπτει.

Η παρούσα Εγγυητική Επιστολή μας ισχύει μέχρι τηνκαι ώρα 12:00 μόνον, μετά δε την πάροδο αυτής της προθεσμίας και εφόσον δεν μας έχει γίνει γνωστή καμία απαίτησή σας επί του ποσού της εγγύησης η παρούσα θεωρείται αυτοδικαίως άκυρη και ανίσχυρη. Βεβαιώνουμε επίσης ότι το σύνολο των εκ μέρους μας εκδοθεισών και ευρισκομένων σε ισχύ προς το Δημόσιο, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, κ.λ.π. εγγυητικών επιστολών, συμπεριλαμβανομένης και της παρούσης, δεν υπερβαίνει το για την Τράπεζά μας καθορισμένο σχετικώς από το Νόμο ανώτατο όριο παροχής εγγυήσεων.

Με τιμή,

.....
ΤΡΑΠΕΖΑ.....

Βιβλιογραφία

Ελληνική Βιβλιογραφία

- Λαζαρίδης Ιωάννης Τ., «Σύγχρονες Μορφές Χρηματοδότησης», Τεύχος Α', Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη 2001.
- Λαζαρίδης Ιωάννης Τ., «Σύγχρονες Μορφές Χρηματοδότησης», Τεύχος Β', Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη 2003.
- Παπαδόπουλος Δημήτριος Α., «Εισαγωγή στην οικονομική και διοικητική των Επιχειρήσεων», Εκδόσεις Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1986.
- Παπαδόπουλος Δημήτριος Α. – Λαζαρίδης Ιωάννης Τ., «Χρηματοοικονομική Διοίκηση Ι», Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη 2001.
- Παπαδόπουλος Δημήτριος Α. – Λαζαρίδης Ιωάννης Τ., «Χρηματοοικονομική Διοίκηση ΙΙ», Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη 2002.

Ξένη Βιβλιογραφία

- Copeland Thomas E. – Weston Fred J. – Shastri Kuldeep, «Financial Theory and Corporate Policy», Pearson Education Inc., publishing as Pearson Addison Wesley, Copyright © 2005.
- Nicholson Walter, «Μικροοικονομική Θεωρία, Βασικές Αρχές και Προεκτάσεις», Τόμος Α', Μετάφραση: Κορρές Γιώργος – Ταγκαλάκης Θανάσης – Γκενάκος Χρήστος, Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη, Για την ελληνική γλώσσα, 1998.

Ηλεκτρονική Βιβλιογραφία

- www.antonistotita.gr/
- www.ebeh.gr/gr/index.asp?p=8-9
- www.eommex.gr/
- www.espa.gr/Greek/Default.aspx/
- www.nomevrou.gr/
- www.wikipedia.gr/